اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۲۵ مرداد ۱۴۰۱
• ۱۸ محرم ۱۴۴۴
• ۱۶ اوت ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۴۴ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۲۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

در شروع پایان توافقیم

وزیر امور خارجه کشورمان در نشست با خبرنگاران درباره مذاکرات هسته‌ای گفت: یکی از دلایل طولانی شدن روند مذاکرات این است که ما نمی‌خواهیم از خطوط قرمز عبور کنیم و درباره بخش‌هایی از این خطوط قرمز و رعایت آن به نتیجه رسیده‌ایم. حسین امیرعبداللهیان ادامه داد: اگر بخواهم بگویم که در مذاکرات وین در چه مرحله‌ای هستیم، باید بگویم اکنون در نقطه‌ای هستیم که شاید بتوان آن را شروع پایان توافق بنامیم؛ اما اینکه این شروع تا پایان توافق چقدر می‌تواند زمان ببرد دقیقا بستگی به طرف مقابل و امریکایی‌ها دارد.

۲

در بررسی آثار اخبار مذاکرات وین بر بازارهای مالی نمایان شد

سیگنال مثبت برجام به بازار ارز

مذاکرات برجام هر روز به نقطه پایان نزدیک‌تر می‌شود و خبرهای خوبی از تهران و وین به گوش می‌رسد. روز گذشته وزیر امور خارجه کشورمان اعلام کرد: حداکثر تا ساعت ۱۲ امشب (دوشنبه) نظرات خود را درباره مسائل باقیمانده در زمینه مذاکرات وین و طرح ارائه‌شده به صورت مکتوب به هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا ارائه می‌دهیم. نماینده روسیه در مذاکرات وین در واکنش به اظهارات امیرعبداللهیان با بیان اینکه سیگنال‌های دلگرم‌کننده‌ای از ایران دریافت می‌شود، تاکید کرد: روسیه هیچ گاه مانعی سر راه احیای توافق نبوده و نخواهد بود.

در اظهارنظری دیگر ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران با تاکید بر اینکه پیشرفت‌های نسبی در مذاکرات وین حاصل شده، گفت: این پیشرفت‌ها به صورت کامل تامین‌کننده مطالبات قانونی ایران نبوده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد در روزهای گذشته، در سایه اخبار مثبت رسیده از مذاکرات، بازار ارز نیز تحت تاثیر قرار گرفته و با ادامه روند نزولی نرخ ارز دلار در کانال ۲۸ هزار تومان جا خوش کرده است.

۲-۷-۱۴

کارشناسان درباره عرضه خودرو در بازار سرمایه عنوان کردند

عرضه خودرو در بورس؛ تیر آخر

۴و۹

عکس: صمت

سرمقاله

الزامات کسب‌وکار رقابتی
۲

یادداشت‌های امروز

هزینه‌های تجارت خارجی کاهش یابد
۸

تولید و تجارت در کنار هم
۱۱

واکنش طلا به تورم یک معماست
۱۴

گفت‌وگو

موافقت مشروط با عرضه خودرو در بورس
۱۰

مدیریت واحد، حلقه گمشده تجارت خارجی
۸

لایحه ۹ ۳۶ میلیارد دلاری سنا برای مقابله با تغییر اقلیم
۱۵

گزارش روز

فناوری به کمک تامین «غذای سالم» می‌آید
۱۳

خدمتی نوین در عرصه دندانپزشکی
ویژه سازمان های دولتی و خصوصی

تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی
در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد
در سراسر کشور

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰ خط)
www.bonyansalamat.com

نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور
دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

سرمقاله

الزامات کسب‌وکار رقابتی

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

در حال حاضر اساسی‌ترین چالش پیش روی بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی، افزایش میزان فروش و توسعه سهم بازار داخلی و خارجی است. هرچند هدف اصلی بنگاه‌های اقتصادی، شرکت‌ها و سازمان‌ها افزایش میزان فروش و کسب سود در فضای رقابتی است، اما بدون تردید یکی از عوامل مهمی که در افزایش سود تاثیر دارد، جلب رضایت مشتریان است.

زمانی که درباره اهمیت و نقش رضایت مشتری در رونق تولید و توسعه فروش در جامعه فرهنگ‌سازی شود و خدمت به مشتری به‌عنوان یک ارزش برای ارتقا و تقویت برند شرکت‌ها و سازمان‌های تولیدی و اقتصادی مطرح باشد، سازمان‌ها در جایگاه اصلی خود قرار می‌گیرند؛ به‌نحوی که هر سازمان، محصول و خدمات باکیفیت و باارزش به مشتری ارائه خواهد داد که موجب جلب رضایت و وفاداری مشتری می‌شود.

فضای کسب‌وکار رقابتی، سازمان‌ها و شرکت‌ها را بر آن داشته تا در کسب‌وکار رقابت‌پذیرتر شده و علاوه بر جلب رضایت مشتریان فعلی در پی جذب مشتریان جدید باشند. در چنین فضایی، مدیریت فروش و مدیریت ارتباط با مشتریان به‌عنوان نقطه ارتباطی بین مشتری و سازمان مطرح می‌شود. به این منظور در سازمان‌ها و شرکت‌های تولیدی مهم‌ترین عامل برای حفظ مشتریان فعلی و جذب مشتریان جدید، اولویت‌دهی به ارتقای کیفیت خدمات فروش و کیفیت مطلوب ارتباط با مشتری است.

در کسب‌وکار رقابتی، ارتباط به‌موقع و سازمان‌یافته با مشتریان مناسب‌ترین روش افزایش فروش و کاهش هزینه است. در واقع جلب رضایت مشتریان ابزاری راهبردی برای توسعه فروش است و اولویت اول را در موفقیت شرکت‌ها و سازمان‌ها دارد؛ بنابراین ساختار سازمانی حوزه فروش باید در راستای جلب رضایت مشتریان طراحی شود و برای موفقیت در امر فروش باید به کیفیت محصولات و رضایت مشتری به‌صورت همزمان توجه کرد.

البته مفهوم مشتری‌مداری و مدیریت ارتباط با مشتریان از زمان پیدایش تا امروز در ابعاد مختلف توسعه یافته و سازمان‌ها و شرکت‌ها را به‌سوی اصلاح عملکرد تجاری و توسعه روش‌های نوین ارتباط با مشتریان رهنمون می‌سازد.

در گذشته شرکت‌ها بیشتر در پی کسب درآمد و افزایش حاشیه سود بودند و به همین خاطر هدف از فروش یا آموزش فروشنده صرفا درآمدزایی بود. با توسعه روزافزون بازارها و افزایش رقابت، ادبیات جدیدی در زمینه فروش پدید آمد؛ به‌نحوی که در ادبیات بازاریابی امروزی، فروش بیشتر از زاویه مشتری مطرح می‌شود، زیرا اگر بخواهیم فروش موفقی داشته باشیم باید درک بهتری از نیازها و دیدگاه‌های مشتری به‌دست آوریم و همسو با منافع مشتری گام برداریم.

امروزه بسیاری از مشاغل کشور ما برمبنای تجربه پیشینیان و با استفاده از روش‌های تکراری و سنتی اداره می‌شوند.

بیشتر صاحبان مشاغل سنتی، شناختی از روش‌های مدرن حرفه خود نداشته و با اطلاعات تجربی بسیار محدود و گاهی غیرعلمی، تلاش می‌کنند مشتریان خود را افزایش دهند. البته ظاهرا در مواقعی به موفقیت‌هایی دست یافته‌اند، اما افرادی که درصدد توسعه کسب‌وکار و ارتقای رضایت مشتریان هستند، باید از روش‌های جدید و مدرن بهره بگیرند.

در عصر حاضر برای مدیریت، کنترل فروش و روش‌های مختلف فروش از ابزارهای مدرن فروش، فروش اینترنتی، تبلیغات اصولی و روش‌های نوین ارتباط با مشتریان و توسعه بازار استفاده می‌شود که باتوجه به نوع مشاغل می‌توان از امکان فروش مستقیم اینترنتی و سایر روش‌های جدید بهره جست. علاوه بر مواردی که به آنها اشاره شد، در بنگاه‌های اقتصادی و شرکت‌های بزرگ که کارکنان حوزه فروش و فروشندگان آن بیشتر هستند، به‌منظور نظارت دقیق‌تر بر عملیات فروشندگان و ارتباط مستمر با مشتریان، مدیرفروش نسبت به تقسیم‌بندی مناطق عملیاتی بین سرپرستان فروش اقدام می‌کند تا وظیفه نظارت بر توزیع محصول و فروش مناسب در مناطق در مهم‌ترین بخش شرکت به بهترین شکل ممکن انجام شود.

محصولات یا خدمات توسط شرکت‌ها و سازمان‌ها تولید و روانه بازار می‌شوند و با انجام عملیات فروش توسط فروشندگان یا نمایندگان فروش به‌دست مشتریان می‌رسند.

مدیریت فروش، بیشتر بر برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت و کنترل نیروی فروش تاکید دارد و با عنایت به اهمیت حیاتی جایگاه مدیریت فروش، برای تضمین موفقیت یک شرکت، مدیر فروش باید عهده‌دار چند نقش باشد؛ بنابراین باتوجه به اینکه فروشندگان کالا یا خدمات از دیدگاه مشتریان نماینده و نمادی از شرکت تولیدکننده هستند، نمایندگان فروش نقش پل ارتباطی میان تولیدکننده و مشتری را ایفا می‌کنند.

از همین رو فعالیت‌ها و نحوه برخورد با مصرف مشتریان باید دقیقا توسط مدیران فروش کنترل شود تا علاوه بر کیفیت محصول، فرآیند خدمات فروش نیز در جایگاه خود موجب تقویت و توسعه برند شود، زیرا یکی از اهداف تولیدکنندگان کالا و خدمات، ایجاد تصویر ذهنی مثبت از برند در ذهن مشتریان است.

همه سوار یک کشتی هستیم

رئیس جمهوری وفاق موجود میان دولت و مجلس را فرصتی برای غلبه بر مشکلات دیرپای کشور دانست و با تاکید بر همدلی میان دو قوه مجریه و مقننه، گفت: مسئولیت مشترک همه اجزای جمهوری اسلامی، گره‌گشایی از زندگی مردم، جبران عقب‌ماندگی‌ها و حرکت پرشتاب به‌سوی پیشرفت و تعالی کشور است. به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی در نشست مشترک دولت، هیات رئیسه و رؤسای کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه دولت مردمی در شرایطی خاص مسئولیت اداره کشور را بر عهده گرفت، گفت: ۴۳ سال بعد از استقرار نظام جمهوری اسلامی، انتظار این است که کارها با همگرایی، همدلی و وفاق همه ارکان نظام حکمرانی پیش برود. رئیس جمهوری افزود: برای طی این مسیر، سند گام دوم انقلاب اسلامی را در اختیار داریم که وضع موجود، وضع مطلوب و گام‌های لازم برای رسیدن به سبک زندگی شایسته انقلاب اسلامی را بسیار دقیق ترسیم کرده است. رئیسی با بیان اینکه دولت و مجلس به‌عنوان وضع کننده و مجری قوانین کشور مسئولیت مشترکی برای باز کردن گره‌های زندگی مردم و ایجاد گشایش در مسائل اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی دارند، اظهار کرد: اقتضائات و دغدغه‌های جامعه باید بسیار دقیق شناسایی و در جهت تامین و حل و فصل آنها گام برداشته شود. رئیسی با بیان اینکه همه سوار یک کشتی هستیم و ناکامی هر کدام از ما به پای نظام جمهوری اسلامی نوشته می‌شود، گفت: بنده به سهم خود در دولت هر قانونی را که در مجلس تصویب می‌شود، بدون معطلی برای اجرا ابلاغ می‌کنم و باور دارم حتی اگر قانونی از نظر ما نقص یا ضعفی دارد، نباید در اجرا با تاخیر مواجه شود، بلکه باید تلاش کرد هنگام اجرا اشکالات آن در خود مجلس برطرف شود.

وزیر امور خارجه ایران:

در شروع پایان توافقیم

مذاکرات بر جام هر روز به نقطه پایان نزدیک‌تر می‌شود و خبرهای خوبی از تهران و وین به گوش می‌رسد. روز گذشته وزیر امور خارجه کشورمان اعلام کرد: حداکثر تا ساعت ۱۲ امشب (دوشنبه) نظرات خود را درباره مسائل باقیمانده در زمینه مذاکرات وین و طرح ارائه‌شده به صورت مکتوب به هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا ارائه می‌دهیم. نماینده روسیه در مذاکرات وین در واکنش به اظهارات امیرعبداللهیان با بیان اینکه سیگنال‌های دلگرم‌کننده‌ای از ایران دریافت می‌شود، تاکید کرد: روسیه هیچ گاه مانعی سر راه احیای توافق نبوده و نخواهد بود. در اظهارنظری دیگر ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران با تاکید بر اینکه پیشرفت‌های نسبی در مذاکرات وین حاصل شده، گفت: این پیشرفت‌ها به صورت کامل تامین‌کننده مطالبات قانونی ایران نبوده است.

روزهای آینده روزهای مهمی برای توافق است

وزیر امور خارجه کشورمان در نشست با خبرنگاران درباره مذاکرات هسته‌ای گفت: یکی از دلایل طولانی شدن روند مذاکرات این است که ما نمی‌خواهیم از خطوط قرمز عبور کنیم و درباره بخش‌هایی از این خطوط قرمز و رعایت آن به نتیجه رسیده‌ایم. حسین امیرعبداللهیان ادامه داد: اگر بخواهم بگویم که در مذاکرات وین در چه مرحله‌ای هستیم، باید بگویم اکنون در نقطه‌ای هستیم که شاید بتوان آن را شروع پایان توافق بنامیم؛ اما اینکه این شروع تا پایان توافق چقدر می‌تواند زمان ببرد دقیقا بستگی به طرف مقابل و امریکایی‌ها دارد. آنچه که بین ما و سه کشور اروپایی و چین و روسیه باید انجام می‌شد انجام شده و اکنون یکی از موضوعات اصلی لغو تحریم‌هاست. وزیر امور خارجه کشورمان در ادامه صحبت‌های خود با بیان اینکه در مذاکرات اخیر وین پیشرفت‌هایی داشته‌ایم، گفت: واسطه رسمی ما در این مذاکرات اتحادیه اروپاست و آقایان مورا و بورل پیام‌هایی را بین ایران و امریکا منتقل می‌کنند. امیرعبداللهیان در بخش دیگری از صحبت‌های خود درباره مذاکرات ادامه داد: الان به‌طور مشخص درباره سه موضوع در حال تبادل پیام با طرف امریکایی هستیم و طی روزهای آینده آخرین نظرات خود را اعلام می‌کنیم. به کشورهای مذاکره‌کننده به‌صراحت گفته‌ایم که در صورت پذیرش نظرات ما درباره این ۳ موضوع آمادگی داریم وارد مرحله توافق شویم و جلسه جمع‌بندی با حضور وزیران امور خارجه در وین برگزار شود و سپس وارد مراحل بعدی کار شویم. وی گفت: در مذاکرات اخیر طرف امریکایی در دو موضوع به‌صورت نسبی انعطاف‌هایی را به‌صورت شفاهی نشان داده که موضوع باید مکتوب و تبدیل به متن شود. مسئله سوم موضوع تضمین‌هاست که باید امریکایی‌ها انعطاف داشته و با واقع‌بینی برخورد کنند. اگر ما چنین انعطافی را مشاهده کنیم در روزهای آینده می‌توانیم به نقطه توافق برسیم. روزهای آینده روزهای مهمی برای توافق است. اگر آنها انعطاف نشان ندهند دنیا به آخر نمی‌رسد. آنها صحبت از پلن B می‌کنند؛ ما هم پلن B خود را داریم. وزیر امور خارجه کشورمان در ادامه صحبت‌های خود گفت: حداکثر تا ۱۲ امشب آخرین جمع‌بندی خود را به‌طور مکتوب در زمینه مسائل باقیمانده به هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا ارائه می‌دهیم و اگر واکنش امریکا همراه با واقع‌بینی و انعطاف باشد توافق رخ می‌دهد و اگر انعطافی نشان ندهند باید بیشتر گفت‌وگو کنیم.

سیگنال‌های دلگرم‌کننده‌ای از ایران دریافت می‌شود

نماینده روسیه در مذاکرات وین با استقبال از اظهارات اخیر وزیر امور خارجه ایران درباره پاسخ به طرح پیشنهادی اتحادیه اروپا در زمینه احیای توافق هسته‌ای، تاکید کرد روسیه هیچ گاه مانعی سر راه احیای توافق نبوده و نخواهدبود.

به گزارش ایسنا، میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی و مذاکره‌کننده ارشد روسیه در مذاکرات وین، در پاسخ به سوال یک خبرنگار مبنی بر اینکه آیا پیش از آنکه متن پیشنهادی اتحادیه اروپا ارائه شود، مشورتی با طرف روسی انجام شده بود و آیا روسیه هم در صورتی که ایران متن پیشنهادی را بپذیرد، توافق را خواهد پذیرفت یا خیر، در صفحه توئیترش نوشت: من از «متن پیش‌نویس اتحادیه اروپا» اطلاعی ندارم. متنی که روی میز مذاکرات قرار دارد، توسط تمامی طرفین مذاکرات وین تشریح شده است. اتحادیه اروپا فقط در تاریخ ۸ اوت، چند اصلاحیه به آن وارد کرد.

اولیانوف در ادامه گفت: روسیه هیچ وقت مانعی سر راه احیای برجام [توافق هسته‌ای] نبوده و نخواهد بود.

وی در واکنش به اظهارات روز گذشته حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران درباره پاسخ ایران به پیشنهادات اتحادیه اروپا هم در صفحه توئیترش نوشت: سیگنال‌های دلگرم‌کننده‌ای از ایران دریافت می‌شود.

به توافق نزدیک هستیم

در همین حال سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: پیشرفت‌های نسبی در مذاکرات وین حاصل شده، اما این پیشرفت‌ها به‌صورت کامل تامین‌کننده مطالبات قانونی ایران نبوده است.

به گزارش ایرنا، ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری با خبرنگاران با تاکید بر اینکه به توافق نزدیک هستیم؛ مشروط به اینکه خطوط قرمز ایران رعایت شود، گفت: در روندی قرار داریم که گفت‌وگوهای تیم مذاکره‌کننده برای رفع تحریم‌های ایران است. در ادامه گفت‌وگوهایی که سابقا در وین و بعد در دوحه انجام شده بود نشست دیگری در وین داشتیم که در استمرار گفت‌وگوهای گذشته و به‌ویژه گفت‌وگوهای دوحه بود. در این دور مذاکرات گفت‌وگوهای سنگین و قابل‌پیشرفتی داشتیم و پیشرفت‌های نسبی به‌دست آمده و حرکت رو به جلو بوده است.

کنعانی با بیان اینکه در برخی از موضوعات بخشی از انتظارات ما تامین شده، گفت: پیشرفت‌های نسبی حاصل شده، اما این پیشرفت‌ها به‌صورت کامل تامین‌کننده مطالبات قانونی ایران نبوده است. انتظارات دیگری از طرف مقابل داریم و معتقدیم باید تمام منافع ایران تامین شود. گفت‌وگوهای تکمیلی در پایتخت‌ها در حال انجام و قرار است نظرات تکمیلی به طرح نهایی بورل ارائه شود.

وی تاکید کرد: مشورت‌ها در عالی‌ترین سطوح در تهران انجام شد و در حال انجام است. ما به توافق نزدیک هستیم؛ مشروط به اینکه خطوط قرمز ایران رعایت و منافع اصلی کشور تامین شود.

دوربین‌ها به شرط کنار گذاشتن اتهام علیه ایران روشن می‌شود

رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان گفت: دوربین‌های فراپادمانی به‌شرطی فعال و روشن می‌شود که همه موارد ادعایی و اتهامی علیه ایران کنار گذاشته شود.

محمد اسلامی در گفت‌وگو با ایرنا در پاسخ به اینکه آیا با تکرار رفتار آژانس، جمهوری اسلامی برنامه‌ای برای خاموش کردن سایر دوربین‌ها دارد، گفت: خیر؛ دوربین‌هایی که جمع کرده‌ایم برجامی یا طبق واژه حقوقی آن فراپادمانی بود. این دوربین‌ها همزمان با توافق برجام به این منظور نصب شد که محدودیت، ظرفیت و فعالیت هسته‌ای ایران را با آن اندازه‌گیری کنند.

وی خطاب به طرف‌های مقابل برجام تاکید کرد: وقتی در برجام باقی نماندید و به تعهدات خود عمل نکرده و از آن خارج شده‌اید دلیلی وجود ندارد که ما همچنان یک‌طرفه با یک قرارداد شبه‌منسوخ آن را ادامه دهیم.

اسلامی درباره اینکه آیا اگر در برجام به توافق برسیم دوربین‌ها از نو روشن و فعال می‌شود، گفت: شرط روشن شدن آن این است که همه موارد ادعایی را کنار بگذارند و امروز هم اعلام می‌کنیم تا وقتی که آنها به تعهدات خود بازنگردند و این موارد ادعایی و کذب را کنار نگذارند، دوربینی نصب نخواهد شد.

معاون رئیس‌جمهوری موارد ادعایی را بهانه‌ای دانست که سالیان سال است با فشار حداکثری علیه ایران دنبال می‌شود و تصریح کرد: موضع ما همواره این است که موارد اتهامی کنار گذاشته شود.

وی درباره مذاکرات وین هم گفت: وقفه‌ای در مذاکرات روی داده بود که البته مذاکرات فقط حضوری انجام نمی‌شد، اما به‌شکل غیرحضوری در جریان بود. اسلامی با بیان اینکه مذاکرات در حال پیگیری است، ابراز امیدواری کرد طرف مقابل برای به سرانجام رسیدن آن حسن‌نیت و اراده کافی داشته باشد و بدعهدی نکند.

معاون رئیس‌جمهوری افزود: جمهوری اسلامی به‌دنبال توافق خوب است و توافق خوب هم یعنی رعایت منافع ملت ایران، چراکه آنها از این طریق به منافع ایران ضربات زیادی وارد کردند.

عکس روز

هرج و مرج، ارمغان موتورسواران بی‌نظم

عکس: ایرنا

ویژه‌تر از خبر

امنیت در جمهوری اسلامی ایران مردم‌محور است

وزیر کشور با بیان اینکه مردم پایه اصلی امنیت در جمهوری اسلامی ایران هستند، گفت: مولفه اساسی در این زمینه، حضور مردم در صحنه است که همواره با بصیرت و هوشمندانه وجود داشته است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، احمد وحیدی در همایش معاونان سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری‌های سراسر کشور افزود: مسائل امنیت در دوره‌های مختلف، چهره‌های متفاوت داشته است. زمانی دشمن با استفاده از منافقان به‌دنبال جنگ مسلحانه بود و امروز از ابزارهای فرهنگی و هویتی برای مقابله با نظام جمهوری اسلامی استفاده می‌کند.

برای همین باید با زمان‌شناسی و شناخت دقیق چالش‌ها، به مقابله با تهدیدها علیه امنیت کشور بپردازیم. وحیدی مسائل امنیتی را زیرساخت اصلی تحقق سایر نیازها و اهداف کشور دانست و گفت: مواجهه عالمانه با مسائل امنیتی و در نظر گرفتن جمیع شرایط و ملاحظات منطقه‌ای هر استان، باید به‌صورت جدی مورد توجه قرار گیرد. وی ادامه داد: یکی از ابعاد مهم تولید قدرت، گفتمان‌سازی است. برای تقویت این ظرفیت باید مدیران همواره در میان مردم حضور داشته باشند تا همدلی، هم‌افزایی، اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی در کشور بیش از گذشته ظهور یابد.

تکلیف حقابه هیرمند مشخص شد

وزیر نیرو درباره تخصیص حقابه هیرمند گفت: یک حقابه قانونی از افغانستان داریم که در شرایط نرمال باید ۸۲۰ میلیون مترمکعب آب از مسیر هیرمند تحویل بگیریم. در سال‌های گذشته با احداث سازه الحاقی در بند کمال‌خان افغانستان در ۷۰ کیلومتری ایران، آب از مسیر طبیعی خود منحرف و به جنوب هدایت شد. این سازه، تامین حقابه ایران را با مشکل مواجه کرد. با انحراف آب، حتی ولایت‌های افغانستان در همجواری ایران نیز از این آب محروم شده‌اند. به گزارش ایسنا، وی با بیان اینکه در سفر اخیر مذاکرات فراوانی با مقام افغان داشتیم و اعلام کردیم که این سازه الحاقی مانع دریافت حقابه ما از هیرمند شده، گفت: این موضوع مورد پذیرش طرف افغان قرار گرفت و بنا بر این شد که یک قطره آب هم به آن سمت نرود. هیات حاکمه افغانستان به این نتیجه رسیده که طرح انحرافی به ضرر هر دو کشور است و هر دو کشور را از حق خود ساقط می‌کند. دولت افغانستان رسما اعلام کرده به معاهده پایبند است و اجازه انحراف آب را نخواهد داد؛ بنابراین در جریان مذاکرات اخیر، تکلیف حقابه هیرمند مشخص شد.

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۲۵ مرداد ۱۴۰۱
۱۸ محرم ۱۴۴۴
۱۶ اوت ۲۰۲۲
شماره ۲۱۲۶
پیاپی ۳۴۴۴

عرضه خودرو در بورس؛ تیر آخر

فناوری به کمک تامین «غذای سالم» می‌آید

سیگنال مثبت برجام به بازار ارز

www.sanatnewspaper.com

دبیر شورای هماهنگی صنعت خودرو پیشنهاد کرد

تعریف پلتفرم مشترک با روسیه و چین

استفاده از پلتفرم یکسان در صنعت خودرو به‌منظور کاهش هزینه‌های مرتبط با توسعه محصولات انجام می‌شود. به گزارش صنعت با این حربه، خودروسازان می‌توانند مدل‌های متنوعی را به بازار عرضه کنند، اما در حقیقت پایه و اساس ساخت آن مدل‌های خودرویی، یکی بوده و خودروسازان می‌توانند با هزینه‌ای به‌مراتب کمتر با ساخت یک مدل تازه و نو، طیف محصولات خود را گسترش دهند. کارشناسان هدف از به اشتراک‌گذاری پلتفرم‌های یکسان در خودروهای گوناگون را توسعه محصول کارآمدتر می‌دانند. در تازه‌ترین اخبار، دبیر شورای هماهنگی صنعت خودرو، تعریف یک پلتفرم مشترک خودرویی بین ایران، روسیه و چین را پیشنهاد داده است.

عکس: صنعت

استفاده از فرصت پیش‌آمده

دبیر شورای هماهنگی صنعت خودرو با اشاره به فرصت بسیار خوب پیش‌آمده برای حضور خودروسازان و قطعه‌سازان ایرانی در بازار روسیه، پیشنهاد کرد یک پلتفرم مشترک خودرویی بین ایران، روسیه و چین تعریف و طراحی شود.

به‌گزارش روابط‌عمومی انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، احمد قلعه‌بانی در جلسه هماهنگی برگزاری پاویون اختصاصی ایران در نمایشگاه اتومبیلتی روسیه، گفت: برای طراحی پلتفرم مشترک می‌توان تفاهمنامه مشترک بین چین، ایران و روسیه منعقد و تعریف کرد که روی آن پلتفرم، خودروهای زیادی نیز قابل تعریف و تولید است که منجر به پایین آمدن نرخ تمام‌شده خودرو در این کشورها خواهد شد.

قلعه‌بانی با اشاره به فرصت پیش‌آمده برای صنعت خودرو و قطعه‌سازی کشور، به سفر پوتین به تهران اشاره کرد و افزود: بهتر است تفاهمنامه‌هایی با ذکر مبالغ مربوطه تهیه و منعقد شده و تمامی این موارد در خبرهای ارسالی از نمایشگاه اعلام شود.

وی به بازدید خود از شرکت روسی لادا در سال‌های گذشته اشاره کرد و ادامه داد: مدیریت این شرکت خودروسازی آن زمان در دست فرانسوی‌ها بود و خودرو ال ۹۰ نیز در خطوط آنها تولید می‌شد.

دبیر شورای هماهنگی صنعت خودرو کشور تصریح کرد: روس‌ها در جریان تحریم‌ها برای تامین بخشی از مواد اولیه که از کشورهای اروپایی تامین می‌کردند، دچار مشکل شدند، در این راستا می‌توان شرکت‌های پتروشیمی، فولادهای آلیاژی و... کشور را برای حضور در نمایشگاه روسیه ترغیب کرد تا شاهد انعقاد تفاهمنامه‌های از سوی شرکت‌های یادشده با طرف‌های روسی باشیم.

پلتفرم مشترک چیست؟

برای روشن شدن موضوع بهتر است ابتدا تعریف ساده‌ای از قطعات پلتفرمی و پلتفرم خودرو ارائه شود. در خودروهای سواری که به صورت مونوکوک ساخته می‌شوند، پلتفرم بدنه شامل قطعات اصلی سازه خودرو است. سازه اصلی خودرو از قطعاتی در بطن و بیرون تشکیل می‌شود. قطعات بیرونی Upper Body قطعاتی هستند که برای هر مدل به صورت اختصاصی طراحی می‌شوند و زبان طراحی ظاهری یا Style خودرو را تعریف می‌کنند. درحقیقت قطعات پلتفرمی کمتر توسط مشتری دیده می‌شود. پلتفرم‌ها معمولا در ابعادی مانند فاصله دو محور، فاصله عرضی چرخ‌ها، حدود ابعاد و محل و زاویه ستون‌های خودرو صلب هستند، هرچند در دهه اخیر با توسعه پلتفرم‌های ماجولار، انعطاف در این محدودیت‌ها هم زیاد شده است. قطعات پلتفرمی انعطاف مصرف بیشتری دارند و از مجموعه قوای محرکه و محورها شروع می‌شوند و به قطعاتی مانند سازه صندلی و داشبورد، سیستم تهویه تسری پیدا می‌کنند. استفاده از قطعات مشترک پلتفرمی حتی بین برندهای گوناگون به‌دلیل استفاده از سازنده مشترک قطعات، بسیار متداول است. به‌عنوان نمونه، کنترلرهای خودرو ساخت چند مجموعه محدود است یا انژکتور بسیاری از خودروهای دنیا ساخت شرکت بوش است. افزایش اشتراک قطعات از داخل خودروسازی‌ها به سایر خودروسازان هم به دو شکل کلی در حال انجام است؛ شکل اول که همان استفاده از تامین‌کننده مشترک است که چند دهه قدمت دارد. هیچ خودروسازی در حال‌حاضر، در سطح قطعه به طراحی و توسعه اقدام نمی‌کند و واحدهای طراحی و تحقیق و توسعه قطعه‌سازان این مهم را برعهده دارند و با تیراژ چند ده میلیونی که در تولید دارند، هزینه‌های سنگین طراحی و خطوط تولید را به‌شدت تعدیل می‌کنند. مدل دوم همکاری‌های مشترک در قالب شراکت یا قراردادهای مشارکتی است. ادغام خودروسازان از رنو و نیسان تا مجموعه عظیم فولکس واگن با هدف افزایش تیراژ قطعات پلت فرمی و کاهش هزینه‌های مرتبط با آن انجام شده، اما استفاده از پلتفرم مشترک با خودروساز مستقل هم بسیار متداول است. پلتفرم معروف GM-FIAT که در برندهای گوناگون از فیات، دوج و آلفارومئو تا شورلت و اُپل روی آن محصول ساخته شده است، نمونه‌ای از پلتفرم‌های مشترک بدون شراکت و ادغام است. موتور معروف سه سیلندر تویوتا، پژو و بام‌او یکی دیگر از پروژه‌های قطعات پلتفرمی است که توسط سه ابرخودروساز جهان انجام شد. جالب آنکه در همین پروژه، وظیفه طراحی و توسعه سرسیلندر بر عهده مجموعه مهندسی فیات بود و از قطعات آن استفاده می‌شود. تکراری بودن موتور تمامی محصولات چینی که به ایران وارد می‌شوند هم یکی از نمونه‌های قطعات پلتفرمی مشترک است، هرچند نشان تجاری موتور و گیربکس‌ها متفاوت است و بعضا حتی در توان چند کیلووات اختلاف هم دارند که ناشی از تنظیمات مختلف شرکت‌های گوناگون است.

گام‌های نخست استفاده از پلتفرم مشترک

استفاده از قطعات مشترک در مدل‌های مختلف یک خودروساز از اوایل دهه ۷۰ همه‌گیر شد. هرچند قطعات اصلی مانند موتور و گیربکس از دهه‌های قبل‌تر هم به صورت مشترک مصرف می‌شد، اما معمولا قطعات بدنه و تزئینات بیرونی و درونی برای هر مدل انحصاری تولید می‌شد. شرکت‌های امریکایی در دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی مبدع استفاده مشترک از قطعات در خودروهای گوناگون با نشان‌های تجاری مختلف بودند. روزگاری که شرکت‌هایی مانند مرسدس بنز و بام‌او یک یا دو مدل خودرو عرضه می‌کردند، شرکت‌هایی مانند جنرال‌موتورز، فورد و کرایسلر که از ادغام شرکت‌های گوناگون خودروسازی در امریکا ایجاد شده بودند به طراحی مشترک و استفاده گسترده از قطعات مشترک روی آوردند. در آن دهه، بسیار متداول بود که با تغییرات اندک در سپر و جلو پنجره یا گرافیک چراغ‌ها، خودروهایی با برندهای گوناگون ساخته شود. این رویه برای کاهش هزینه‌های مهندسی و تولید و البته سادگی خدمات پس از فروش ابداع شده بود و در دهه ۸۰ میلادی تبدیل به شیوه‌ای متداول در بسیاری از خودروسازان شد. البته شرکت‌های اروپایی و بعدا ژاپنی با الهام گرفتن از این ایده، به تنوع مدل با استفاده از قطعات مشترک و ساخت چندین مدل خودرو روی یک پلتفرم روی آوردند. در ادامه این مسیر پلتفرم مشترک که در سطوح مختلف تعریف شد، با پلتفرم‌های ماجولار به‌شدت گسترش پیدا کرد و سبب شد بهای تمام شده به‌شدت کاهش یابد و در عین حال، تنوع محصول هم به‌شدت رشد کند. ایده پلتفرم مشترک به ظهور برندهای جدید منجر شد و بازار خودرو را طی سه دهه، کاملاً متحول کرد.

سخن پایانی

با وجود تمام موارد یادشده برخی کارشناسان معتقدند استفاده از پلتفرم مشترک محدودیت‌هایی برای خودروسازان به‌وجود می‌آورد که یکی از آنها کمتر فرق قائل شدن مشتریان میان دو محصول با پلتفرم مشترک است. این در حالی است که بهره از این روش مزیت و توجیه اقتصادی بالایی برای تولیدکننده دارد. با این همه، پیشنهاد دبیر شورای هماهنگی صنعت خودرو برای تعریف پلتفرم مشترک خودرویی بین ایران، روسیه و چین موضوعی است که برای اجرایی شدن نیازمند الزامات و بسترسازی‌های بسیاری است.

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای
همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره WSS-0030700
با شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۱۰۰۱۰۳۴۰۰۰۱۱۹

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید ۲۶ عدد TRANSMITER مورد نیاز خود را با برگزاري مناقصه عمومی دو مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یك شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.
شرایط و مدارک لازم جهت دریافت استعلام ارزیابي کیفي:
الف) داشتن تجربه کافي و مرتبط با موضوع کار
ب) اساسنامه، اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهي تغییرات (مندرج در روزنامه رسمي)
ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملي
از کلیه اشخاص حقوقي واجد شرایط دعوت مي‌گردد بلافاصله پس از چاپ آگهي اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهي نوبت دوم تا پایان ساعت اداري، به نشاني اینترنتي WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس از اخذ کد کاربري و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.
کلیه مراحل برگزاري فراخوان ارزیابي کیفي از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکي دولت انجام خواهد شد.
لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلي ، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهي امضاي الکترونیکي را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
اطلاعات و اسناد مناقصه عمومي پس از برگزاري فرآیند ارزیابي کیفي و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.
• نظر به اینکه به استناد بخشنامه معاون محترم مهندسي، پژوهش و فناوري وزارت نفت، به شماره ۹۷/۲۱۳۹۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۰، انعقاد قرارداد و انجام خرید صرفا با تامین کنندگاني که نام آن ها در فهرست بلند سامانه تامین الکترونیکي کالاي صنعت نفت(EP) قراردارد، امکان پذیر است. بنابراین مناقصه‌گر موظف به انجام تشریفات لازم جهت قرارگرفتن در فهرست سامانه EP تا تاریخ انعقاد قرارداد بوده و هرگونه تبعات ناشي از عدم رعایت مقررات فوق، متوجه مناقصه‌گر خواهد بود.
• **آخرین مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابي کیفي:** دو هفته پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابي کیفي در سامانه مذکور بارگذاري نمایند.
• **تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه:** متعاقبا به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید
• **آخرین مهلت تحویل پیشنهاد و تاریخ گشایش پیشنهادها:** طبق تاریخ های مندرج در اسناد مناقصه.
• لازم به ذکر است پیشنهادهاي ارائه شده توسط مناقصه‌گران می‌بایست حداقل تا ۳ ماه از تاریخ تحویل پیشنهاد مالي معتبر باشد.
در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر، متقاضیان مي‌توانند با شماره تلفن ۵ و ۸۳۷۶۲۶۰۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.
• اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱
دفتر ثبت نام : ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

شناسه آگهی : ۱۳۶۱۷۷۱
شرکت نفت و گاز پارس روابط عمومی

«اصلاحیه»
آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۱۱۷۶۴

سازمان انتقال خون ایران در نظر دارد طی مناقصه عمومي يك مرحله اي خريد ۳/۶۰۰/۰۰۰ عدد لوله خونگيري درب بنفش حاوي K2 or K3 EDTA مورد نياز خود را از طريق سامانه تدارکات الکترونيك دولت به شماره سامانه ۲۰۰۱۰۰۳۰۰۰۰۰۰۰۲۳ برگزار نمايد.
لازم به ذكر است كليه مراحل برگزاري مناقصه از دريافت اسناد مناقصه تا ارائه پيشنهاد مناقصه‌گران و بازگشايي پاكت‌ها از طريق درگاه سامانه تدارکات الکترونيكي دولت (ستاد) به نشاني WWW.Setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضويت قبلي، در سايت مذكور ثبت نام و گواهي امضاي الکترونيكي را دريافت دارند. به پيشنهادهاي دريافتي خارج از درگاه سامانه تدارکات الکترونيكي دولت ترتيب اثر داده نخواهد شد.
پيشنهاد دهندگان موظف مي باشند اسناد مناقصه شامل شرايط عمومي و اختصاصي را حداكثر تا تاريخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۵ از طريق سامانه ستاد به نشاني WWW.Setadiran.ir دريافت و با توجه به مندرجات اسناد مناقصه، مدارك لازم را شامل پاكت هاي الف، ب و ج تهيه و به روش آموزشي به صورت فايل هاي PDF تا تاريخ ۱۴۰۱/۰۶/۸ در سامانه درج و رسيد دريافت نمايند. پيشنهادهاي دريافتي راس ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۹ در كميسيون مناقصه به نشاني سازمان انتقال خون ايران واقع در تهران، تقاطع بزرگراه‌هاي شيخ فضل‌اله نوري و شهيد همت، بلوك B طبقه دوم سالن اجتماعات دكتر علا بررسي و نتيجه متعاقباً اعلام خواهد شد.
اصل ضمانت مناقصه گران در فرايند ارجاع كار ۴/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ريال و به صورت ضمانتنامه بانكي صادره از يكي از بانكهاي رسمي كشور به نام سازمان انتقال خون ايران داراي اعتبار تا تاريخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۹ و قابل تمديد، يا به صورت وجه نقد واريز شده به حساب ۴۰۰۱۰۳۴۲۰۶۳۷۱۵۶۹ به نام سپرده جاری نزد بانك مركزي كد ۵۰ قابل پرداخت در كليه شعب بانك ملی ايران به نام سازمان انتقال خون می باشد. شركتها موظف به تحويل ضمانتنامه مذكور تا تاريخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۸ در پاكت لاك و مهر شده به نشاني مذكور بلوك C واحد امور قراردادها و دريافت رسيد مي باشند.

شناسه آگهی : ۱۳۶۴۱۲۸ م الف / ۱۹۱۴
دفتر روابط عمومی و جذب و نگهداری اهداکنندگان خون
سازمان انتقال خون ایران

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری پژو پارس سفید به شماره پلاک ۲۷ ج ۷۵۷ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۲۴۸۸۳۰۲۸۲۳ و به شماره شاسی NAAN۰۱CA۹AR۶۴۶۰۴۹ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.
خرم‌آباد

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostaresh.news

نظرگاه

عرضه خودرو در بورس راه نجات بازار

محمدرضا نجفی‌منش، دبیر انجمن سازندگان قطعات خودرو: بسیاری از فعالان صنعت خودرو با عرضه محصولات در بورس کالا موافق هستند. بسیاری از فعالان این بازار معتقدند دولت با دخالت در بازار و قیمت‌گذاری خودرو باعث ایجاد اختلاف قابل‌توجه قیمت‌های کارخانه و بازار آزاد شده است.

با عرضه خودرو در بورس کالا و کشف واقعی قیمت‌ها در تقابل عرضه و تقاضا، صف طولانی خریداران قلابی خودرو که ماه‌هاست برای دریافت رانت از این صف خارج نمی‌شوند، جمع شده و بدون شک با عرضه‌های منظم خودرو علاوه بر حمایت از تولیدکننده، شاهد تعادل بازار خواهیم بود.

در دهه ۷۰ با تصمیم شورای اقتصاد، نرخ خودرو در حاشیه بازار کشف و تعیین می‌شد و اختلاف نرخ کارخانه و حاشیه بازار به‌عنوان سود از سوی سازمان حمایت مصرف‌کننده از خودروسازان گرفته می‌شد تا از این طریق اختلاف ایجادشده از بین برود. این روند سبب شده بود حدود ۱۳ سال، نرخ خودرو دستخوش تغییرات زیادی نشود و این در حالی است که بهای نهاده‌های تولید، افزایشی بود. در این برهه شاهد بودیم که نرخ حاشیه بازار بعضا کمتر از نرخ کارخانه می‌شد و هیچ صف خریدی نیز شکل نمی‌گرفت.

در سال ۹۰ که تولید خودرو به یک میلیون و ۶۵۰ هزار دستگاه رسید، خودروسازان برای فروش از روش‌های فروش قسطی استفاده کردند اما از زمانی که شورای رقابت در بحث قیمت‌گذاری ورود کرد، اختلاف نرخ بین کارخانه و بازار شروع شد و زیان خودروساز را به همراه داشت.

اگر خودروسازان به بورس کالا بیایند و اجازه فروش محصولات خود را با قیمت واقعی داشته باشند، ظرفیت‌های این صنعت رشد کرده، قیمت‌ها واقعی شده و شاهد احیای صنعت خودرو خواهیم بود.

فاصله قیمتی خودرو بین کارخانه و بازار آزاد بسیار زیاد و خودرو از کالای مصرفی به کالای سرمایه‌ای تبدیل شده است و در این میان، سود اصلی به جیب دلالان می‌رود. در این شرایط، هم مردم و هم خودروساز متضرر شده و زیان اصلی متوجه اقتصاد کشور است. با عرضه خودرو در بورس کالا، تولید به تعادل رسیده و شاهد کشف قیمت واقعی خودرو خواهیم بود و با توجه به نیاز مالی خودروسازان به منابع مالی، فروش اوراق سلف خودرو از جمله راهکارهایی است که می‌تواند هم منابع موردنیاز خودروساز را تامین کند و هم باعث تضمین سود سرمایه‌گذاران شود.

خوشبختانه با توانمندی بسیار کشور در صنعت خودروسازی، باید زمینه را برای رقابت بیشتر تولید خودرو با کیفیت و کمیت بالا فراهم کرده و با مدیریت درست، ظرفیت‌های این صنعت را مجدد احیا کرد.

بسیاری از خریداران فعلی خودرو در سیستم قرعه‌کشی مصرف‌کننده نیستند، بلکه به‌دنبال استفاده از اختلاف نرخ بازار و کارخانه هستند و بررسی‌ها نشان می‌دهد خودروهایی که بیشترین اختلاف نرخ را دارند، بیشترین تقاضا در قرعه‌کشی‌ها نیز برای همان‌ها ثبت می‌شود.

دولت در برهه‌ای برای رهایی از این وضعیت و جلوگیری از افزایش بیشتر این اختلاف، زمانی که ۴۰ درصد تورم در کشور وجود داشت، اجازه افزایش ۱۸ درصدی را به خودروسازان داد، اما با اماواگر نمایندگان مجلس همراه شد.

در شرایط فعلی تنها راه قانونی برای رهایی صنعت خودرو از قیمت‌گذاری دستوری، بورس کالا و عرضه محصولات در آن است. در بورس کالا با استفاده از مکانیسم عرضه و تقاضا نرخ واقعی کشف می‌شود. زمانی که نرخ واقعی کشف شود صف خرید افرادی که در انتظار بهره بردن از اختلاف نرخ کارخانه و بازار هستند، جمع خواهد شد و خریداران واقعی به معاملات ورود می‌کنند.

عرضه خودرو در بورس باعث می‌شود نرخ‌هایی که در بازار به صورت غیرواقعی بالا رفته‌اند، کاهش یابد و از سوی دیگر افرادی که با هدف سودجویی خودرو خریداری کرده‌اند، اقدام به فروش می‌کنند و این مسئله نرخ بازار را کاهش خواهد داد. بدون شک زمانی که قیمت‌ها واقعی شود، دلالی بی‌معنی می‌شود و این رویه از طریق سازکار شفاف بورس، شدنی است.

مراقب سایت‌های تقلبی دریافت مالیات خودرو باشید

سازمان امور مالیاتی نسبت به احتمال سوءاستفاده برخی درگاه‌های جعلی از پرداخت مالیات نقل‌وانتقال خودرو هشدار داد. به گزارش مهر، سازمان امور مالیاتی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: بدینوسیله به اطلاع مؤدیان مالیاتی می‌رساند برای پرداخت مالیات مربوط به نقل‌وانتقال خودرو به هیچ عنوان از طریق سایت‌های غیرمجاز و سودجو اقدام ننموده و صرفا از طریق سایت رسمی و درگاه پرداخت رسمی سازمان امور مالیاتی به نشانی www.tax.gov.ir اقدام به پرداخت مالیات خود کنند. به گزارش سازمان امور مالیاتی کشور، چندی پیش نیز مدیرکل دفتر مرکزی حراست سازمان امور مالیاتی کشور از شناسایی، تشکیل پرونده و پیگیری قضایی سایت‌های جعلی پرداخت مالیات خبر داد و گفت: به‌تازگی برخی افراد و وب‌سایت‌ها با هدف فیشینگ و کلاهبرداری از مشتریان وب‌سایت‌های معتبر داخلی همچون دیوار، شیپور و...، پس از ثبت آگهی و پرداخت هزینه جهت ارتقای نوع نمایش آگهی به‌منظور تسریع در فروش، با دستیابی به تلفن انتشاردهنده آگهی و ارسال پیامکی به همراه لوگو و نام وب‌سایت به وی، اعلام می‌دارند که در صورت عدم‌پرداخت مبلغی با عنوان مالیات، آگهی ثبت‌شده از روی وب‌سایت یادشده حذف می‌شود. به‌گزارش سازمان امور مالیاتی در برخی موارد، این وب‌سایت‌های جعلی، با عناوینی همچون پرداخت مالیات، افراد را به سایت‌های گوناگون با هدف کلاهبرداری هدایت کرده و پس از به‌دست آوردن اطلاعات حساب آنها، مبلغی را با عنوان مالیات از حساب افراد کسر می‌کنند. این در حالی است که تمامی خدمات سازمان امور مالیاتی رایگان بوده و هیچ‌گونه وجهی بابت خدمات ارائه‌شده دریافت نمی‌شود.

کارشناسان صنعتی درباره عرضه خودرو در بازار سرمایه عنوان کردند

عرضه خودرو در بورس؛ تیر آخر

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

صنعت خودرو کشور محلی برای آزمون‌وخطاهای مسئولان دولتی شده و شاید بازی‌های یک بام و دو هوای موجود روزی این صنعت استراتژیک را در ورطه نابودی قرار دهد. بیش از یک‌سال از شروع فعالیت دولت سیزدهم می‌گذرد. وزیر صنعت، معدن و تجارت در ابتدای سکانداری در این وزارتخانه از حذف قرعه‌کشی، افزایش تیراژ تولید، ارتقای کیفی محصولات، کاهش ۱۵ درصدی نرخ خودروها و... خبر داد و مدیران خودرویی باتجربه وارد کار شدند، اما با گذشت یک سال، هنوز نتیجه مطلوبی به‌دست نیامده است. به‌گفته کارشناسان حالا دولت برای برون‌رفت از وضعیت پیش‌آمده، چاره کار را در عرضه خودرو در بورس دیده است؛ تجربه‌ای بی‌سابقه در صنعت خودرو جهان. این کارشناسان معتقدند هنگامی که دولت دید شرایط برای حذف قیمت‌گذاری دستوری و قرعه‌کشی نامناسب بوده و زیان انباشته خودروسازی روزبه‌روز در حال افزایش است، به این نتیجه رسید که چاره‌ای جز عرضه خودرو در بازار سرمایه ندارد. به این ترتیب، نه با راهکاری منطقی، که با شیوه‌ای جدید سعی در تحقق وعده‌های خود در حوزه خودرو دارد. هرچند سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت موافقت این وزارتخانه با عرضه خودرو در بورس را مشروط بر حفظ اختیار تسلط وزارت صمت بر بازار می‌داند.

عکس: صمت

قرار چه بود و چه شد

پیش‌تر امید قالیباف، سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت عنوان کرده بود که برنامه عرضه خودرو در بورس این‌گونه است که خودروهایی که نرخ آنها نزدیک به نرخ بازار است، مانند شاسی‌بلندها، در بورس کالا عرضه شوند. این مسئله شامل تمام محصولات شرکت‌های خصوصی و شبه‌دولتی و خودروهایی که شکاف زیادی بین تولید و تقاضای آنها وجود ندارد، می‌شود. وی در پاسخ به این پرسش که چقدر ممکن است خودروهای جدیدی مانند تارا و شاهین هم در بورس کالا معامله شوند، گفت: شکاف عرضه و تقاضای این خودروها زیاد بوده و همین امر صف‌های طولانی قرعه‌کشی را ایجاد کرده است؛ بنابراین عرضه آنها در بازار سرمایه افزایش نرخ زیادی برای آنها رقم خواهد زد و خود منجربه آشفتگی بازار می‌شود؛ در نتیجه عرضه چنین خودروهایی در بورس کالا در دستور کار قرار ندارد.

این در حالی است که می‌بینیم شاهین نیز یکی از خودروهایی است که در بورس کالا عرضه خواهد شد. یک بام و دو هوای دولتی‌های در صنعت خودرو ادامه دارد. وی در گفت‌وگویی دیگر گفته که وزارت صنعت، معدن و تجارت، عرضه خودرو در بورس کالا را مشروط بر اینکه اختیارات این وزارتخانه در تنظیم بازار خودرو زیرسوال نرود، پذیرفته است.

راهی بهتر از قیمت‌گذاری دستوری

حسن کریمی‌سنجری از جمله کارشناسانی است که معتقد است دولت چاره‌ای جز عرضه خودرو در بورس ندارد. این کارشناس صنعت خودرو در تشریح این نظر، می‌گوید: پیش از این قول‌هایی در حوزه حذف قرعه‌کشی در فرایند واگذاری خودرو داده شد که تا امروز محقق نشده است.

وی در گفت‌وگو با صمت با بیان ضرب‌المثل «خشت اول گر نهد معمار کج، تا ثریا می‌رود دیوار کج» ادامه داد: در دولت‌های قبل به‌ویژه دولت دوازدهم، اتفاق‌های ناخوشایندی مانند قرعه‌کشی در واگذاری خودرو، قیمت‌گذاری دستوری، ممنوعیت واردات در صنعت خودرو کشور رخ داد که برخی از این تصمیمات ریشه منطقی داشته و بعضی خیر. به این ترتیب، دولت دم‌دست‌ترین و راحت‌ترین تدبیر را برای کنترل بازار به‌دست گرفته و متاسفانه راه گریزی از آن هم نیست.

وی افزود: این دیوار از بن و ریشه، کج چیده شده و در شرایط فعلی یا باید کل دیوار را خراب کرد و از نو ساخت یا آن را به‌نوعی صاف کرد که بسیار دشوار است. دولت به‌دنبال فرار از قرعه‌کشی خودرو است و می‌خواهد بدون حذف رسمی قیمت‌گذاری دستوری، آن را بردارد، در حالی که واردات خودرو هم مشخص نیست چه سرنوشتی خواهد داشت و تنها راه‌چاره و درست‌ترین تصمیم، اخذ یک تصمیم اشتباه دیگر یعنی استفاده از بورس کالا برای معامله خودرو باشد؛ تجربه‌ای که در سایر کشورها شاهد نیستیم.

▣ خودرو کالای بورسی نیست

کریمی‌سنجری ادامه داد: بارها عنوان کردم که خودرو کالای مناسبی برای عرضه در بورس نیست. بازار این کالای مصرفی- سرمایه‌ای با سطوح متفاوت و گوناگون جامعه درگیر است. درصورت عرضه خودرو در بورس فردی که برای امرار معاش به‌دنبال خرید وانت است باید وارد چرخه بورس شده و خودرو موردنیاز را از بازار سرمایه خریداری کند. معتقدم این امر با روح فروش مویرگی که در جهان مرسوم است، سازگاری ندارد. بازارهای جهانی در این فرآیند بهترین مشورت، اختیار و ابزار را برای تسهیلگری فروش خودرو به لایه‌های متفاوت اجتماعی انتخاب می‌کنند.

▣ دولت چاره‌ای ندارد

کریمی‌سنجری یادآور شد: در شرایط فعلی دولت چاره‌ای جز اجرای این روش در فروش را ندارد، زیرا اگر قیمت‌گذاری دستوری را حذف کند با موجی از انتقادها و حملات مواجه خواهد شد و از سوی دیگر، ادامه این روند برای خودروسازی که ماهانه حدود هزار میلیارد تومان فقط حقوق و دستمزد می‌پردازد، میسر نیست. براساس آمار، سال گذشته حدود ۶.۵ درصد فروش شرکت‌های خودروساز برای حقوق و دستمزد پرداخت شده است. امسال این رقم در صورت ثبات قیمت خودرو به بالای ۱۰ درصد خواهد رسید؛ بنابراین با این شرایط، چاره‌ای نیست جز اینکه خودرو در بورس کالا عرضه شود.

این کارشناس صنعت خودرو اظهار کرد: عرضه خودرو در بورس کالا، مشکلات خودش را خواهد داشت، اما شاید از قیمت‌گذاری دستوری بهتر باشد.

▣ حذف قیمت‌گذاری دستوری، ممکن نیست

کریمی‌سنجری در پاسخ به این پرسش که چه تضمینی وجود دارد که این دیوار کج، کج‌تر از وضعیت فعلی نشود، گفت: به هر حال، این راه‌حلی است که در شرایطی که نمی‌توانیم قیمت‌گذاری دستوری را حذف کنیم باید اتخاذ کرد. شاید اگر از من کارشناس صنعتی درباره راهکار برون‌رفت از وضعیت فعلی صنعت خودرو پرسش می‌شد، توصیه می‌کردم دیوار خراب شود و از نو پایه‌های صنعت خودرو درست بنا شود، اما در پیش گرفتن چنین راهکاری به این معنی است که باید جسارت داشت و در مقابل انتقادهای تند مقاومت کرد.

در حال حاضر بهترین کار این است که قیمت‌گذاری دستوری حذف و واردات خودرو آزاد شود. این کارشناس صنعت خودرو با بیان اینکه در عرضه خودرو در بورس، مهندسی بازار اتفاق نیفتاده، بیان کرد: در حال حاضر با وجود تمدید نشدن مصوبه ممنوعیت واردات خودرو، همچنان واردات اندر خم یک کوچه باقیمانده است. در این راستا هم، موضوع تنها مربوط به وزیر صنعت، معدن و تجارت نمی‌شود که تصمیم‌گیری کند. او تصریح کرد: شاید وقتی تمام جوانب مورد بررسی قرار گیرد، چاره‌ای جز عرضه خودرو در بازار سرمایه باقی نماند، اما نظریه کارشناسی می‌گوید که دستوری بودن قیمت‌ها را حذف کنیم و اجازه دهیم خودرو به اندازه نیاز بازار وارد شود تا بساط قرعه‌کشی و دلالی برچیده شود. گویا سیاست‌گذاران صنعت خودرو با پارامترهای دیگری مواجه هستند که شرایط را برای آنها سخت کرده است. او گفت: شاید عرضه خودرو در بورس شرایط موجود را ایده‌آل نکند، اما به این وضعیت تا حدودی بهبود نسبی می‌بخشد. البته ممکن است با اجرای این طرح، مشکلات جدیدی هم بروز کند.

> در شرایط فعلی، بهترین راهکار برای کنترل بازار، عرضه خودرو در بورس کالاست. اگر مشکلات این صنعت حل شود باید خودرو مانند کشورهای دیگر جهان توسط بنگاه تولیدکننده به بازار عرضه شود

رفع ریشه‌ای مشکل با افزایش تیراژ تولید

در ادامه ابوالفضل خلخالی، معاون دفتر صنایع خودرو وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره هدف این وزارتخانه از عرضه خودرو در بورس در صمت گفت: راهکار بخش عمده‌ای از مشکلات فعلی صنعت خودرو را باید خارج از این صنعت جست‌وجو کرد. اقتصاد ملی باید به گونه‌ای مدیریت شود که نقدینگی موجود در جامعه به سمت و سویی درست هدایت شود. وی افزود: در شرایط حال حاضر افراد برای حفظ ارزش سرمایه خود به سراغ بازارهایی مانند بازار خودرو آمده‌اند. در این راستا، برون‌رفت از این وضعیت وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت نیست، بلکه سایر بخش‌های مدیریتی کشور باید راهکار ارائه دهند؛ بنابراین در شرایط فعلی، بهترین روش برای بهبود بازار خودرو عرضه آن، بورس کالاست. البته برای رفع ریشه‌ای مشکل باید تیراژ تولید افزایش پیدا کند و متناسب با نیاز بازار، خودرو وارد شود. اگر متناسب با نیاز بازار، محصول عرضه شود، به‌طور قطع واسطه‌گری حذف شده و سود این بازار به جیب دلالان نمی‌رود. او ادامه داد: با توجه به اکوسیستم اقتصادی کشور و جنس مشکلات وزارتخانه، می‌توان تصمیم به عرضه خودرو در بورس کالا گرفت، اما با تشکیل چند کارگروه تخصصی در دفتر صنایع خودرویی مشکلات تولید، کیفیت و نرخ در حال پیگیری است. در کارگروه تخصصی مربوط به تیراژ، تولید هفتگی پایش می‌شود تا به اهداف درنظر گرفته شده برای شمارگان تولید خودرو در سال جاری دست پیدا کنیم. در کارگروه تخصصی مربوط به کیفیت و استاندارد به‌دنبال شناسایی عیوب پرتکرار محصولات هستیم تا رفع شوند و در کارگروه دیگر به‌دنبال اصلاح شیوه قیمت‌گذاری هستیم. در این باره کارهای پژوهشی انجام‌شده و در صورت رسیدن به اهداف درنظر گرفته شده، تمام کارشناسان صنعت خودرو می‌دانند، نه روش قرعه‌کشی و نه عرضه خودرو در بورس، هیچ‌کدام راهکار مناسبی برای این صنعت استراتژیک نیست. خلخالی در پایان با بیان اینکه در شرایط فعلی، بهترین راهکار برای کنترل بازار، عرضه خودرو در بورس کالاست، گفت: اگر مسائل و مشکلات صنعت خودرو حل شود باید مانند کشورهای دیگر جهان، خودرو از سوی بنگاه تولیدکننده به بازار عرضه شود.

احتمال شکل‌گیری قیمت سوم برای خودرو

با این همه، برخی از کارشناسان اقتصاد نظر دیگری درباره نتایج عرضه خودرو در بورس دارند. امین محمودی، کارشناس اقتصاد درباره عرضه خودرو در بورس کالا گفت: با توجه به شکاف بین عرضه و تقاضا، عملا عرضه خودرو در بورس منجر به افزایش خودرو نسبت به قیمتی که شرکت عرضه می‌کند، خواهد شد و براساس آن نیز احتمال شکل‌گیری قیمت سومی فراتر از هر دو قیمت تولیدکننده و قیمت بورس، در سطح بازار خودرو وجود دارد.

وی افزود: تنها تفاوتی که طرفداران عرضه خودرو در بورس مطرح می‌کنند، دستیابی تولیدکننده به قیمت افزایش یافته خودرو به جای دلال است، غافل از آنکه مادامی که میزان عرضه به‌شدت پایین است، این مهم محقق نخواهد شد. در ضمن، این استدلال زمانی معنا می‌دهد که درباره خودروهایی که خودروساز با زیان عرضه می‌کند به کار رود، اما درباره خودروهایی با قیمت بالا که قیمت عرضه آنها توسط تولیدکننده پوشش‌دهنده سود منصفانه خودروساز است، کاربردی ندارد.

محمودی ادامه داد: طرح عرضه خودرو در بورس که پیش‌تر توسط گروهی از نمایندگان مجلس مطرح شد، دارای دو بعد بود؛ یکی کشف قیمت واقعی خودرو در بازار و دوم اینکه اضافه قیمت فروش نسبت نرخ مصوب صرف توسعه زیرساخت خودرو شود.

اما در طرح ارائه‌شده کنونی از سوی خودروسازان در بورس، همه جوانب به صورت جامع دیده نشده و صرفا به اجرای پاره‌ای از آن طرح بسنده شده است.

محمودی با اشاره به ماده ۷ قانون ساماندهی صنعت خودرو که ۱۴۰۱/۳/۱۶ توسط مجلس شورای اسلامی ابلاغ شده، گفت: طبق این ماده، شرکت‌های خودروساز موظف هستند هنگام فروش قیمت تمام‌شده خودرو، درصد سود و قیمت قطعی را محاسبه و به شورای رقابت اعلام کنند؛ بنابراین ضروری است درباره سازکار عرضه در بورس با توجه به قانون یادشده تمهیدات لازم اندیشیده شود.

این کارشناس اقتصاد اضافه کرد: هرگونه عرضه خودرو با توجه به آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از مصرف‌کنندگان خودرو منوط به بررسی ضوابط مرتبط از سوی مراجع ذی‌صلاح است. (که پیش از این نیز در نامه ارسالی به شرکت بورس کالای ایران در تاریخ ۱۴۰۱/۲/۱۷ توسط دفتر نظارت بر کالاهای فلزی و معدنی سازمان حمایت نیز بر آن تاکید شد).

از سوی دیگر، با توجه به لزوم عرضه در سامانه یکپارچه تخصیص خودرو، برای هرگونه عرضه خودرو ناشی از ازدیاد تولید در بورس، لازم است تا از وزارت صنعت، معدن و تجارت مجوز گرفته شود که این اقدام نیز از سوی عرضه‌کنندگان خودرو در بورس انجام نشده است.

سخن پایانی

در مدیریت بازار براساس آزمون‌وخطا ضمن هدررفت مالی، زمان و فرصت مناسب نیز از بین می‌رود. در چند سال اخیر، صنعت خودرو بستری برای اجرای شیوه‌های گوناگون عرضه شده که نه‌تنها التهاب بازار را کاهش نداده، که منجربه شکل‌گیری مشکلات جدیدتر شده و مسائل را پیچیده‌تر کرده است. حال باید دید عرضه خودرو در بورس به‌عنوان تجربه‌ای بکر و نو در جهان بالاخره صنعت خودرو را از مشکلاتی که در عرضه و تقاضا دارد، خارج می‌کند یا خیر.

برخی از قطعه‌سازان هم با عرضه خودرو در بورس موافق هستند، زیرا عنوان می‌کنند همان‌گونه مواد اولیه موردنیاز تولید در بورس کالا قیمت‌گذاری می‌شود باید خودرو هم در بورس کالا قیمت‌گذاری و از زیاندهی خارج شود. براساس سخنان کارشناسان صنعت خودرو، شرایط فعلی، دیگر چاره‌ای برای مدیران وزارت صنعت، معدن و تجارت برای حل مشکلاتی که روز به روز صنعت خودرو را بیشتر درگیر می‌کند، باقی نگذاشته است.

خطر بازگشت نظام سوختی جهان به زغال‌سنگ

برداشت زغال‌سنگ جزو سخت‌ترین کار معدنی برای کارگران محسوب می‌شود. سختی کار در کنار تهدیدهای بالای ایمنی، باعث شده کمتر کسی تمایل به کار در چنین معادنی داشته باشد، این در حالی است که جنگ اوکراین و استفاده روسیه از سلاح تحریم گاز در برابر سلاح تحریم‌های جبهه ناتو، باعث شد بار دیگر توجهات به جایگزین‌های سوخت گاز از جمله زغال‌سنگ جلب شود؛ صنعتی پرهزینه، آلاینده و دشوار برای کارگرانی که در این صنعت کار می‌کنند و احتمالا قرار است بیش از گذشته در این صنعت جذب شوند.

عکس: ایمنا

پیشتازان اعتراضات و مطالبات کارگری

کارگران معدن زغال‌سنگ همواره از پیشتازان اعتراضات و مطالبات کارگری در اغلب کشورهای جهان بوده‌اند. بهار ۱۹۸۴ تا ۱۹۸۵ میلادی اعتصابات و اعتراضات یکساله کارگران معادن زغال‌سنگ انگلستان یکی از تلخ‌ترین رویدادها در تاریخ جنبش‌های جهانی کارگری مانند اول ماه مه کارگران شیکاگوی امریکا را رقم زد. در جریان اعتصاب اتحادیه ملی کارگران معدن انگلستان که بیشتر آنها کارگر معادن زغال‌سنگ بودند، دولت نئولیبرال و راست‌گرای افراطی مارگارت تاچر دستور ممنوعیت اعتصاب و ازسرگیری تولید را داد و در نهایت پاسخ کارگران با گلوله داده شد. در جریان این اعتراضات ۶ کارگر کشته، ۵۰ نفر معلول، ۵ هزار نفر بازداشت و ۸ هزار نفر زندانی و اخراج شدند. این کارگران به فقدان حقوق کافی، امنیت شغلی و ایمنی کارگاهی و مواردی از این دست اعتراض داشتند. این اعتصاب تلخ‌ترین رویداد صنعت انگلستان و نتیجه شکست این اعتصاب اخراج میلیون‌ها کارگر معدنی عنوان شده است. پس از این اعتصاب در سال ۱۹۹۴ میلادی بسیاری از معادن به بخش خصوصی واگذار شد تا رونق به این صنعت برگردد، اما کاهش تقاضای جهانی زغال‌سنگ و تعهدات زیست‌محیطی اروپا این هدف را نیز چندان محقق نساخت.

بحران اوکراین و افزایش تقاضای زغال‌سنگ

پس از زمزمه‌های محدودیت صدور گاز به اروپا، در نتیجه تحریم‌های غرب علیه روسیه در واکنش به حمله نظامی این کشور به اوکراین، نرخ جایگزین‌های جهانی گاز رو به افزایش گذاشت و سرمایه‌گذاری این کشورهای نسبتا سردسیر در صنایع وابسته به زغال‌سنگ و معادن این ماده معدنی در این قاره بیشتر شد. این مسئله در برخی کشورهای صنعتی دیگر مانند هندوستان و برزیل نیز مورد توجه قرار گرفته است. افزایش تمایل به استخراج زغال‌سنگ در شرایطی است که هزینه استحصال و استخراج این ماده معدنی به نسبت بازدهی سوخت، بسیار بیشتر از استخراج گاز است. ارزانی این سوخت نیز مزید بر علت شده تا دستمزد نیروی کار در این حوزه بالا نباشد. فروردین سال ۱۴۰۱ در خبرها اعلام شد تنها در مدت ۳ ماه از شروع تنش‌ها در اوکراین و قبل از جدی شدن تحریم صادرات گاز به اروپا، نرخ جهانی این محصول برای تحویل در تابستان حدود ۱۰ درصد افزایش یافته است؛ روند قیمتی که به‌نظر می‌رسد با شروع فصول سرد اروپای سردسیر، بیش از پیش شدت بگیرد. به‌نظر می‌رسد همان‌طور که روس‌ها علیه ناپلئون و هیتلر و همچنین فنلاندی‌ها علیه شوروی، از سلاح زمستان استفاده کردند، این بار نیز سلاح زمستان با محوریت محصول استراتژیک گاز، باعث ایجاد بحران‌هایی شود. در این مسئله ورود اروپا به کانال افزایش بهره‌برداری از محصول زغال‌سنگ، تنها یک آلترناتیو کوتاه‌مدت در نظر گرفته می‌شود. اما کشور ما با ۱۰ معدن فعال بزرگ زغال‌سنگ و چندین معدن کوچک و غیرفعال یا در آستانه بهره‌برداری، این امکان را دارد که به‌دلیل بهره‌مندی از نفت و گاز و انرژی هسته‌ای و حتی امکانات تولید انرژی‌های تجدیدپذیر بادی، خورشیدی و هیدرولیک، صادرات بیشتری داشته باشد.

زغال‌سنگ در لیست ممنوعه‌های محیط زیستی

زغال‌سنگ علاوه بر مشکلاتی که برای کارگر استخراج‌کننده ایجاد می‌کند، مشکلاتی نیز برای محیط‌زیست به‌دنبال دارد که همین امر موجب شده در کنار کود حیوانی و سوخت‌های چوبی، در لیست ممنوعه‌های توافقنامه محیط‌زیستی پاریس علیه گازهای گلخانه‌ای قرار گیرد؛ هرچند در شرایطی که فقط ذخایر زغال‌سنگ هند در سال ۲۰۱۰ حدود ۶۶.۸ میلیارد تن تخمین زده شده، چشم پوشیدن از این منبع میسر نشده و عملا در حوزه زغال‌سنگ این توافقنامه با شکست مواجه شد. البته بعد از جنگ اوکراین این شکست به‌طرز فاجعه‌آمیزی رخ نموده است. از ۲۰ سال پیش هندوستان به‌دلیل هزینه‌بر بودن انتقال گاز، از زغال‌سنگ خود برای تولید برق، سیمان و فولاد استفاده می‌کند.

این همه در شرایطی است که آلایندگی کارخانه‌های مصرف‌کننده زغال‌سنگ بیش از هر چیز نیروی کار کارخانه‌های مصرف‌کننده را دچار آسیب می‌کند. ترکیب کربن خاص موجود در زغال‌سنگ قبل و بعد از سوختن به بدن آسیب وارد می‌کند و آلاینده تولیدشده از آن عملا از جمله گازهای گلخانه‌ای است و لایه اوزون که محافظ زمین محسوب می‌شود را تخریب می‌کند.

پوشش ۲۰ درصد بازار انرژی جهان با زغال‌سنگ

احسان سلطانی، کارشناس مسائل اقتصادی درباره گسترش تولید زغال‌سنگ در جهان پس از وقوع جنگ اوکراین گفت: صنایعی که با سوخت زغال‌سنگ کار می‌کنند، عمدتا صنایع آلاینده‌تری محسوب می‌شوند؛ بنابراین در توافقنامه آب و هوایی پاریس، بیشتر کشورهای جهان جز امریکا و چند کشور معدود دیگر توافق کردند که تولید و مصرف زغال‌سنگ کاهش یابد که اتفاقا اغلب کشورهای اروپایی در زمره کشورهای توافق‌کننده بودند. وی در گفت‌وگو با ایلنا با بیان اینکه مصرف بالای زغال‌سنگ به دوران جنگ جهانی و قبل از آن در غرب برمی‌گردد، اظهار کرد: با کشف منابع متعدد گاز و افزایش فناوری‌هایی که موجب می‌شد از گاز طبیعی به‌عنوان سوخت در صنایع استفاده شود، مصرف زغال‌سنگ به‌شدت کاهش یافت. سلطانی با تاکید بر این مطلب که زغال‌سنگ نمی‌تواند پاسخگوی کل نیازهای صنایع و مصارف خانگی و... باشد، تصریح کرد: به‌نظر می‌رسد در میان‌مدت زغال‌سنگ تنها بتواند ۲۰ درصد نیاز بازار انرژی جهانی را در فقدان گاز برآورده کند که این رقم به هیچ وجه نمی‌تواند قانع‌کننده باشد، اما به‌هرحال کشورهای مصرف‌کننده در این شرایط جنگی و خاص چاره‌ای جز روی آوردن به زغال‌سنگ باوجود هزینه‌های بالای استخراج و آسیب‌های جانبی آن، نخواهند داشت.

سخن پایانی

مشابه اتفاقاتی که منجر به محدودیت تولید و ارسال گاز روسیه به اروپا شد، در دهه ۱۹۶۰ میلادی در بازار نفت رخ داد. در شرایطی که اقتصاد کشورهای اروپایی و امریکا به‌شدت وابسته به نفت خاورمیانه بود، با وقوع دو جنگ میان اعراب و اسرائیل و تحریم فروش نفت کشورهای عربی به غرب، شاهد آن بودیم که بحرانی عمیق کشورهای غربی را فرا گرفت. در این زمان بسیاری از کشورهای غربی به فکر استفاده از انرژی‌های جایگزین مانند گاز، برق، انرژی اتمی و انرژی‌های تجدیدپذیر پاک مثل باد، هیدرولیک و نور خورشید افتادند. البته تلاش این کشورها نه در آن سال‌ها و نه اکنون موجب نشد بتوانند جایگزینی برای سوخت‌های فسیلی نفت و گاز پیدا کنند. در این شرایط بسیاری از کارشناسان بر این باورند که این اتفاق برای گاز نیز خواهد افتاد و مصرف این ماده به حدی گسترده است که امکان جایگزینی آن وجود ندارد.

نوبت دوم

فراخوان عمومی یک مرحله‌ای

شرکت آلومینای ایران

اصلاحیه متن آگهی تاریخ‌های ۸ و ۹ مردادماه سال ۱۴۰۱ شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	تأمین و نصب و راه‌اندازی سیستم کنترل واحد ۲۱ (تکلیس) مجتمع تولید آلومینای ایران	یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی فشرده	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۲۸

- مهلت دریافت اسناد مناقصه از سایت: از مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۵ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۱ می‌باشد.
- مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۵ می‌باشد.
- زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۲ می‌باشد.

اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره: تلفن ۳۲۶۰۳۰۶۷ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
پست الکترونیک Info@iranAlumina.ir
آدرس اینترنتی WWW.IranAlumina.ir
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۵/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۵/۲۵

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی

متالورژی، فولاد، ریخته‌گری ماشین‌آلات و صنایع وابسته

۱۰ الی ۱۳ شهریورماه ۱۴۰۱
ساعت بازدید: ۱۰ تا ۱۸
کمربندی شرق، روبروی منطقه روشن دشت
نمایشگاه بین المللی اصفهان
برگزار کننده: شرکت رستاک پادویژن
تلفکس: ۷-۸۸۳۴۶۴۵۵ ۰۲۱

14th International Specialized Exhibition of
Metallurgy ,Steel, Foundry
Machinery & related Industries

1- 4 September 2022
Opening Hours : 10 - 18
www.isfahanfair.ir

Isfahan International Exhibition Center,Iran
Organizer: Rastak Pad Vision Co.
Tel: +98-21-88346455-7

metallurgyonline
+989120295784
metalex@rastak-expo.com

METALEX 2022

شرکت صنایع معدنی گل گهر

آگهی فراخوان شناسایی و ارزیابی شرکت‌ها به شماره ۱۴۰۱/۰۲/ف

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد به منظور "بومی‌سازی اینورتر ۱۵۰ کیلووات نیروگاه خورشیدی با هدف اخذ لیسانس و انتقال تکنولوژی به کشورهای صنعتی" اقدام به شناسایی و ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان واجد شرایط نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دانلود نمایند و پاکت خود را که حاوی مدارک خواسته شده جهت شناسایی و ارزیابی می‌باشد، حداکثر تا تاریخ یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۶ به نشانی دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران تحویل نمایند. شرکت در فراخوان حاضر و ارسال پاکت هیچگونه حقی جهت ارجاع کار ایجاد نمی‌نماید.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنایع معدنی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۲۸/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "انجام خدمات نظارت کارگاهی بر احداث نیروگاه خورشیدی ۴۰ مگاواتی" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت مهندسین مشاور واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت ارائه خدمات مشاوره با رتبه حداقل دو در رشته انرژی تجدیدپذیر و یا رتبه حداقل دو در رشته تولید نیرو از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۶ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۳۰ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

خبر

سنگ تامین انرژی، پیش‌پای صنعت فولاد

محدودیت‌هـای متعددی در مسـیر تامیـن انرژی صنایـع فولاد کشـور وجود دارد و مسـیر فعالیت این صنعت را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. معاون فروش شـرکت فولاد خراسـان ضمن بیان این مطلب گفت: در زمینه زیرسـاخت‌های تولیـد فولاد از جمله تامین برق و گاز، دورنمای روشـنی برای صنعت فولاد وجود ندارد و این صنعت در چند سـال آینده با چالش جـدی تامین انرژی مواجه اسـت. به‌گزارش فولادبان، حسـین بختیاری، معاون فروش فولاد خراسان بااشاره بـه ابرپروژه فـولادی ایران که قرار اسـت ۴۰ میلیون تـن محصول در کل زنجیره فـولاد افزایش یابد، افزود: اطلاعـی از تعریف ابرپروژه جدید فولادی ندارم،اما اگر این خبر درسـت باشـد، برای نیل به این منظور، مسیر صـاف و هموارى براى آینـده نزدیک در پیش‌رو وجود ندارد. وی با بیان اینکه در زیرسـاخت‌های تولید فولاد از جمله تامین برق و گاز دورنمای روشنی برای صنعت فـولاد وجود ندارد، ادامه داد: ظرفیت فعلی ۳۰ میلیون تـن تولیـد فولاد تا چند سـال آینده بـا چالش جدی تامین انرژی مواجه اسـت،بنابراین حتی طرح موضوع ابرپـروژه فـولاد نیز در شـرایط فعلـی منطقی به‌نظر نمی‌رسـد. معاون فروش فولاد خراسـان تصریح کرد: علاوه بر مشـکل تامین انرژی، مشـکلات دیگری نظیر تامیـن مواد اولیه و خـام موردنیاز این ابرپروژه به‌دلیل برنامه‌ریزی نداشـتن درباره اکتشـاف و بهره‌برداری از معادن جدید و همچنین نداشـتن امکان حمل به‌دلیل ضعف در سـاختار حمل ریلی و جاده‌ای کشـور به‌علت فرسودگی ناوگان حمل جاده‌ای و کمبود شدید کشنده و واگن در حمل ریلی سـبب خواهد شـد، دستیابی به ایـن مقصـود در آینـده نزدیک، در عمـل غیرممکن به‌نظر برسـد. بختیاری همچنین رویکرد دولت درباره تعیین قیمت‌های دسـتوری بـرای محصولات فولادی را در کنـار تمامی این مشـکلات مهـم خواند و گفت: سیاست‌های پوپولیستی درباره کاهش نرخ محصولات فولادی در بازار، تعیین قیمت‌های دستوری محصولات فولادی و افزایش چندین برابری نرخ حامل‌های انرژی برای فولادسـازان سبب شـده، توجیه اقتصادی برای سـرمایه‌گذاران بخش خصوصی در این صنعت کمرنگ شـود و انگیزه‌ای برای ورود سرمایه به این صنعت برای سرمایه‌گذار باقی نماند.

وضعیت سیمان در بازار نگران کننده شد

نوسـان قابل توجه میان نرخ سـیمان در بورس کالا و بازار آزاد در هفته‌های اخیر دردسرسـاز شـده اسـت. کف نرخ این محصول در بورس کالا برابر ۳۵ هزار تومان گزارش شـده اسـت. وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز نرخ هر کیسـه سیمان را برای مصرف‌کننده نهایی ۵۰ هزار تومان اعلام کرده است. با این وجود، انبوه‌سازان نرخ آن را کیسه‌ای ۶۰ و مرکز آمار ۷۰ هزار تومان اعلام کرده‌اند. در روزهای اخیر، نرخ سـیمان به گفته برخی فعالان صنعت سـاختمان کمی از آرامش دور شـده است. برخی کارشناسان صنعت ساختمان معتقدند در روزهایی که دولت بر تشدید فعالیت‌های ساخت‌وساز در نهضت ملی مسکن تاکید دارد، بازار این کالا باید از دست دلالان خارج شود و با سازکارهایی، از تولیدکننده به مصرف‌کننده نهایی داده شود.

عکس: صمت

گروه معدن
editor@smtnews.ir

وزارت راه، بزرگ‌ترین مصرف کننده سیمان

محمدمهدی حیدری

اسماعیل کاظمی

محمدمهدی حیدری، سرپرسـت مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسـازی از تشـکیل زنجیره تامین مصالح ساختمانی فولاد و سـیمان بیـن وزارت راه و صنعت، معـدن و تجارت خبر داد و گفت: قرار اسـت سـیمان «آمیخته» به‌جای سیمان پرتلند در ساخت‌وسـاز که انطباق با محیط‌زیسـت دارد، جایگزین شـود. سرپرسـت مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی توضیح داد: سیمان آمیخته از منابع‌طبیعی تهیه می‌شود که مصرف این نوع از سیمان تا ۳۰درصد سبب صرفه‌جویی در مصرف انرژی می‌شود و آلودگی محیط‌زیسـتی نیز نـدارد. وی تاکید کرد: بزرگ‌ترین مصرف‌کننده سیمان خود وزارت راه و شهرسازی است و وزارت صنعت، معدن و تجارت راهبری صنایع را برعهده دارد.

قیمت سیمان زیر ذره‌بین

متوسـط نرخ هر کیسـه ۵۰ کیلویی سـیمان در بورس کالا در معاملات سه‌شـنبه و چهارشـنبه ۱۸ و ۱۹ مرداد بسـته به نـوع، کیفیـت و کارخانه سـازنده آن از ۲۵ تا ۳۵ هزار تومان در نوسـان بود. این در حالی اسـت که نیمه تیر امسـال، سیف‌الله امیـری، مدیـرکل دفتر صنایع وزارت صنعـت، معدن و تجارت اعـلام کـرد: طبق برنامه، هر هفته یـک میلیون و ۲۰۰ هزار تن سـیمان در بورس کالا عرضه می‌شود. به‌گفته این مقام مسئول در وزارت صنعت، معدن و تجارت، فردی که در هفته گذشته هر کیسه سیمان ۵۰ کیلویی را از بورس کالا به نرخ ۳۶ هزار تومان خریـداری کـرده، حداکثر باید این محصـول را به نرخ ۵۰ هزار تومان عرضه کند و بیشتر از آن خلاف است.

۴ تا ۵ درصد گران‌تر از بورس کالا

اسـماعیل کاظمی، رئیس اتحادیه فروشندگان مصالـح سـاختمانی درباره آخریـن وضعیت بازار سـیمان گفت: بازار سـیمان بسیار عالی است و در آرامـش قـرار دارد. وی ادامه داد: نرخ سـیمان در مصالح‌فروشـی‌ها، همـان نرخ بورس کالا اسـت و تنها با ۴ تا ۵ درصد سود متعارف فروخته می‌شود. سـیدمحمد مرتضـوی، رئیـس کانون سراسـری انبوه‌سـازان کشور درباره نرخ سـیمان اظهار کرد: تفـاوت قابل‌ملاحظه‌ای در نرخ سـیمان بین آنچه در بازار سـنتی با بورس کالا کشـف نرخ می‌شود، وجود دارد؛ نرخ سیمانی که به سازندگان پروژه‌های ساختمانی داده می‌شود، بسیار بالاتر از بورس کالا اسـت. وی ادامه داد: هر کیسه ۵۰ کیلویی سیمان، در حال حاضر در بازار ۶۰ هزار تومان اسـت،اما در بورس کالا بین ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان در روز اسـت که یک تفاوت ۳۰ تا ۴۰ درصدی دارد. رئیس کانون سراسـری انبوه‌سازان گفت: یکی از علل این تفاوت نرخ سـیمان این اسـت که گردانندگان پروژه‌های سـاختمانی هنوز عادت نکرده‌انـد تا از بورس کالا سیمان خریداری کنند یا اینکه در ایجاد هماهنگی میان زمان خرید آن از بورس کالا با تحویل محموله از تولیدکننده در زمان موردنیاز، نمی‌توانند تطبیق ایجاد کنند. وی خاطرنشان کرد: بیشتر سازندگان به‌صورت سـنتی اقدام به خرید سیمان می‌کنند و انگیزه‌ای برای خرید سـیمان از بورس کالا ندارند، در حالی که یـک تفاوت قابل‌ملاحظه در قیمت‌ها وجـود دارد؛ یکی دیگر از علـل این تفاوت نرخ در بورس کالا با بازار سـنتی سـیمان، تمایل نداشتن کارگـزاران بورس بـه ورود انبوه‌سـازان به‌عنوان خریدار در احجام کوچک سـیمان است؛ آنها مایل هستند که بیشتر برای خریداران احجام قابل‌توجه سـیمان کـه کمابیش دلالان هسـتند، اقـدام به خریـد محصول از عرضه‌کننـدگان در بورس کالا کننـد. مرتضوی ادامه داد: از آنجا که سـودی که کارگزاران بورس بابت کارگزاری دریافت می‌کنند، رقم بالایی اسـت،بنابراین کارگزاران به ثبت خرید سـیمان برای سـرمایه‌گذاران در این حوزه، علاقه دارند که بیشـتر واسطه‌ها هسـتند؛ واسطه‌ها هم سیمان خریداری‌شده را بین پروژه‌های ساختمانی توزیـع می‌کنند. وی یادآور شـد: به‌نظر می‌رسـد روش فروش سـیمان در بورس، صحیح اسـت، اما باید تمهیداتی اندیشیده شود تا واسطه‌ها به‌تدریج از این بازار حذف و مصرف‌کنندگان نهایی سـیمان که همان سـازندگان هسـتند، از این روش منتفع شوند که لازمه آن، اصلاح ساختار و سازکار فروش سیمان در بورس کالا است.

بازار میلگرد در آرامش

مرتضوی درباره نرخ فولاد و میلگرد گفت: در حال حاضر مشکل خاصی در این‌باره نداریم و قیمت‌های بهتری داریم که امیدواریم این نرخ‌های مناسـب، پایـدار بماند؛ حتی پیش‌بینی‌ها از کاهش بیشـتر نـرخ میلگرد و فولاد اسـت. وی با بیـان اینکه قرار است ۴ میلیون مسکن ساخته شود، ادامه داد: باید به بازار داخل میلگرد و فولاد توجه بیشـتری شود و سیاسـت‌هایی که درباره محدود شـدن صادرات فولاد اتخاذ شده، صحیح است.

سیمان چندنرخی شد

در حالـی کـه بسـیاری از فعـالان اقتصادی بر آرامش بازار مصالح سـاختمانی برای اجرایی شدن برنامـه دولت مبنی بر سـاخت ۴ میلیون مسـکن در ۴ سـال تاکید دارند، مرکز آمار ایران نسـبت به انتشـار متوسط نرخ برخی اقلام مصالح ساختمانی در بهار امسـال اقدام کرد. در این گزارش، متوسط نرخ هر کیسه ۵۰ کیلویی سیمان پورتلند ۷۱ هزار و ۳۵۰ تومان اعلام شـده که در بالاترین نرخ ۹۰ و کمترین نرخ ۵۸ هزار تومان اعلام شـده است. این مرکز پیش‌تر نیز متوسـط نـرخ هر مترمربع واحد مسـکونی در تهران طی معاملات مسـکن ماه تیر را ۴۵ هـزار تومـان اعلام کرده که با متوسـط نرخ مسـکن اعلامی بانک مرکزی که هر متر مسکن را ۴۲ هـزار تومان برآورد کـرده بود، تفاوت مثبت ۳ میلیون تومانی داشت.

رئیس محیط‌زیست فولاد مبارکه اعلام کرد

گام بلند در مسیر فولاد سبز

سـرمایه‌گذاری شـرکت فـولاد مبارکه در تولیـد انرژی‌های تجدیدپذیر خورشـیدی به مقدار ۵۴۰ مگاوات و سـاخت نیروگاه سیکل ترکیبی ۱۰۰۰ مگاواتی با راندمان بالا همگام بـا دسـتورالعمل‌های جهانی، گامـی بلند در مسیر فولاد سبز است.

بهنـام کاویانی، رئیس محیط‌زیسـت فولاد مبارکه گفت: رویکرد شـرکت فـولاد مبارکه در تحقـق دسـتیابی به فولاد سـبز اسـتوار است.

فولاد سـبز تنها تولیـد فولاد بـا کمترین ردپای کربن ممکن است.

صنعت فولاد امروزه حدود ۷ درصد از انتشار کربن در جهان را بـه خود اختصاص می‌دهد که یکـی از عوامل افزایـش گرمایش جهانی اسـت، از این‌رو تحت سـناریوی توسعه پایدار آژانـس بین‌المللی انرژی، میزان کل انتشـار مسـتقیم از بخش آهن و فولاد باید تا سـال ۲۰۵۰، بیـش از ۵۰ درصد نسـبت به سـال ۲۰۱۹ و شـدت انتشـار حاصل از تولید فولاد خام نیز باید ۵۸ درصد کاهش یابد.

وی از بـالا آمـدن سـطح آب دریاهـا، آسیب‌های واردشـده بر بخش انرژی و منابع، بهداشـت و سـلامت انسـان و مهاجرت‌های ناخواسـته به‌عنوان برخی آثار انتشار گازهای گلخانه‌ای نـام برد و خاطرنشـان کرد: هدف فولاد سـبز جایگزین یک فرآیند تولید جدید برپایـه انرژی‌هـای تجدیدپذیـر و هیدروژن سـبز با روش‌های مرسـوم تولید فولاد برپایه سوخت‌های فسیلی است.

رئیـس محیط‌زیسـت فولاد مبارکـه ادامه داد: تفکـر فعلـی صنایـع فـولادی، تولید با کمترین میزان انتشـار کربن براساس فناوری انرژی‌های تجدیدپذیر و بسـیار پرهزینه‌تر از تولید فولاد به روش سـنتی است، به‌نحوی‌که طبق برآوردها، هزینه تولید ممکن است تا ۳۰ درصد بیشتر باشد.

وی در همین زمینه خاطرنشان کرد: تولید فولاد جهانی به روش BOF، حدود ۷۰ تا ۷۵ درصد از کل تولید فولاد است و میزان انتشار کربـن به ایـن روش، طبق اطلاعـات انجمن جهانـی فولاد برابر ۱.۶ تـا ۲.۲ تن به‌ازای هر تن تولید فولاد خام (به‌طور متوسـط ۲ تن به ازای هر تن تولید فولاد خام) است.

باتوجه بـه اینکه یکـی از روش‌های اصلی کربن‌زدایـی فـولاد، اسـتفاده از فرآیند احیا مسـتقیم است، شـرکت‌های فولادی دنیا در فکر جایگزینی فرآیند تولید به روش کوره‌های قوس الکتریکی با کوره بلند با استفاده از سوخت هیدروژن سبز در بلندمدت هستند که بتوانند تـا سـال ۲۰۵۰ به فولاد کربـن صفر نزدیک شوند.

کاویانی اظهار کرد: شـرکت فـولاد مبارکه نیز براسـاس استراتژی پایداری خود، به‌دنبال تولید فولاد کم‌کربن و استفاده از فناوری‌های نـو و تاکنون در این راسـتا اقدامـات موثری انجام داده است.

وی بـا تاکید بر اینکه فرآیند تولید فولاد در شرکت فولاد مبارکه برمبنای احیا مستقیم و کوره‌های قوس الکتریکی اسـت که این خود نیز مزیت بسیار بزرگی در فناوری‌های موجود اسـت، گفت: مقدار CO_2 تولیدی در شرکت فـولاد مبارکـه به‌دلیـل اسـتفاده از فناوری کوره‌هـای قـوس الکتریکـی (EAF) کمتر از اسـتانداردهای بین‌المللـی و در محـدوده قابل‌قبول و رقابتی است.

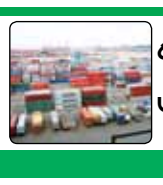
رئیـس محیط‌زیسـت فـولاد مبارکـه در بخش بعدی سـخنان خود بـه همکاری‌های این شـرکت بـا دانشـگاه‌ها، مراکـز علمی و تحقیقاتـی و شـرکت‌های دانش‌بنیـان برای حرکت کارآمدتر در مسـیر فولاد سـبز اشاره و تصریح کرد: در این راسـتا، برای شناسـایی نقـاط قابل‌بهبود، پروژه‌هـای پژوهش‌محور با همکاری مراکز علمی و دانشـگاه‌ها در زمینه چرخه عمـر محصول، رد پـای کربن و آب ، افزایش بهره‌وری تعریف شده و در دست اقدام است، تا جایی که براساس استراتژی پایداری، برنامه‌هـای کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت برای کربن‌زدایی در شـرکت تدوین شـده و در حـال سـرمایه‌گذاری در تولید انرژی‌های تجدیدپذیر خورشیدی به مقدار ۵۴۰ مگاوات و سـاخت نیـروگاه سـیکل ترکیبـی ۱۰۰۰ مگاواتی با راندمان بالا هستیم.

به‌گفتـه رئیـس محیط‌زیسـت فـولاد مبارکه، این شـرکت همچنین در برنامه‌های میان‌مدت و کوتاه‌مدت خود براسـاس رویکرد Eco Process، در پـی بهبود فرآیندها در راسـتای بهینه‌سـازی مصرف منابع و کاهش انتشارات است و در این‌باره می‌توان از اجرای پـروژه بازیافت حـرارت از گازهـای خروجی نیروگاه گازی، انجـام پروژه‌های بازچرخانی و استفاده مجدد پسـاب‌های شهری و صنعتی، تشکیل کمیته انرژی و ممیزی آن در واحدهای فرآیندی و بهبـود آنها با جایگزینی تجهیزات با فنـاوری روز و همچنین از سـرمایه‌گذاری در ایجاد بسـتر حمل‌ونقل ریلـی و مدیریت پسماندها با رویکرد اقتصاد چرخشی به‌عنوان بخش‌هـای دیگری از اقدامات شـرکت فولاد مبارکه برای کاهش انتشـار کربن، جلوگیری از تخریـب محیط‌زیسـت و هدررفت منابع و به‌طورکلی حرکت در مسـیر فولاد سـبز یاد کرد.

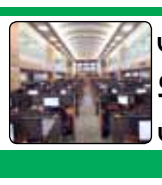
کاویانـی در بخـش پایانی سـخنان خود با تاکید بر اهمیت توسعه پایدار، اظهار امیدواری کرد: همچنان که شرکت فولاد مبارکه همواره در این زمینه پیشگام بوده، سرمایه‌گذاری‌های مذکـور نیز هرچه سـریع‌تر عملیاتی شـود و موجبات دستیابی به تولید با بالاترین کیفیت از منظر دسـتورالعمل‌های زیسـت‌محیطی را فراهم سازد.

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۲۵ مرداد ۱۴۰۱
۱۸ محرم ۱۴۴۴
۱۶ اوت ۲۰۲۲
شماره ۲۱۲۶
پیاپی ۳۴۴۴
www.Tejaratdaily.com

مدیریت واحد، حلقه مفقوده تجارت خارجی

امید به سامان‌یابی بازار با عرضه خودرو در بورس

موافقت مشروط با عرضه خودرو در بورس

آیا صادرکنندگان به رفع تعهد ارزی خود ادامه می‌دهند؟

سایه نوسان نرخ ارز بر رفع تعهد ارزی

ملیکا انصاری: نرخ ارز در چند وقت اخیر نوسانات زیادی را تجربه کرد و بدیهی است بازارهای وابسته به آن مانند بازار ارز نیمایی و توافقی نیز از این روند تاثیر بپذیرند. پس از افت نرخ ارز در بازار آزاد، ارز در بازار توافقی در جریان معاملات روز یکشنبه با کاهش حدود ۵۰۰ تومانی با قیمتی بین ۲۸ هزار و ۷۰۰ تا ۲۸ هزار و ۸۷۰ تومان معامله شد. این کاهش نرخ در حالی رخ داد که براساس اعلام دولت، صادرکنندگان آخرین روزهای فرصت برای رفع تعهد ارزی را سپری می‌کنند. تا پیش از این صادرکنندگان باید ارز حاصل از صادرات خود را با نرخ بازار نیما عرضه می‌کردند که این روند همواره با اعتراضات زیادی همراه بود. در همین راستا خرداد امسال بانک مرکزی با ابلاغ بخشنامه‌ای جدید، به صرافی‌ها اجازه داده شد که ارز اسکناس صادرکنندگان را با نرخ توافقی، خریداری و به متقاضیان ارز (بدون محدودیت) بفروشند. این روند تا جایی ادامه یافت که در چند وقت اخیر نرخ ارز در تمامی بازارها کاهش یافت و منجر به نگرانی از احتمال توقف عرضه ارزهای صادراتی به بازار شد. صمت در این گزارش، به بررسی اثر شکل‌گیری بازار توافقی ارز بر بازگشت ارز حاصل از صادرات پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

فرصت مناسب رفع تعهدات

امیر عابدی، رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با صمت تعادل‌یابی بازار ارزی را بخشی از پیامدهای مثبت طرح عرضه ارزهای صادراتی با قیمت‌های توافقی به صرافی‌ها عنوان کرد و گفت: برگشت حجم قابل‌توجهی ارز به بازار و در نهایت کاهش حداقلی التهابات ارزی از مهم‌ترین نتایج بازگشت ارز حاصل از صادرات با نرخ‌های توافقی است.

در مدت کوتاهی که از انتشار خبر موافقت بانک مرکزی با فروش ارزهای صادراتی با قیمت‌های توافقی می‌گذرد، صادرکنندگان استقبال مناسبی نشان داده‌اند.

رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق بازرگانی ایران بر رعایت الزامات قانونی که باید برای اجرای طرح‌های مهم تجاری-ارزی در نظر گرفته شود، تاکید کرد. عابدی اظهار کرد: سازماندهی‌های قانونی و حقوقی از مهم‌ترین بسترهایی است که هنگام تدوین و اجرای سیاست‌های ارزی-تجاری باید در نظر گرفته شود، چراکه در فضای مناسب قانونی و حقوقی طرح‌ها می‌توانند بدون ایجاد مشکل برای هیچ بخشی، اجرا شوند.

به‌طورکلی امید می‌رود صادرکنندگان بتوانند از مزیت و فرصت‌های پیش‌آمده نهایت استفاده را داشته باشند.

▣ کاهش فاصله بازارها

عابدی در ادامه با اشاره به مشکلات فعلی در معاملات بازار متشکل ارزی، تصریح کرد: صرافان معتقدند وجود محدودیت در معاملات بازار متشکل ارزی ایران یکی از مشکلاتی است که مانع انجام نقل‌وانتقالات مهم ارزی در سطح گسترده می‌شود. بازار متشکل ارز ایران، هم از نظر زمانی و هم مبلغ سقف‌های معینی دارد.

به‌نظر صرافان، اگر سقف‌های فعلی افزایش پیدا کند، روند ورود ارزهای صادراتی به بازار با سرعت بیشتری پیش خواهد رفت. همچنین این اتفاق به تامین ارز متقاضیان واقعی کمک خواهد کرد. وی ادامه داد: یکی دیگر از بحث‌های عنوان‌شده درباره چالش‌های معاملات بازار متشکل ارزی، فاصله زیاد نرخ ارز در این بازار با نرخ بازار آزاد است.

اگر تمهیداتی برای نزدیک شدن نرخ بازار متشکل ارزی با بازار آزاد در نظر گرفته شود، گامی مناسب در راستای حفظ تعادل بازار کلی ارز برداشته خواهد شد.

تلاطم در بازار ارز کاهش یافت

پس از گذشت نزدیک ۲ ماه از ایجاد بازار توافقی عرضه و تقاضای ارز، بررسی‌ها نشان می‌دهد آرامش بر این بازار حاکم شده و دیگر شاهد افت‌وخیزهای شدید نرخ ارز نیستیم. در معاملات توافقی ارز، صادرکنندگان ارزهای خود را با نرخ توافقی به متقاضیان عرضه می‌کنند و حجم بسیاری از تقاضا از بازارهای غیررسمی به سمت صرافی‌های رسمی سوق پیدا کرده است. به گزارش ایلنا کامران سلطانی‌زاده، عضو شورای‌عالی کانون صرافان درباره وضعیت بازار ارز پس از اجرای طرح معاملات توافقی اظهار کرد: اقدامات بانک مرکزی در ۲ ماه گذشته از جمله ایجاد امکان معاملات توافقی و نزدیک شدن به نرخ موردنظر صادرکنندگان در فروش ارز موجب کاهش تلاطم در بازار شد. با شکل‌گیری معاملات توافقی عرضه ارز در صرافی‌ها افزایش یافت و نیاز ارزی هموطنان در صرافی‌ها پاسخ داده شد. با افزایش عرضه ارز در صرافی‌ها حجم عظیمی از تقاضا از بازارهای غیررسمی به سمت صرافی‌های رسمی سوق پیدا کرد. این عضو شورای‌عالی کانون صرافان اظهار امیدواری کرد با افزایش عرضه ارز در این بازار و تنوع آنها شاهد اتفاقات خوبی در بازار باشیم.

▣ تاثیر برجام بر بازار ارز

دبیرکل کانون صرافان ایران اظهار کرد: از هفته گذشته که بحث رایزنی‌های جدی برای به‌نتیجه رسیدن توافق در مذاکرات مطرح شد، شاهد کاهش نرخ ارز بودیم. این جو روانی مثبت و کاهش نرخ ارز نشان داد احیای برجام می‌تواند در نرخ ارز تاثیر داشته باشد. کامران سلطانی‌زاده درباره وضعیت بازار در شرایط احتمال احیای برجام اظهار کرد: پس از توافق دسترسی ایران به منابع ارزی افزایش می‌یابد و تبادلات ارزی روان‌تر خواهد شد که این مسائل به‌طور قطع در نرخ ارز در بازار ایران اثرگذار است. او ادامه داد: مردم می‌دانند که پس از توافق برگشت ارز حاصل از صادرات سهل‌تر می‌شود، هزینه‌های بازگشت ارز به کشور کاهش پیدا می‌کند و تجارت ایران روان‌تر می‌شود. همچنین پس از احیای برجام فروش نفت و مشتقات نفتی افزایش می‌یابد و با رفع تحریم‌های کشتیرانی هزینه حمل‌ونقل کالا کاهش پیدا می‌کند. به‌طور کلی هزینه‌های تمام‌شده صادرات و واردات و تجارت ایران کاهش خواهد داشت و نرخ ارز هم از این روند و شرایط تاثیر می‌پذیرد. دبیرکل کانون صرافان با بیان اینکه هر چه میزان صادرات و ورود کالاهای ایرانی به بازارهای بین‌المللی افزایش یابد، شاهد افزایش درآمدهای ارزی و افزایش عرضه ارز در بازار خواهیم بود، گفت: ایجاد امنیت اقتصادی و امنیت روانی بین مردم منجر به کاهش خرید سرمایه‌ای ارز می‌شود و در این شرایط با کاهش تقاضا و افزایش عرضه مواجه می‌شویم که نتیجه آن برقراری ثبات در بازار ارز است.

سخن پایانی

سامان‌دهی بازار ارز همواره دغدغه بانک مرکزی بوده و برای نیل به این هدف نیز اقداماتی در ادوار مختلف انجام شده است. البته نتایج اقدامات همیشه قابل‌قبول نبوده و در موارد بسیاری نه‌تنها آرامش بر بازار حاکم نشده، بلکه نرخ ارز در سال‌های گذشته با افت‌وخیز بالایی همراه بوده است. یکی از مهم‌ترین اقدامات بانک مرکزی در یک سال گذشته به اواخر خرداد بازمی‌گردد که این نهاد برای ساماندهی بازار ارز در تعامل با کانون صرافی‌ها، صرافی‌های معتبر و صادرکنندگان به این جمع‌بندی رسید که بازار توافقی عرضه و تقاضا راه‌اندازی شود. با اجرای این تصمیم در این مدت کوتاه دیده شد که با ورود ارزهای صادراتی، بازار به تعادل نسبی رسید. باید دید در ادامه صادرکنندگان با استمرار کاهش نرخ ارز، همچنان به رفع تعهدات ارزی خود پایبند خواهند ماند یا خیر.

نوبت اول

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۱۳

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در نظر دارد پروژه ذیل را ازطریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت واگذارنماید.

ردیف	موضوع	شماره مناقصه در سامانه ستاد	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)	برآورد اولیه (ریال)
۱	انجام کلیه امور تأسیسات در ساختمانهای اداره کل	۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۰۹	۴۶۶.۴۷۶.۷۳۱	۹.۳۲۹.۵۳۴.۶۱۹

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. همچنین ارسال فیزیکی پاکت الف مطابق برنامه زمانی زیر به آدرس مناقصه‌گزار الزامی است. (نوع تضمین یکی از تضامین معتبر در آئین‌نامه تضمین به شماره ۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ می‌باشد.)

آخرین مهلت زمانی ثبت‌نام و دریافت اسناد: از تاریخ درج آگهی تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ: ۱۴۰۱/۰۵/۲۹

آخرین مهلت زمانی ارسال پیشنهاد در سامانه ستاد و تحویل فیزیکی پاکت الف به دبیرخانه مناقصه‌گزار: ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۸

زمان بازگشایی پاکات مناقصه راس ساعت ۰۹:۰۰ روز **چهارشنبه** مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۹ درآدرس زیر خواهد بود:

آدرس مناقصه‌گزار: *تهران، خیابان سپهبد قرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰، ساختمان شماره ۱ اداره کل راه و شهرسازی استان تهران.*

تلفن تماس: ۸۸۹۲۱۵۰۵ داخلی ۲۰۶

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۵/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۵/۲۶

اداره کل راه و شهر سازی استان تهران

آگهی تغییرات صندوق سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی آوای فراز به شناسه ملی ۱۴۰۱۰۷۶۵۱۸۰ و شماره ثبت ۵۳۰۸۷ به استناد صورتجلسه مدیر مورخ ۱۴۰۱.۰۳.۳۱ و مجوز شماره ۱۲۲.۱۰۷۷۹۴ مورخ ۱۴۰۱.۰۴.۱۵ سازمان بورس و اوراق بهادار تصمیمات ذیل اتخاذ شد دارندگان امضا مجاز صندوق به شرح ذیل تعیین‌شدند بابک اسماعیلی رجبعلی ۲۲۷۲۱۵۸۰۹۸۱ شهریار نصابیان بهرام ۰۰۶۷۵۵۲۱۱۰ محمدامین فرجادفر سعید ۰۰۱۱۳۶۷۹۴۶ کلیه اسناد و اوراق تعهدآور صندوق از جمله قراردادها، چک، سفته، برات و .... با امضاء دو نفر از سه نفر فوق به همراه مهر صندوق و سایر مکاتبات اداری و عادی با امضاء آقای بابک اسماعیلی و مهر صندوق معتبر است ۲

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۳۶۴۶۵۶)

یادداشت

هزینه‌های تجارت خارجی کاهش یابد

کیومرث فتح‌الله کرمانشاهی
معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت

چارچوب و مسیرهایی که از سوی نهادهای دولتی برای تعیین خط مشی فعالیت بازرگانان وضع می‌شود، همواره نقش زیادی در توسعه تجارت دارند. قوانین و مقررات مختلف، نحوه و میزان فعالیت‌های تجاری را تعیین کرده و از این‌رو هرگونه اختلال در این قانون‌گذاری‌ها یا وجود مقررات نامناسب، سبب شکل‌گیری چالش‌های جدی در حوزه بازرگانی خارجی کشور می‌شود. باید تاکید کرد در روند تعیین مقررات، توجه به مولفه‌های متعدد حائزاهمیت است. قوانین باید ضمن اصولی بودن، ثبات نیز داشته باشند، تنها در این صورت، فعالان تجاری می‌توانند برای آینده قدم‌های خود، برنامه‌ریزی داشته باشند. واردات و صادرات به‌عنوان مهم‌ترین فعالیت‌های تجارت خارجی شناخته شده و تسهیل در امور مربوط به این ۲ بخش، می‌تواند توسعه تجارت را به‌همراه داشته باشد، از این‌رو پرداختن به بسترها و فرصت‌های توسعه این ۲ فعالیت، حائزاهمیت است. یکی از مهم‌ترین مولفه‌های مهم در توسعه فعالیت‌های صادراتی، هزینه‌های مربوط به گمرک است. در کشورهایی که به بخش صادرات توجه ویژه‌ای دارند، بیشتر عوارض صادراتی به نسبت پایین است تا بتوانند در بازارهای رقابتی جهانی حضور داشته باشند، از این‌رو همواره تنظیم اصولی تعرفه‌ها و عوارض گمرکی و چارچوب‌های مالیاتی یکی از ضرورت‌های توسعه تجارت است و اهمیت آن بر کسی پوشیده نیست. کارشناسان و بازرگانان بر این باور هستند که نبود ثبات نسبی در تعرفه‌ها و همچنین بالا بودن هزینه‌های گمرکی، سبب بروز مشکلات مختلفی برای فعالیت‌های آنان شده و از این‌رو باید اصلاحاتی درباره هزینه‌های گمرکی انجام داد. لازم به ذکر است، هزینه‌های گمرکی، هم در صادرات و هم در واردات، تاثیرگذاری مستقیمی دارد و از این‌رو توجه به آنها ضروری است. در رابطه با واردات، باید گفت از آنجایی که بخش مهمی از اقلام وارداتی، مواد اولیه صنایع و واحدهای تولیدی هستند، این موضوع می‌تواند نرخ تمام‌شده تولید را در کشور بالا ببرد، بنابراین تولیدکننده و مصرف‌کننده با هزینه بالای کالاها مواجه می‌شوند و این اتفاق نه برای بازار داخلی و نه تجارت خارجی مناسب نیست. به‌نظر می‌رسد کاهش هزینه‌های تعرفه‌های گمرکی می‌تواند اقدام مهمی برای حمایت از تولیدکنندگان و بازار مصرف داخلی باشد. در رابطه با صادرات نیز چنین رابطه‌ای صادق است. به‌عبارت دیگر، افزونی هزینه‌های گمرکی برای صادرات، نرخ تمام‌شده تولید را افزایش می‌دهد و در نهایت تجارت خارجی ایران را محدود می‌کند. در چند وقت اخیر، دولت تغییراتی را در تعرفه‌های گمرکی اعمال کرد که در نهایت، این تحولات به مذاق بازرگانان و حتی فعالان اقتصادی داخلی خوش نیامد، چرا که در راستای افزایش هزینه‌ها بود و به‌طور مستقیم واردات و صادرات را دچار چالش کرد. واردات و صادرات به‌عنوان ۲ جزء اساسی تجارت خارجی، از هم جدا نیستند و همواره از هم تاثیر می‌پذیرند. هرچه هزینه واردات بیشتر شود، بهای تمام‌شده تولید افزایش پیدا خواهد کرد، همچنین اگر افزایش هزینه صادرات را به این روند اضافه کنیم، خواهیم دید ارزش نهایی کالای صادراتی، به‌طور غیرمنطقی چندین برابر می‌شود و در نهایت مزیت رقابتی خود را از دست می‌دهد، بنابراین انجام اصلاحات در این‌باره از الزامات مهم مدیریتی است. اما از سویی دیگر باید تاکید کرد، نمی‌توان به‌راحتی تعرفه‌های گمرکی را تغییر داد، چرا که ثبات در سیاست‌های دولتی، ضامن موفقیت فعالیت‌های اقتصادی است. در بحث تعرفه‌های گمرکی نیز مناسب به‌نظر می‌رسد تا نحوه محاسبه این حقوق تعیین‌تکلیف شوند و این تصمیم، ثابت باشد. چرا که در این شرایط، کارآفرینان و سایر فعالان اقتصادی می‌توانند با اطمینان بیشتری برنامه‌ریزی‌های مناسب میان‌مدت و بلندمدت داشته باشند، همچنین در روند تعیین تعرفه‌های گمرکی، باید متناسب با هر کالا ارزش‌گذاری کرد. به این معنا که جایگاه هر کالا در زنجیره تولید، تاثیر مستقیمی بر میزان تعرفه‌ها و حقوق پرداختی داشته باشد. اگر کالایی به‌عنوان ماده خام تلقی شود، طبیعی است که با هدف جلوگیری از خام‌فروشی، باید عوارض گمرکی بیشتری برای صادرات آن تعیین کرد. به‌نظر من، باید در رابطه با تمامی تعرفه‌های گمرکی، باتوجه به ارزش و جایگاه کالاها در زنجیره تولید، چنین دیدگاهی حاکم باشد.

۹ میلیون و ۴۰۰هزار دستگاه کارتخوان غیرفعال شد

به‌گفته رئیس اداره اجرایی مرکز تنظیم مقررات سازمان امور مالیاتی در راستای ساماندهی کارتخوان‌ها با همکاری بانک مرکزی، ۹ میلیون و ۴۰۰ هزار ابزار پرداخت (دستگاه کارتخوان) غیرفعال شد. به‌گزارش ایرنا، اشکان هراتی افزود: این تعداد دستگاه‌ها یا توسط صاحبان کارتخوان‌ها یا توسط سازمان امور مالیاتی با هماهنگی بانک مرکزی غیرفعال شده است. ساماندهی دستگاه کارتخوان بانکی در راستای اجرای ماده ۱۱ قانون پایانه فروشگاهی با همکاری سازمان امور مالیاتی و بانک مرکزی از ۱۵ دی ۱۴۰۰ انجام شد. رئیس اداره اجرایی مرکز تنظیم مقررات سازمان امور مالیاتی ادامه داد: حدود ۱۸میلیون و ۷۷۹هزار مورد تعداد ابزارهای پرداخت بود که از این تعداد حدود ۸ میلیون و ۳۰۰ هزار کارتخوان به‌صورت فعال به پرونده‌های مالیاتی متصل شدند. هراتی با بیان اینکه اجرای ماده ۱۱ قانون پایانه فروشگاهی یکی از مواد زیرساختی برای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان بوده، گفت: این امر در کنار ماده ۱۰ و شناسایی حساب‌های تجاری از جمله پیش‌نیازهای اساسی برای اجرای اثربخش قانون بود که به انجام رسید، در همین راستا، ۸ میلیون حساب تجاری را شناسایی کرده‌ایم.

وی از راه‌اندازی سامانه مودیان مالیاتی خبر داد و گفت: با تکمیل زیرسامانه‌های اصلی، سامانه مودیان راه‌اندازی و امکان عضویت داوطلبانه و ایجاد کارپوشه برای مودیان از ۲۰ تیر امسال از طریق اطلاعیه سازمان امور مالیاتی اعلام شد و تا مقطع کنونی حدود ۶ هزار مودی، عضو این سامانه شده و در خصوص ایجاد کارپوشه خود پیامک دریافت کرده‌اند.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی معاون امور بین‌الملل اتاق تعاون ایران با صمت مطرح شد

مدیریت واحد، حلقه گمشده تجارت خارجی

پنجره واحد درگیر اماواگرهای مدیریتی

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی در دهه‌های گذشته تلاش کردند تا با پیروی از الگوهای موفق، بتوانند مسیر تجارت خود با جهان را تسهیل کنند. در این میان حجم بالای اطلاعات و اسناد مختلف و مهم بازرگانی، سبب شد تا وجود سازکاری که بتواند پایگاه‌های اطلاعاتی را سامان‌دهی کند، از اهمیت زیادی برخوردار شود. پنجره واحد تجارت به سازکار و چارچوبی موفق در تحقق اهداف عنوان‌شده، در جهان شناخته شد. در ایران نیز این سازکار به‌عنوان پنجره واحد تجارت فرامرزی شناخته می‌شود که بنا بر اعتقاد بسیاری از کارشناسان و فعالان بازرگانی، همچنان نتوانسته تاثیر مثبت خود را بر روند تجارت خارجی ایران داشته باشد. آنها معتقدند وجود متولی‌های متعدد برای تجارت خارجی و ناهماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی، مهم‌ترین دلیل عملکرد ضعیف پنجره تجارت فرامرزی در ایران است. صمت در این گزارش با محمدعلی ضیغمی، معاون امور بین‌الملل اتاق تعاون ایران و معاون اسبق بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در رابطه با ظرفیت پنجره واحد تجارت و همچنین خلأهای مدیریت آن در ایران، به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

سازمان توسعه تجارت به‌عنوان نهاد رسمی متولی تجارت خارجی ایران شناخته می‌شود، اما این نهاد تنها تصمیم‌گیرنده در این حوزه نیست

محمدعلی ضیغمی

کشورهایی که در زمینه تجارت خارجی فعالیت‌های قابل‌قبولی دارند، توانسته‌اند در بکارگیری بستر پنجره واحد تجارت، موفق عمل کنند

◉ پنجره واحد تجارت فرامرزی به‌منظور ساماندهی و تسهیل فرآیندهای تجاری و تکمیل اطلاعات بنا شد. به‌نظر شما، این اهداف محقق شده‌اند؟

برای پاسخ به این سوال مناسب به‌نظر می‌رسد تا ابتدا به تشریح ماهیت دقیق پنجره واحد و وظیفه آن در برابر توسعه و تسهیل تجارت بپردازیم؛ کشورهایی که به بحث تجارت بین‌الملل توجه دارند، از تمام بسترها و چارچوب‌های کارآمد مانند پنجره واحد تجارت استفاده می‌کنند. این کشورها از پنجره واحد تجارت به‌منظور کاهش مشکلات تجار و تسهیل فعالیت‌های بازرگانی بهره گرفتند و تلاش کردند تا تمامی تصمیمات و فعالیت‌ها از درگاهی رسمی و یکتا ساماندهی شوند. هدف یکپارچه کردن مدیریت‌ها از آن جهت است که بازرگانان برای طی کردن مسیر تجارت، مجبور به مراجعات پی‌درپی به سازمان‌ها و همچنین صرف وقت و هزینه زیاد نباشند. در این صورت تمامی فعالیت‌ها از یک درگاه و بستر الکترونیکی ساماندهی شده و ضمن صرفه‌جویی در وقت و هزینه، از بروکراسی‌های اداری کاسته می‌شود، بنابراین کشورهایی که در زمینه تجارت خارجی، فعالیت‌های قابل‌قبولی دارند، توانسته‌اند در بکارگیری بستر پنجره واحد تجارت، موفق عمل کنند. در ایران نیز از شکل‌گیری پنجره واحد تجارت فرامرزی چند سالی می‌گذرد، اما هنوز نتایج مثبتی از عملکرد این سامانه حاصل نشده است. می‌توان گفت باوجود راه‌اندازی پنجره واحد تجارت فرامرزی در ایران، این سامانه در تحقق اهداف اصلی خود موفق نبوده و نتوانسته تاثیر مثبت مناسبی بر توسعه تجارت خارجی داشته باشد.

◉ چه عواملی را باعث عدم‌موفقیت پنجره واحد تجارت در ایران می‌دانید؟

دلایل مختلفی، طی این سال‌ها سبب شدند تا نه‌تنها پنجره واحد بلکه بسیاری از برنامه‌های هدایت یکپارچه بخش‌های مختلف اقتصادی تحقق نیابند، اما به‌طورکلی می‌توان ۲ مورد مهم را به‌عنوان عوامل ناکارآمدی پنجره واحد تجارت معرفی کرد؛ نخستین دلیل، تعدد تغییرات مدیران و صاحب‌منصبانی است که در عرصه تجارت و همچنین استفاده از پنجره واحد تجارت، وظایفی را برعهده داشتند. مدیران و مسئولانی که موظف به پیگیری و اجرای ضوابط و مقررات براساس ماهیت و چارچوب پنجره واحد بودند، در مدت زمان کوتاهی به‌طور مستمر تعویض شدند. در میان این تغییرات نیز گاه مدیرانی نامناسب و غیرمتخصص در امور تجاری بر سرکار آمده و در نهایت، فعالیت کلی و راهبری‌ها، براساس چارچوب‌های منظم شکل نگرفت. باید تاکید کرد تغییرات مداوم صاحب‌منصبان، باعث کندی امور شده و ترکیبات مدیریتی به‌طورمکرر در حال جابه‌جایی است؛ در چنین شرایطی هیچ‌یک از اهداف توسعه‌ای، به‌ثمر نخواهند رسید. در مباحث تجاری نیز این موضوع یک نوع آفت بوده و به این دلیل، تجارت ایران آن‌طور که باید و شاید به رشد و توسعه دست نیافته است. دومین عامل عملکرد نامناسب پنجره واحد تجارت، وجود دستگاه‌های مدیریتی و نظارتی متعدد مرتبط با حوزه تجارت و پنجره واحد است. هر یک از این دستگاه‌ها به‌صورت مستقل عمل می‌کنند و تحت فرماندهی واحدی نیستند، بنابراین بروز هرگونه نابسامانی در چنین شرایطی، دور از انتظار نیست.

◉ در صحبت‌های خود به وجود نهادهای مختلف مربوط به حوزه تجارت اشاره کردید. به‌نظر شما، تعدد این نهادها می‌تواند چه تاثیری بر توسعه فعالیت‌های تجاری داشته باشد؟

همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، دستگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط با امر تجارت و پنجره واحد، متعدد هستند و از مدیریت واحدی برخوردار نیستند. این نهادها به‌صورت جزیره‌ای عمل کرده و حاکمیت قطعی برای ساماندهی فعالیت آنها وجود ندارد. هر یک از این دستگاه‌ها، براساس قوانین و چارچوب‌های سازمانی خود عمل کرده و این موضوع در ادامه منجر به بروز ناهماهنگی‌های شدید میان نهادها می‌شود. طرح‌هایی مانند پنجره واحد تجارت، برای ثمره‌دهی و نتیجه‌بخشی، نیاز به وجود هماهنگی و همفکری میان نهاد و سازمان‌های مربوطه دارند. نهادها و سازمان‌ها برای حفظ منافع ملی، صرف‌نظر از اینکه اقدام نهایی، به نام چه نهادی خواهد بود، باید همکاری‌های لازم را با یکدیگر داشته باشند. تنها در این شرایط، طرح‌ها و برنامه‌هایی مانند پنجره واحد تجارت، نتایج مثبتی را به‌همراه خواهد داشت، اما متاسفانه در کشور ما بیشتر نهادها و سازمان‌ها مستقل عمل کرده و براساس صلاحدید خود نسبت به مسائل جامع برخورد می‌کنند. تعدد سازمان‌های مربوط به مباحث تجاری و عملکرد موازی آنها، باعث شده تا به امروز، بخش تجارت و بازرگانی خارجی کشور به‌نحو صحیحی هدایت و مدیریت نشود.

◉ سازمان توسعه تجارت به‌عنوان نهاد رسمی متولی بخش تجارت خارجی در ایران شناخته می‌شود. به‌نظر شما این نهاد تا چه میزان توانایی مدیریت فعالیت‌های تجاری را دارد؟

کشورهایی که اقتصاد پویا دارند و تجارت بین‌المللی همواره از مسائل مهم برای آنها تلقی می‌شود، یک بخش جداگانه برای رسیدگی به مباحث بازرگانی خود دارند. این کشورها سازمانی مقتدر و مستقل را به‌عنوان متولی اصلی بخش تجارت خارجی خود تشکیل می‌دهند و سایر نهادها باید در امور مربوط به بازرگانی، دنباله‌رو این سازمان باشند. این دست اقدامات، مدیریت واحد را برای به‌ثمررساندن فعالیت‌های بازرگانی مهیا می‌کند. در حال حاضر تعداد سازمان‌هایی که به بحث تجارت خارجی مربوط می‌شوند، زیاد بوده و به‌نوعی بازرگانی خارجی ایران با چندین متصدی مواجه است، بنابراین شاهد بلاتکلیفی و سردرگمی در رفتار بازرگانان و تاجران هستیم که امری طبیعی است. سازمان توسعه تجارت به‌عنوان نهاد رسمی متولی تجارت خارجی ایران شناخته می‌شود، اما این نهاد تنها تصمیم‌گیرنده در این حوزه به‌شمار نمی‌رود. در سال‌های گذشته با تغییرات مهم ساختاری در بدنه برخی سازمان‌ها و ادغام وزارت بازرگانی با وزارتخانه صنایع و معادن و در نهایت شکل‌گیری وزارت صنعت، معدن و تجارت، بخش بازرگانی با رفتارها و تصمیمات سلیقه‌ای همراه شد، همچنین با وضع برخی قوانین، سازمان توسعه تجارت بخشی از اختیارات خود را از دست داد. به‌عنوان مثال، با وضع قانون انتزاع وظایف بازرگانی بخش کشاورزی، مدیریت بخشی از فعالیت‌ها، از زیر نظر سازمان توسعه تجارت خارج شد و برعهده وزارت جهاد کشاورزی قرار گرفت، بنابراین در این سال‌ها سازمان توسعه تجارت تنها توانست بر برخی فعالیت‌ها نظارت داشته باشد. در این شرایط هر بخش که به‌نوعی با تجارت خارجی در ارتباط بود، رویه خود را برای مدیریت در پیش گرفت و در نهایت، وحدت مدیریت و فرماندهی در امور بازرگانی بین‌المللی ایران از بین رفت.

◉ به‌نظر شما راهکار برون‌رفت از مشکلات فعلی در تجارت و همچنین ایجاد مدیریت واحد در فعالیت‌های بازرگانی چیست؟

در کشورهای توسعه‌یافته، نه‌تنها مدیریت پنجره واحد تجارت بلکه تمامی امور مربوط به بازرگانی خارجی برعهده سازمانی مشابه با سازمان توسعه تجارت ایران و سازمان گمرک آن کشور است. این کشورها با وضع قوانین یکپارچه و باثبات، تجارت داخلی و خارجی خود را بر محورهای باثباتی ساماندهی می‌کنند و از این‌رو اهداف توسعه‌ای آنها به‌سرانجام می‌رسد. ایران نیز برای برون‌رفت از نابسامانی‌های فعلی، نیازمند اصلاح ساختاری صحیح و اصولی است. تشکیل سازمانی زیرنظر ریاست‌جمهوری، می‌تواند قدرت و ثبات عمل این نهاد را تامین کند، به‌بیانی دیگر، اگر سازمانی تحت‌نظر رئیس‌جمهوری تشکیل شود، از قدرت کافی برای یکپارچه کردن فعالیت تمامی سازمان‌ها و نهادهای دیگر برخوردار است، همچنین در این شرایط، سایر دستگاه‌ها و نهادها نیز خود را موظف به اجرای دستورالعمل‌های سازمان مذکور دانسته و از برنامه‌های اعلام‌شده پیروی خواهند کرد. مدیریت نهادها و بخش‌هایی که هریک دستی در تجارت خارجی دارند، مهم‌ترین اقدامی است که باید در راستای بهبود تجارت ایران انجام شود و این کار میسر نیست، مگر با استفاده از قدرت حاکمیتی. با رخداد این اصلاحات ساختاری، برای طرح‌هایی همچون پنجره واحد تجارت یا سایر برنامه‌های این‌چنینی، تعدد تصمیم‌گیری رخ نخواهد داد. در چنین شرایطی می‌توان به آینده مدیریت واحد تجارت خارجی در کشور امیدوار بود و توسعه فعالیت‌های بازرگانی در تمامی بخش‌های استراتژیک به‌ویژه تجارت غیرنفتی رخ خواهد داد. آمارها و اطلاعاتی که همواره از میزان تجارت خارجی ایران اعلام می‌شوند، گواه خوبی برای رشد و توسعه تجارت ایران خواهند بود.

مدیریت پنجره واحد در جهان

انجام سریع و کم‌هزینه مبادلات تجاری، عامل مهمی است که حجم تجارت را افزایش می‌دهد.

این در حالی است که رسیدگی به اطلاعات، اسناد و مدارک در گمرک کشورها، منجر به افزایش هزینه و کاهش سرعت تجارت می‌شود. به‌نظر می‌رسد «ایجاد پنجره واحد تجاری» راه‌حل این چالش باشد؛ این پنجره واحد می‌تواند سبب ارتقای قابلیت دستیابی و پردازش اطلاعات شده و جریان‌های اطلاعاتی بین تجار و دولت را تسریع و تسهیل کند.

به‌گزارش اقتصادنیوز، کشورهایی همچون سنگاپور، آلمان، تایلند و غنا از پیشگامان اولیه در طراحی، اجرا و بکارگیری این مدل برای بهبود شاخص تجارت فرامرزی بوده‌اند؛ به‌دنبال اجرایی شدن این مدل در گمرکات کشورهای مزبور، دولت‌های مالزی، چین، اندونزی، کره‌جنوبی، سوئد، امریکا، انگلستان و موریتانی، نیوزلند، هنگ‌کنگ، فیلیپین، فرانسه و... تلاش‌های زیادی برای اجرایی شدن این مدل در گمرکات کشور خود کردند و موفق به بهبود شاخص تجارت فرامرزی کشور خود طی سال‌های ۲۰۰۲ تاکنون شدند.

از سویی دیگر، بررسی وضعیت استقرار پنجره واحد در ۸ کشور جهان شامل استرالیا، کانادا، چین، اندونزی، ژاپن، کره‌جنوبی، تایلند و امریکا نشان می‌دهد، رهبری پنجره واحد تجاری در این کشورها جز چین، برعهده سازمان گمرک و از طرفی، تامین مالی ایجاد پنجره واحد، در کشورهای مذکور، برعهده دولت قرار دارد.

البته «تامین مالی نگهداری پنجره واحد» در ۲ کشور کانادا و چین هم برعهده دولت است، اما در ۳ کشور ژاپن، کره‌جنوبی و امریکا با مشارکت بخش دولتی و خصوصی و تنها در اندونزی از طریق کارمزد انجام می‌شود.

سخن پایانی

پنجره واحد تجارت فرامرزی، از آن جهت در ایران شکل گرفت که بازرگانان بتوانند اطلاعات مرتبط تجاری یا اسناد موردنیاز را تنها یک‌بار و از طریق درگاه واحد ارائه کنند، همچنین ارتباط میان طرف‌های درگیر معامله از طریق این سامانه به‌صورت الکترونیک برقرار شود. کارشناسان و فعالان تجاری معتقدند اجرای پروژه پنجره واحد تجاری در ادامه با مشکلاتی نظیر ناهماهنگی موجود بین دستگاه‌های مختلف دولتی، تعدد گمرک‌ها، عدم‌ارتباط و تعامل مثبت بین دستگاه‌های مستقر در مبادی رسمی، نبود زیرساخت‌های ارتباطی و الکترونیک در برخی مبادی مرزی و تعدد دستگاه‌های مجوزدهنده و تاثیرگذار در فرآیند ترخیص کالا، همراه شد و تا زمانی که این مشکلات برطرف نشود، نمی‌توان انتظار شکل‌گیری پیامدهای مثبت وجود پنجره واحد تجارت فرامرزی را داشت.

۸ خودرو جدید در بورس کالا پذیرش شد

در جلسه هیات پذیرش بورس کالای ایران، ۸ خودرو جدید از ۶ گروه خودروسازی پذیرش شد تا با احتساب پذیرش‌های قبلی (۷ خودرو متعلق به ۳ گروه خودروساز)، شمار خودروهای بورسی به ۱۵ خودرو برسد. چهارشنبه این هفته نخستین عرضه‌های رسمی خودرو پس از مصوبه شورای عالی بورس آغاز می‌شود.

به گزارش ایرنا از بورس کالا، در جلسه هیات پذیرش بورس کالای ایران، خودروهای هایما در دو مدل S۷ و S۵ از گروه ایران خودرو، لماری ایما از گروه آرین‌پارس موتور، دایون y۵ از گروه خودروسازی ایلیا، وانت دوکابین کاپرا از گروه بهمن موتور، کامیونت ۶ تن فاو تایگر (Tiger V) و کشنده تک‌محور CA۴۱۸۰ از گروه سیباموتور، کامیون فورس و امپاور هم از گروه بهمن دیزل، ۸ محصول خودرویی جدید از ۶ گروه خودروسازی بودند که در بورس کالای ایران پذیرش شد.

پیش‌تر بورس کالای ایران در اطلاعیه‌های جداگانه از پذیرش ۳ محصول شرکت کرمان موتور (خودروهای سواری JAC، JAC-S۵-J۴ و وانت KMC-T۸)، ۳ محصول شرکت بهمن موتور (وانت کارا تک کابین و دو کابین، فیدلیتی و دیگنیتی) و یک محصول گروه خودرویی سایپا (شاهین) خبر داده بود.

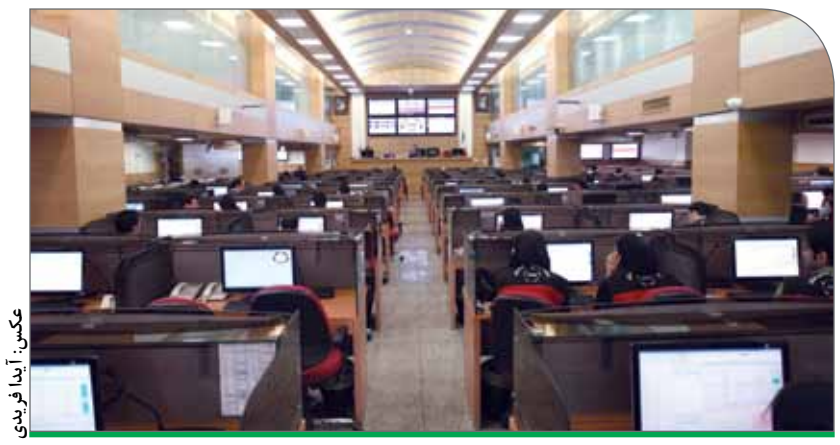
در اردیبهشت امسال، خودرو کارا متعلق به بهمن موتور برای نخستین‌بار در بورس کالا عرضه شد که در مجموع ۵۸ دستگاه خودرو کارا دوکابین و ۴۵ دستگاه کارا تک‌کابین در تالار خودرو بورس کالا معامله شد.

کارشناسان بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت عنوان کردند

امید به سامان‌یابی بازار با عرضه خودرو در بورس

گروه بورس
editor@smtnews.ir

عرضه خودرو در بورس کالا همچنان بحث داغ مجلس و وزارت صنعت، معدن و تجارت است و مدیران ارشد این وزارتخانه به‌دنبال این هستند تا همچنان دست بالا را در تولید و عرضه خودرو داشته باشند. در این میان، اعضای کمیسیون صنایع مجلس به‌دنبال این هستند که خودرو را به بورس کالا ببرند و این در حالی است که این مسئله چندان به مذاق وزارت صنعت، معدن و تجارت خوش نمی‌آید و مدیران ارشد این وزارتخانه به‌دنبال این هستند که همچنان دست بالا را در تولید و عرضه خودرو داشته باشند. این دو دیدگاه گوناگون سبب‌شده عرضه خودرو در بورس کالا به‌نوعی محل اختلاف شود. فعالان بورسی، اما نظر دیگری دارند و ورود خودرو به بورس را راهی برای کنترل بازار خودرو می‌دانند. این در حالی است که وزارت صنعت، معدن و تجارت عرضه خودرو در بورس کالا را مشروط بر اینکه اختیارات این وزارتخانه در تنظیم بازار خودرو زیر سؤال نرود، پذیرفته است. صمت در این گزارش در گفت‌وگو با فعالان بازار سرمایه به‌دلایل و تاثیر عرضه خودرو در بورس پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

اگر همزمان با عرضه خودرو در بورس کالا، واردات خودرو انجام شود، می‌توان امیدوار بود بازار به طورنسبی ساماندهی شود

مدیریت دلالی بازار به پایان می‌رسد

سیدمصطفی صفاری درباره عرضه برخی خودروها به بورس کالا به صمت گفت: در حال حاضر بازار خودرو به شکل دلالی در حال مدیریت است. اگر بین عرضه و تقاضا شفافیت وجود داشته باشد، تفاوت قیمت‌ها واقعی شده و آرام‌آرام قیمت خودرو در بازار روند کاهشی خواهد داشت. او اضافه کرد: در حال حاضر، سوداگران در برخی سایت‌ها مبادرت به قیمت‌گذاری کاذب و بازارگرمی می‌کنند و در ادامه این بازارسازی، بدون هیچ منطقی، قیمت‌ها روند صعودی می‌گیرند.

وی تاکید کرد: هدف از عرضه در بورس کالا، بیشتر ایجاد شفافیت در تولید و فروش است. این کارشناس حوزه بورس در ادامه با اشاره به بازار دلالی ارز و سکه، اظهار کرد: در بیشتر کشورها، سکه و ارز هم در بورس کالا عرضه می‌شود که مانع هر نوع سوداگری در این بازارها شده است. صفاری در بخش دیگری از سخنان خود عنوان کرد: ظهور دلال در بازار خودرو به‌دلیل محدودیت عرضه بوده و شاهد هستیم که برای تعدادی محدود خودرو، چند میلیون نفر آماده ثبت‌نام هستند. حال با عرضه خودرو در بورس کالا، تنها خریداران واقعی و کسانی که پول خرید دارند، سفارش کالا می‌دهند.

ایجاد شفافیت در تولید و فروش خودرو

هاشم باروتی از دیگر کارشناسان بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت درباره ایجاد شفافیت در تولید و فروش خودرو با ورود این کالای مصرفی-سرمایه‌ای به بورس گفت: ممکن است در ابتدای اجرای این طرح، قیمت خودرو افزایش پیدا کند، اما با رفع محدودیت واردات خودرو و افزایش عرضه، قیمت محصولات ریزش پیدا می‌کند. او تصریح کرد: نخستین مکانیسم و کارکرد بورس، ایجاد شفافیت است.

باروتی با اشاره به کشف قیمت خودرو در بازار سرمایه یادآور شد: سود تولید باید در جیب تولیدکننده باشد تا نهادهای متولی از آنها افزایش تیراژ و کیفیت را درخواست کنند. افزایش درآمد سبب می‌شود شرکت‌های خودروساز دیگر بهانه‌ای برای عدم‌توسعه محصول نداشته باشند و ملزم به طراحی پلتفرم‌های جدیدتر شوند. او ادامه داد: با رفع ممنوعیت واردات خودرو، نیاز بازار تامین شده و مشکلات کمی، کیفی و البته قیمتی خودرو حل‌وفصل می‌شود.

نفع مردم کجاست؟

باروتی همچنین یادآور شد: سود مردم در بلندمدت به‌دست می‌آید، زیرا واردات خودرو با تعرفه پایین منجر به ایجاد بازار رقابتی شده و خودروسازان ناچار خواهند بود روی قیمت و کیفیت محصولاتشان بیشتر کار کنند. در این صورت، دیگر ایربگ و زه کنار خودرو، جزو آپشن‌ها نخواهد بود. او گفت: بخشی از مشکلات فعلی به بازار بسته و انحصار موجود در صنعت خودرو برمی‌گردد. اگر همزمان با عرضه خودرو در بورس کالا، واردات خودرو انجام شود، می‌توان امیدوار بود بازار به ساماندهی نسبی دست پیدا کند. بارها تجربه‌شده که با کمبود عرضه و حضور دلال‌ها، در مدت چند ثانیه، چندین خودرو به سبد کالایی افراد سوداگر اضافه شده است. افزایش حاشیه سود بازار نسبت به کارخانه، فسادزاست. او اظهار کرد: وضعیت فعلی به‌گونه‌ای است که داشتن یک خودرو برای جوان ایرانی آرزو شده، در حالی که هنوز از دوره‌ای که خودروسازان لیزینگی و با دادن امتیاز محصولاتشان را به‌فروش می‌رساندند، زمان زیادی نگذشته است. باروتی در پایان عنوان کرد: امروز جدا از منافع اقتصادی، تحول در مدیریت اخلاقی بازار خودرو ضروری است و نیاز داریم بازتعریف صنعتی در این بازار داشته باشیم و همانند سایر کشورها، بازار رقابتی ایجاد کنیم تا تولیدکننده و مصرف‌کننده هر دو منتفع شوند.

با رفع ممنوعیت واردات خودرو، نیاز بازار تامین شده و مشکلات کمی، کیفی و البته قیمتی خودرو حل‌وفصل می‌شود

حذف رانت با آزادسازی قیمت

مهدی سوری، کارشناس بورس در گفت‌وگو با صمت گفت: در چند حوزه باید موضوع را پیگیری کرد؛ نخست اینکه من با هر تصمیمی که سود را از دلالی به سمت تولید سوق دهد، موافق هستم. اما مشکلی که در بازار خودرو وجود دارد این است که خودرو قیمت غیرواقعی دارد و تولیدکننده در عمل سود نمی‌برد و مابه‌التفاوت قیمت کارخانه و بازار به جیب دلال می‌رود.

وی ادامه داد: دلال شخصی است که دارای استراتژی خاصی برای سود در بازار است. گاهی این دلال یک فرد است که همیشه کارش همین است، اما در حال حاضر با تصمیم‌های بسیار اشتباهی که در حوزه توزیع خودرو گرفته شده، مانند قرعه‌کشی، همه مردم را هم به دلال تبدیل کرده‌ایم؛ کسانی که به خودرو نیاز نداشته و ثبت‌نام می‌کنند تا از این شانس برخوردار باشند. به‌این ترتیب در عمل سود از دل تولید درآمده و به سوی دلالی رفته است.

سوری با بیان اینکه ذات موضوع یعنی حذف دلالان از بازار خودرو موافق است، گفت: نکته دوم این است که خیلی وقت‌ها، فساد و رانت در بازارها ناشی از دونرخی بودن‌هاست؛ ارز دونرخی، فولاد دونرخی، خودرو دونرخی، شکر دونرخی و... همه فسادزا بوده و اگر این دونرخی برداشته شود، سود دلالی از بین می‌رود. این کارشناس بورس و صنعت تصریح کرد: اگر قیمت خودروسازان در حد معقولی افزایش پیدا کند، دیگر بستری برای رانت‌خوارها، سوداگران و کسانی که دارای زدوبند هستند، وجود نداشته و معاملات خودرویی صرفه‌اقتصادی نخواهد داشت. معتقدم افزایش قیمت در کارخانه به کاهش قیمت در بازار می‌انجامد، چون دلال‌بازی و واسطه‌گری را کاهش می‌دهد. تقاضاها واقعی و مصرفی می‌شود و شرایط بهبود پیدا می‌کند. او یادآور شد: زمانی خودروسازها خودروها را انبار می‌کردند، به این دلیل خریداری نبود. در حال حاضر همه طالب خرید خودرو هستند و اتفاقا با ولع و اشتیاق به این بازار نگاه می‌کنند، چون خودرو را کالا مصرفی نمی‌بینند و آن را به‌عنوان سرمایه در نظر دارند؛ اشتباهی که سال‌هاست در بازار مسکن شاهد آن هستیم. اگر خودرو، مسکن و... به‌جایگاه مصرفی خود بازگردند تمام این تب‌وتاب‌های فروکش می‌کند.

سازکاری ناپخته

سوری در ادامه سخنان خود گفت: نکته بعدی اینکه اگر خودرو در بازار بورس عرضه شود، همچون فروش متری مسکن، سازکار بسیار ناپخته بوده و با این شکل عرضه از همان ابتدا مخالف بودم و همچنان هم مخالفم. سازکار خرید از بورس بسیار ناپخته است، زیرا تولیدکننده نمایندگی دارد و در واقع سازکار فروش خود را دارد. این عرضه همان‌قدر اشتباه است که عرضه ETF(صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله)های دولت یا سهام عدالت ورودشان به بورس اشتباه بود. به‌این ترتیب، جای خودرو در بورس نیست. بورس جایی است که عرضه‌کننده و تقاضاکننده به‌طور متوازن بتوانند با هم در آنجا به رقابت قیمتی بپردازند. زمانی که سمت عرضه فقط دو خودروساز بزرگ هستند عملا بورس مفهوم پیدا نمی‌کند؛ یعنی نام این بازار دیگر بورس نیست.

تفاوت نرخ و سفته‌بازی

ولید هلالات یکی دیگر از کارشناسان حوزه بورس در پاسخ به این پرسش صمت که آیا ارائه خودرو در بورس به ساماندهی بازار خودرو کمک می‌کند، گفت: هر بحرانی فقط یک دلیل ندارد؛ بنابراین شرایطی که در بازار خودرو حاکم شده فقط به یک دلیل و عامل برنمی‌گردد. برای ساماندهی این بازار نخست باید روش‌های فروش تغییر کند و اصلاح شود. وی افزود: هیچ کشوری حجم تقاضایی که ما در بازار خودرو داریم را ندارد و این فقط به تفاوت نرخ کارخانه و بازار برمی‌گردد و به‌نوعی سفته‌بازی را در این بازار افزایش داده است. او اظهار کرد: خودروسازان به‌دلیل کمبود منابع، ناگزیر هستند محصولات خود را پیش‌فروش کنند و هنگام تولید نرخ تمام‌شده با آنچه هنگام ثبت‌نام اعلام می‌شود، متفاوت است، در نتیجه با زیان فعالیت می‌کنند. در پیش‌فروش‌های فعلی خودروها براساس نرخ روز ثبت‌نام می‌شوند و خودروساز اعلام نرخ نهایی را به‌روز تحویل موکول می‌کند. هلالات در این‌باره عنوان کرد: در صورت‌های مالی براساس گزارش شهریور چنین مسئله‌ای مطرح نبوده است و این موضوع باید در گزارش صورت‌های مالی بیاید. خودروساز نرخ را با نرخ زمان پیش‌فروش در صورت‌های مالی خود ثبت می‌کند، درحالی که بهای تمام‌شده آن با نرخ روز بوده و این زیان آنها را دوچندان کرده است؛ از این‌رو تفاوت نرخ کارخانه و بازار آزاد باید حذف شود، همان‌طور که در سایر بازارهای کالایی حذف شده است. او معتقد است با ارائه خودرو در بورس، بازار خودرو منطقی می‌شود، زیرا در حال حاضر تقاضایی که برای خودرو وجود دارد نوعی امتحان شانس و برنده شدن از سوی مصرف‌کنندگان غیرواقعی است، اما اگر خودرو در بورس کالا عرضه شود، قابلیت ردگیری بهتری دارد. اینکه چه کسی آن را خریداری کرده و روند نرخ تمام‌شده کالا چگونه است.

متقاضی واقعی و کاذب

هلالات در پاسخ به این پرسش که چه تضمینی وجود دارد خریدار همان مصرف‌کننده نهایی باشد، گفت: اگر این اختلاف نرخ وجود نداشته باشد و خودرو به نرخ روز عرضه شود، فضایی برای سفته‌بازی و سودجویی باقی نمی‌ماند. در واقع نرخ خودرو نباید به‌گونه‌ای باشد که سرمایه‌گذاری در این کالای سرمایه‌ای-مصرفی برای کسی صرفه‌اقتصادی داشته باشد. این کارشناس حوزه بورس در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه چه ضمانتی وجود دارد که نرخ خودرو در بورس بالاتر از نرخ فعلی آن در بازار نباشد، گفت: بورس دارای نظام مشخصی است و تمام اطلاعات به‌درستی درج می‌شود. به‌عنوان مثال، در حال حاضر مشخص است در سال ۹۷ چند نفر و چه افرادی فولاد خریداری کرده و آن را برای چه فعالیتی مورداستفاده قرار داده‌اند. در بازار بورس نرخ اهمیت ندارد، ممکن است نرخ خودرو در بازار سرمایه دو برابر شود، اما خریدوفروش آن قابل ردیابی است و می‌توان اطلاعات و داده‌ها این حوزه را جمع‌آوری کرد. در نتیجه خریداران رصد می‌شوند و در ادامه می‌توان نواقص را اصلاح کرد. هلالات در توضیح این موضوع که دلالی در بازار مواد اولیه هم گلایه‌های بسیاری به‌دنبال داشته، گفت: دلیل این امر هم به دلار نیمایی و آزاد برمی‌گردد؛ درواقع تفاوت نرخ موجود سبب‌شده سودجویی در این بازار رخ دهد. اما هر کسی نمی‌تواند مواد اولیه از بورس خریداری کند و فقط تولیدکننده است که اجازه خرید دارد.

سخن پایانی

بسیاری از کارشناسان بازار سرمایه اگر خودروسازان به بورس کالا بیایند و اجازه فروش محصولات خود را با قیمت واقعی داشته باشند، ظرفیت‌های این صنعت رشد کرده، قیمت‌ها واقعی شده و شاهد احیای صنعت خودرو خواهیم بود با عرضه خودرو در بورس کالا تولید رشد کرده، بازار به تعادل رسیده و شاهد کشف قیمت واقعی خودرو به‌جای قیمت‌گذاری دستوری خواهیم بود و با توجه به نیاز مالی خودروسازان به منابع مالی، فروش اوراق سلف خودرو از جمله راهکارهایی است که می‌تواند هم منابع موردنیاز خودروساز را تامین کند و هم باعث تضمین سود سرمایه‌گذاران شود.

این در حالی است که قیمت خودرو به‌صورت مدام و مستمر در سربالایی قرار دارد، اما به‌دلیل برخی تصمیمات نادرست، سال‌هاست سهامداران صنعت خودرو متحمل ضرر و زیان هستند که امید می‌رود با آزادسازی قیمت خودرو که امروز نخستین گام آن از سوی ستاد تنظیم بازار برداشته شد، شاهد روزهای خوب برای این صنعت و ذی‌نفعان آن باشیم. به علاوه اینکه افزایش کیفی خودرو داخلی نیازمند ارتقای رقابت میان خودروسازان بومی بوده و این در حالی است که انحصاری بودن تولید خودرو، مانعی برای کیفی‌سازی در صنعت مولد خودرو قلمداد می‌شود.

خانه ملت

۴ دستاورد عرضه خودرو در بورس کالا

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به آغاز عرضه خودرو از روز چهارشنبه این هفته در بورس کالا، گفت: ایجاد شفافیت، حذف تقاضای کاذب، تعدیل نرخ برای مصرف‌کننده و برنامه‌ریزی برای تولیدکننده، ۴ دستاورد اصلی عرضه خودرو در بورس کالا به‌شمار می‌رود.

محمدرضا پورابراهیمی در گفت‌وگو با ایرنا درباره عرضه خودرو در بورس کالا، اظهار کرد: واقعیت این است که امروز شاهد وضعیت نابسامان بازار خودرو در قیمت‌گذاری، عرضه، تولید و تقاضا هستیم که یکی از راهکارهای اساسی برای حل این معضلات، استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه به‌ویژه بورس کالاست.

وی با اشاره اینکه ظرفیت بازار سرمایه با توجه به جایگاه آن در اقتصاد کشورمان که قانون‌گذار آن را تعیین کرده، پیامدهای مثبت و مطلوبی چه در حوزه سهام و چه در حوزه کالایی، به‌دنبال دارد، افزود: ورود هر نوع کالا یا محصول به بورس‌های کالایی می‌تواند به رشد شفافیت و رقابت در اقتصاد کمک کند.

به‌گفته پورابراهیمی، تجربیات سال‌های اخیر نشان می‌دهد معامله و دادوستد محصولات در بورس‌های کالایی توانسته پیامدهای مطلوبی برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان داشته باشد و خودرو نیز از این قاعده مستثنا نیست.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: برای اینکه بتوانیم نظارت و سیاست‌گذاری درستی در بازار خودرو داشته باشیم، باید مبادلات در بستری شفاف انجام شود.

به‌عبارت دیگر، امروز مشخص نیست در فرآیند قرعه‌کشی چه اتفاقی می‌افتد و آیا سهمیه‌ای خاص داده می‌شود یا خیر، در این میان، چرا اطلاعات افشا نمی‌شود و همه این موارد باعث‌شده مردم نیز ابهام‌هایی در این زمینه داشته باشند.

وی با بیان اینکه شفافیت، اعتمادآفرین است، تصریح کرد: عرضه منظم خودرو در بورس کالا در گام نخست به شفافیت بازار کمک می‌کند و در ادامه به حذف تقاضای کاذب، تعدیل نرخ برای مصرف‌کننده و افزایش برنامه‌ریزی برای تولید منجر می‌شود.

پورابراهیمی در پاسخ به این پرسش که آیا کمبود تولید و عرضه خودرو به نسبت تقاضا برای ایجاد تعادل بازار مشکل‌ساز نخواهد بود؟، بیان کرد: در این حوزه باید توجه شود که بخشی از تقاضای فعلی در بازار خودرو، کاذب است.

در واقع به‌دلیل مابه‌التفاوت نرخ کارخانه و بازار، افرادی که نیازی به خودرو ندارند نیز برای کسب سود ترغیب به حضور در فرآیند قرعه‌کشی شده‌اند؛ به این ترتیب، همان‌طور که ذکر شد، از نخستین پیامدهای عرضه خودرو در بورس کالا، حذف تقاضاهای کاذب است.

این نماینده مجلس ادامه داد: به‌نظر می‌رسد ظرفیت تولید خودرو می‌تواند به تقاضای واقعی برسد که این مهم در گام نخست با عرضه در بورس و حذف تقاضای کاذب شدنی است.

وی در پایان به واردات خودرو نیز اشاره کرد و گفت: باید در شرایط فعلی، وضعیت واردات خودرو هم تعیین‌تکلیف شود، چراکه این موضوع در روند تعدیل قیمت‌ها، افزایش کیفیت و ایجاد رقابت بین محصول داخلی و خارجی اثرگذار است و با توجه به تصویب مجلس و نهایی شدن واردات خودرو در دولت، امیدواریم با تسریع این روند به‌زودی شاهد تعادل مناسب بازار خودرو و رضایت مصرف‌کنندگان باشیم.

استان

ثبت برند در خوشه بسته‌بندی خرمای سراوان

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان و بلوچستان گفت: نخستین برند با نام بومی بیرک برای یکی از اعضای خوشه کسب‌وکار بسته‌بندی خرمای سراوان سیستان و بلوچستان ثبت شد.

به‌گزارش صمت از سیستان و بلوچستان، علیرضا راشکی اظهار کرد: علاوه بر این، نخستین گواهی ایزو ۲۲ هزار و نیز سیب سلامت و نشان حلال نیز برای آن واحد با همکاری شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان و بلوچستان اخذ شد.

وی افزود: برنامه عمل خوشه کسب‌وکار سراوان از سال گذشته آغاز شد و تاکنون اقدامات مهم دیگری نیز در این خوشه انجام گرفته است.

رئیس هیات‌مدیره شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان و بلوچستان یادآور شد: راه‌اندازی رشته دانشگاهی باغبانی و فرآوری خرما در مرکز آموزش علمی و کاربردی شهرستان سیب و سوران، یکی از شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان از دیگر اقدامات مهم در این‌باره محسوب می‌شود.

راشکی اضافه کرد: طراحی و پیاده‌سازی نخستین بانک اطلاعاتی واحدهای عضو خوشه کسب‌وکار خرمای سراوان در بخش‌های فهرست واحدهای عضو خوشه، طرح‌های توجیهی، اخبار مرتبط و نوآوری‌های روز دنیا از دیگر کارهای انجام‌شده در این مدت به‌شمار می‌رود.

وی خاطرنشان کرد: مطالعه میدانی برای بررسی، شناسایی و پایش آفات خرما در سردخانه‌های منطقه سراوان و ارائه راهکارهای مرتبط و برگزاری رویداد استارت‌آپی در زمینه بسته‌بندی و فرآوری خرما از دیگر موارد مهمی است که در این مدت انجام شد. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان و بلوچستان بیان کرد: نخستین خرید مشترک نایلون توسط واحدهای عضو خوشه خرمای سراوان، نخستین غرفه واحدهای عضو خوشه در نمایشگاه ابوظبی با حمایت شرکت شهرک‌های صنعتی استان و نخستین بازدید مشترک واحدهای عضو خوشه از نمایشگاه اکسپوی دبی و نمایشگاه ابوظبی برای آشنایی با آخرین دستاوردهای روز دنیا از دیگر اقدام‌های انجام‌شده محسوب می‌شود.راشکی افزود: ۶ طرح عارضه‌یابی نیز برای واحدهای عضو خوشه کسب‌وکار خرمای سراوان انجام شده که در این راستا علاوه بر چالش‌ها، ۴ نیاز فناورانه این واحدها از جمله دستگاه سورت لیزری برای بسته‌بندی، تولید قند خرمای بی‌رنگ، تولید فیلتر تصفیه آب از ضایعات برگ نخل خرما و نگهداری خمیر خرما خارج از سردخانه به مدت طولانی بدون افت کیفیت و آلودگی شناسایی شده است.وی گفت: در منطقه سراوان حدود ۲۰ هزار هکتار سطح زیر کشت برای خرما وجود دارد که از این میزان نزدیک به ۷۸ هزار تن خرما برداشت می‌شود.

رئیس هیات‌مدیره شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان و بلوچستان اظهار کرد: بیشتر این ارقام را خرمای مضافتی و ربی تشکیل می‌دهند.

راشکی افزود: در حال حاضر ۲۳ واحد در منطقه سراوان، مهرستان و سیب و سوران در این عرصه مشغول به فعالیت هستند که این تعداد براساس ارقام دفتری ۲۵۶ نفر اشتغال و ظرفیت اسمی ۲۳۱۵۰ تن را دارا هستند.

▣ خوشه کسب‌وکار میوه‌های گرمسیری

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان‌وبلوچستان از آغاز به کار خوشه کسب‌وکار میوه‌های گرمسیری در این استان خبر داد.

علیرضا راشکی اظهار کرد: در این فاز، میوه موز باتوجه به سطح گسترده زیرکشت آن در استان و ظرفیت استان درباره پرورش این میوه، هدف قرار گرفته است.وی افزود: جامعه هدف ما در این خوشه کسب‌وکار، کشاورزان و سردخانه‌داران منطقه زرآباد چابهار هستند.

رئیس هیات‌مدیره شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان‌وبلوچستان یادآور شد: مدت اجرای برنامه عمل خوشه کسب‌وکار میوه‌های گرمسیری، ۳ سال در نظر گرفته شده است.

راشکی تاکید کرد: شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان‌وبلوچستان به‌عنوان دبیرخانه خوشه‌های کسب‌وکار در استان در نظر گرفته شده است.

وی خاطرنشان کرد: این شرکت، شناسایی خوشه‌های اولویت‌دار استان، براساس ظرفیت‌های منطقه‌ای و راهبری خوشه‌های کسب‌وکار را به‌عهده دارد.مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان‌وبلوچستان یادآور شد: تاکنون کار اجرایی ۲ خوشه صنعتی شیلات و فرش دستباف استان به‌اتمام رسیده است.

راشکی بیان کرد: از سال گذشته، کار اجرایی خوشه کسب‌وکار و بسته‌بندی خرما نیز آغاز شده و هم‌اکنون در سال دوم اجرایی شدن برنامه، قرار دارد.

۶ شهربازی غیراستاندارد در استان تهران پلمب شد

معاون ارزیابی انطباق اداره کل استاندارد تهران گفت: در اجرای طرح کنترل تابستانه مراکز تفریحی استان تهران، بازرسان سازمان استاندارد، ۶ شهربازی غیراستاندارد را پلمب کردند.به گزارش روابط عمومی اداره کل استاندارد استان تهران، حسن فرح‌بخش ضمن بیان این مطلب توضیح داد: کارشناسان استاندارد پس از بازدید از تجهیزات شهربازی در بوستان‌های مسکن مهر و ندایی در اسلامشهر، ری لند و خانه روشن در شهرری، زنگ تفریح در رودهن و رنگین کمان دماوند در جاده آبعلی، نسبت به پلمب تجهیزات تفریحی فاقد مجوز بهره‌برداری مستقر در این اماکن اقدام کردند. بر اساس این گزارش، با توجه به اینکه کلیه تجهیزات تفریحی اعم از شهربازی‌ها، کابل راه‌ها و مراکز تفریحی آبی مشمول استاندارد اجباری‌اند، در صورت عدم اقدام مالکان و بهره‌برداران تجهیزات تفریحی پلمب‌شده، در خصوص طی مراحل استانداردسازی و اخذ مجوز بهره‌برداری معتبر، پرونده آنها برای رسیدگی قانونی به محاکم قضایی ارسال خواهد شد و این اداره کل هیچ‌گونه مسامحه‌ای در زمینه ایمنی شهروندان نخواهد شد.

گفتنی است، در چهارماهه نخست امسال، ۱۴۵۳ فقره تاییدیه استاندارد برای تجهیزات تفریحی در سطح استان تهران صادر شده است. به گفته کارشناسان استاندارد تجهیزات تفریحی شهربازی‌ها مشمول مقررات استاندارد اجباری هستند، لذا فعالیت این تجهیزات بدون گواهینامه استاندارد ممنوع می باشد. این گروه تاکید دارند ضروری است مراحل مختلف ساخت، نصب و بهره برداری از تجهیزات شهربازی تحت نظارت و با تایید بازرسان اداره استاندارد انجام شود.

در گفت‌وگو با سخنگوی وزارت صمت عنوان شد

موافقت مشروط با عرضه خودرو در بورس

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

خبرها حکایت از عرضه خودرو در بازار بورس و نگرانی وزارت صمت از این اتفاق دارند، این در حالی است که برای عرضه خودرو در بورس، اما و اگرهای بی‌شماری مطرح است. امید قالیباف، سخنگوی وزارت صمت در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز ـ پایگاه خبری موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت ـ می‌گوید: در حال مذاکره با مسئولان بورس هستیم و اگر قرار باشد چنین اتفاقی بیفتد با شرط و شروط‌هایی همراه است.

عکس: صمت

وزارت صمت، عرضه خودرو در بورس کالا را مشروط به اینکه اختیارات این وزارتخانه، در تنظیم بازار خودرو زیرسوال نرود، پذیرفته است

بورس کالا، محلی است که باید مواد اولیه تولید در آن خرید و فروش شود نه کالای نهایی یا واسطه‌ای همچون خودرو

◉ عرضه خودرو در بورس چقدر عملیاتی است و نظر وزارت صمت در این‌باره چیست؟

بورس کالا محلی است که باید مواد اولیه تولید در آن خرید و فروش شود نه کالای نهایی یا واسطه‌ای همچون خودرو. با این همه وزارت صمت با این فرآیند مخالفتی ندارد، هرچند بستر بورس را مناسب عرضه خودرو نمی‌داند. نکته آن است که بورس باید در خدمت تنظیم بازار باشد، نه محلی برای دور زدن برخی افراد و تولیدکنندگان نسبت به مصوبات ستاد تنظیم بازار. متاسفانه گاهی شاهد هستیم که افراد یا تولیدکنندگانی که حاضر نیستند تن به مصوبات ستاد تنظیم بازار بدهند، از بورس کالا به‌عنوان یک ابزار برای دور زدن این مصوبات استفاده می‌کنند. این موضوع برای وزارت صمت که مسئولیت تنظیم بازار خودرو را برعهده دارد، قابل‌قبول نیست.

◉ موافقت وزارت صمت با عرضه خودرو در بورس به چه شکلی است؟

وزارت صمت، عرضه خودرو در بورس کالا را مشروط بر اینکه اختیارات وزارت صمت در تنظیم بازار خودرو زیرسوال نرود، پذیرفته است. به‌عبارتی، اگر اختیار تنظیم بازار در حیطه اختیارات وزارت صمت بماند، بورس کالا شاید محل مناسبی برای کشف نرخ خودرو باشد، اما مکان خوبی برای عرضه تمام یا صددرصد خودروها نیست، چرا که خودروسازان دارای نمایندگی فروش هستند و اگر قرار باشد، صددرصد خودرو در بورس عرضه شود، شبکه وسیع نمایندگی در حوزه خودروسازی از بین می‌رود، بنابراین وزارت صمت فقط می‌تواند با عرضه درصدی از خودرو در بورس کالا موافقت کند و آن هم تنها برای کشف نرخ خودرو، اما هرگز درباره خودروهایی که دارای ترافیک تقاضا هستند، این ریسک را نخواهیم کرد، چرا که بازار دچار رقابت شده و منجر به ایجاد افزایش نرخ خودروهای یادشده می‌شود. این روند با ارسال سیگنال به بازار آزاد، تلاش وزارت صمت برای آرام کردن بازار و کنترل قیمت‌های خودرو را از بین می‌برد، در نتیجه وزارت صمت حاضر نیست این آرامش را به بهای عرضه خودرو در بورس از دست بدهد، پس با شرط حفظ وظیفه و سایر شروط وزارت صمت، عرضه خودرو در بورس کالا میسر خواهد بود.

◉ تصمیم‌گیری‌ها درباره واردات خودرو به کجا رسید؟

وزارت صمت از ابتدا با واردات خودرو موافق و همیشه مدافع واردات بوده است، در حقیقت اگر در بازار خودرو فرض بر تقاضای واقعی یک میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه در سال باشد؛ طی سال گذشته ۹۰۰هزار خودرو تولید کرده‌ایم، در نتیجه با کمبود ۶۰۰ هزار دستگاه خودرو مواجهیم، بنابراین با واردات می‌توان این کمبود بازار را جبران کرد، در این صورت موفق به تعادل در بازار می‌شویم.

نکته دوم اینکه عمده تمرکز تقاضا در بازار خودرو مربوط به ۳ دهک کم‌درآمد است. به‌عبارت دیگر، بیش از ۷۰ درصد تقاضای خودرو مربوط به ۳ دهک کم‌درآمد جامعه است، در نتیجه آن ۶۰۰ هزار دستگاه خودرویی که با کمبود تولید آن مواجهیم، شامل خودروهایی می‌شود که توسط این ۳ دهک خریداری خواهد شد و نکته بعدی به خروج خودروهایی همچون تیبا، سمند و پراید بازمی‌گردد که موردتقاضای طبقات کم‌درآمد بوده و امروز از خط تولید حذف شده‌اند، بنابراین جمع‌بندی این ۳ نکته، حکایت از تنظیم بازار خودرو، در حدی که پاسخگوی تقاضای بازار باشد،دارد و حمایت وزارت صمت از واردات خودرو، منطقی است.

◉ آخرین خبر درباره واردات خودرو چیست؟

آیین‌نامه این اقدام در وزارت صمت مدتها است که تهیه و به دولت ارائه شده و به‌نظر می‌رسد در برخی کمیسیون‌های دولت موردبررسی واقع شده و منتظر هستیم که دولت آن را مصوب و سپس ابلاغ کند.

◉ هنوز مشخص نیست برای چه زمانی مصوب می‌شود؟

خیر، هنوز مشخص نیست و پیگیری‌ها در حال انجام است، این در حالی است که در حال حاضر لوایح زیادی باید بررسی شود.

◉ واردات خودرو به‌علت کمبود خودرو یا کیفیت آن است؟

در درجه اول، کمبود در بازار خودرو، وزارت صمت را بر آن داشت تا به فکر واردات بیفتد؛ چرا که اگر کمبودی احساس نمی‌شد،به‌طبع واردات خودرو با این ابعاد، دارای موضوعیت متفاوتی بود و نسبت به کیفیت از اولویت پایین‌تری برخوردار بود، اما چون کمبود در بازار خودرو احساس شد، دنبال این اتفاق هستیم، ضمن اینکه وقتی از واردات خودرو صحبت می‌کنیم، به‌طورقطع می‌تواند درباره ورود خودروها یا فناوری‌هایی که حول صنعت خودروسازی هم وجود دارد، اتفاق بیفتد، یعنی تامین قطعات یدکی خودروهای وارداتی توسط قطعه‌سازان داخلی انجام گرفته و خدمات پس از فروش انجام شود.

به‌عبارتی، بحث واردات خودرو علاوه بر تنظیم بازار و پر کردن شکاف عرضه و تقاضا، بحث‌های فنی خودش را به‌دنبال دارد که برای وزارت صمت نیز مهم است.

طراحی محصولات جدید خودرویی در دستور کار است

رونمایی از ۷ پلتفرم جدید خودرویی

مدیرکل صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: از تیرماه امسال تا تیرماه ۱۴۰۳ در راستای طراحی محصولات جدید و خاص کشورمان گام برخواهیم داشت که توانمندی خوبی نیز در این زمینه وجود دارد.

به‌گزارش ایرنا، منوچهر منطقی در آیین رونمایی از پوستر نمایشگاه برنامه تحولی صنعت خودرو با حضور سخنگوی دولت افزود: صنعت خودرو یک صنعت ۵۰ ساله است که هرچند با کره‌جنوبی مقایسه می‌شود، اما در حقیقت،طی ۲۶ سال اخیر توسعه یافته است.

وی یادآور شد: این صنعت تا پیش از انقلاب، مونتاژکار پیکان بود و در دهه ۶۰ به‌دلیل جنگ تحمیلی با توقف همراه شد، تا اینکه در سال ۷۴ ، نژادحسینیان، وزیر وقت صنایع، سند ۱۰ساله این صنعت را با هدف خودکفایی کامل پیکان رونمایی کرد.وی بیان کرد: برای بلوغ اقتصادی و فناوری صنعت خودرو ۳ فاز و مرحله شامل تسلط بر فرآیندهای تولید و قطعه‌سازی، نوآوری در اجزا و قطعات و نوآوری در محصول و طراحی محصول نیاز است.

منطقی گفت: از سال ۷۴ تاکنون این ۳ فاز و مرحله به‌طور نسبی طی شده، اما رفت و برگشت‌ها و نوسان‌هایی داشته است. این مقام مسئول وزارت صنعت تاکید کرد: امروز به‌دنبال تثبیت آنچه در این صنعت داریم و ایجاد آنچه نداریم، هستیم و در این راستا، سند تحول صنعت خودرو منتشر شده و در معرض نقد قرار خواهد گرفت.

منطقی ادامه داد: ظرفیت تولیدی سالانه ۳ میلیون دستگاه خودرو در کشور وجود دارد که با رسیدن به حداکثر ظرفیت تولید، هزینه‌های سربار و در نتیجه نرخ تمام‌شده خودرو را کاهش خواهد داد؛ زمان‌بندی این مرحله از مهر ۱۴۰۰ تا تیر امسال بوده که به‌طور نسبی به این هدف دست یافته‌ایم.مدیرکل صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: از تیر امسال تا تیر ۱۴۰۳ در راستای طراحی محصولات جدید و خاص کشورمان گام برخواهیم داشت تا صادرات و نوآوری داشته باشیم و در این راستا، توانمندی بسیار خوبی نیز وجود دارد.

منطقی خاطرنشان کرد: امروز علاوه بر شرکت‌های بزرگ خودروسازی، شرکت‌های خصوصی نیز تمایل به تحقق سند تحول خودرو دارند، به‌طوری که در نمایشگاه یادشده به موازات ۴ پلتفرمی که از سوی ایران‌خودرو و سایپا عرضه خواهد شد، ۳ پلتفرم از سوی بخش خصوصی در معرض دید قرار می‌گیرد.

این مقام مسئول، صنعت خودرو را بالاترین صنعت کشور از نظر خلق ارزش‌افزوده و اشتغال برشمرد.

وی همچنین بااشاره به اتفاقاتی که در عرصه جهانی در بخش خودرو در حال حادث شدن است، گفت: این تحولات بر ۴ محور برقی‌سازی، اتصال‌پذیری، خودروهای خودران و اشتراکی است تا بهره‌وری را افزایش داده و حداکثر رفاه را برای سرنشینان خودرو به‌ارمغان بیاورد و اینها دستاوردهایی است که در این دوره از نمایشگاه به آنها پرداخته می‌شود.

وی همچنین به تحولات جدی در بخش‌های ریلی، هوایی و دریایی اشاره کرد که در نمایشگاه یادشده به آنها پرداخته خواهد شد.

▣ پوست‌اندازی پلتفرمی

مدیرکل صنایع خودروی وزارت صمت گفت: پوست‌اندازی پلتفرمی و رفتن در راستای دانش‌بنیان شدن در صنعت خودرو هدف‌گذاری شده تا براساس آن به‌سمت تیراژ اقتصادی و مقیاس اقتصادی تولید حرکت کنیم.

عبدالله توکلی‌لاهیجانی در مراسم رونمایی از پوستر نمایشگاه برنامه تحولی صنعت خودرو با حضور سخنگوی دولت افزود: از سال ۹۶ و پس از اعمال تحریم‌های ظالمانه، صنعت خودروسازی دچار افت ناگهانی در تیراژ شد، به‌طوری که ابتدا به نصف رسید و در ادامه نیمی از خودروهای تولیدی به‌صورت ناقص تولید می‌شد.

وی بیان کرد: این مسائل در عمل بازار را دچار افت در عرضه و افزایش تقاضا کرد و شکافی ایجاد شد که به نابسامانی بازار انجامید.

این مقام مسئول وزارت صمت خاطرنشان کرد: در مواجهه با این وضعیت، یک برنامه در ۳ فاز و مرحله طراحی شد که مرحله نخست آن، تثبیت جریان تولید بود که تاکنون دستاوردهای خوبی نیز حاصل شده است.

وی ادامه داد: از ابتدای امسال تا ۱۹ مرداد، ۳۰۰ هزار دستگاه خودروی کامل تولید شده است، این در حالی است که در مدت مشابه پارسال، فقط ۷۰ هزار دستگاه خودروی کامل تولید شده بود.

وی گفت: میزان تعهدات معوق خودروسازان به کمتر از ۱۰هزار دستگاه کاهش یافته و میزان خودروهای ناقص در کف پارکینگ‌ها نیز کمتر از ۱۲هزار دستگاه است؛ این در حالی است که در مدت مشابه پارسال، ۱۷۰هزار خودرو ناقص در پارکینگ‌ها وجود داشت؛ بر این اساس ثباتی در جریان تولید اتفاق افتاده است.

توکلی‌لاهیجانی تصریح کرد: پوست‌اندازی پلتفرمی و رفتن به‌سمت دانش‌بنیان شدن در صنعت خودرو هدف‌گذاری شده و اکنون یک گذار پلتفرمی طراحی شده تا براساس آن به‌سمت تیراژ اقتصادی و مقیاس اقتصادی تولید حرکت کنیم. مدیرکل خودرویی وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: اکنون ۴ پلتفرم کلیدی تعریف شده که در نمایشگاه برنامه تحول صنعت خودرو از آنها بیشتر خواهیم شنید و روزهای نویدبخشی در صنعت خودرو کشور، پیش‌رو خواهیم داشت.

وی خاطرنشان کرد: گذار از فضای یأس‌آلود خودروی کشور و رسیدن به بالندگی در این صنعت، دور از ذهن نیست.

این مسئول تاکید کرد: مطابق چشم‌انداز ۱۴۰۴ قرار است جزو ۱۰ کشور برتر خودرویی جهان در آن سال باشیم و بر این اساس، لازم است با پلتفرم‌های موجود به هم‌افزایی بپردازیم و در مرحله سوم، به گشایش و گسترش بازارهای صادراتی فکر خواهیم کرد.

وی تصریح کرد: تنها در این صورت است که می‌توان صنعت خودروی کشور را به‌عنوان موتور محرکه کشور در گام دوم انقلاب معرفی کرد.

در خاتمه این مراسم، با حضور علی بهادری‌جهرمی، سخنگوی دولت از پوستر نمایشگاه برنامه تحول صنعت خودرو رونمایی شد. این نمایشگاه از سوم تا هفتم شهریور در محیطی به وسعت ۱۴هزار مترمربع در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار خواهد شد.

افزایش صادرات مقاطع تخت فولادی

در ۳ ماهه نخست امسال، ۱۰۲ هزار تن مقاطع تخت فولادی صادر شده که نسبت به ۸۹ هزار تن صادرشده در مدت مشابه سال گذشته، ۱۵ درصد رشد پیدا کرده است. به گزارش ایسنا، طی ۳ ماهه نخست امسال، ۱۰۲ هزار تن مقاطع تخت فولادی صادر شده که نسبت به ۸۹ هزار تن صادر شده در مدت مشابه سال گذشته، ۱۵ درصد افزایش داشته است. پس از آن در بهار سال جاری، یک میلیون و ۹۰۳ هزار تن از انواع شمش فولادی شامل اسلب، بلوم و بیلت، صادر شده که نسبت به یک میلیون و ۶۱۸ هزار تن صادر شده در مدت مشابه سال ۱۴۰۰، افزایش ۱۸ درصدی داشته و بیشترین میزان صادرات فولادی‌ها را به لحاظ وزنی و درصد افزایش به ثبت رسانده است.

در مقابل، مجموع مقاطع طویل محصولات فولادی و آهن اسفنجی صادر شده در ۳ ماهه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰، کاهش داشته است. کل مقاطع طویل فولادی صادر شده در ۳ ماهه امسال، به ۵۰۷ هزار تن رسیده که نسبت به ۷۸۴ هزار تن صادرشده در مدت مشابه سال گذشته، ۳۵ درصد افت داشته است.

همچنین میزان صادرات محصولات فولادی در مدت یادشده سال جاری، برابر با ۶۰۹ هزار تن ثبت شده که در مقایسه با ۸۷۳ هزار تن صادر شده در مدت مشابه سال گذشته، ۳۰ درصد کمتر است.

آهن اسفنجی نیز با افت ۷۰ درصدی صادرات در بهار امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، به ۹۵ هزار تن رسیده است. در ۳ ماهه نخست سال گذشته، ۳۲۱ هزار تن صادرات آهن اسفنجی ثبت شده است.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

سیاست‌گذاری غلط، بزرگ‌ترین چالش صنعتگران

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

معدن و صنایع معدنی اهمیت و اثرگذاری بالایی در توسعه صنعتی و اقتصادی کشور دارند. از آنجا که ایران از ظرفیت‌های غنی معدنی و انرژی برخوردار است، در طول سال‌های گذشته مسیری برای بهره‌مندی از این ظرفیت‌ها فراهم شده است. با این وجود، چالش‌های بسیاری در روند فعالیت صنایع معدنی کشور وجود دارد. بخشی از چالش‌های تولیدکنندگان از فضای اقتصادی کشور نشأت می‌گیرد؛ بنابراین اصلاح اقتصاد، نخستین ضرورت صنایع در موقعیت کنونی است. بخش دیگری از چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع، تحت‌تاثیر سیاست‌گذاری‌های اشتباه ایجاد می‌شود و آسیب‌های غیرقابل جبرانی به عملکرد صنایع تحمیل می‌کند؛ یعنی مدیران و سیاست‌گذاران و تصمیمات اشتباه آنها، محرک مشکلات صنایع و تولیدکنندگان است که تجدیدنظر در این اشتباهات ضروری به‌نظر می‌رسد.

عکس: صمت

بخش مهمی از چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع، از سیاست خارجی ایران نشأت می‌گیرد. در واقع صنایع تحت‌تاثیر روابط خارجی کشور هستند و رونق تولید در سایه برقراری تعاملات بین‌المللی ممکن می‌شود

چالش‌های فراگیر صنایع

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: فعالان بخش معدن و صنایع معدنی با مشکلات متعددی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. برخی از این چالش‌ها عمومی هستند و جدای از نوع فعالیت و تولید محصولات مختلف، از شرایط اقتصادی کشور نشأت می‌گیرند و عملکرد تمامی صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند. بخش مهمی از چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع نیز از سیاست خارجی ایران نشأت می‌گیرند. در واقع صنایع تحت‌تاثیر روابط خارجی ایران و سایر کشورها هستند. تولید در سایه برقراری تعامل با سایر کشورها ممکن می‌شود. در شرایطی که به‌دلیل تحریم‌ها یا نبود تعامل سازنده با جهان، نقل‌وانتقالات پولی و بانکی ممنوع است، خسارت‌های سنگینی به صنعتگران تحمیل می‌شود.

وی افزود: در ادامه بی‌توجهی دولت‌ها به توسعه زیرساخت‌ها در حوزه‌های گوناگون حمل‌ونقل، انرژی و... مشکل دیگری است که اکنون به سد راه تولید و توسعه صنعتی کشور بدل شده است. صنعتگران در ماه‌های گرم سال با کمبود برق روبه‌رو هستند؛ محدودیتی که از میزان تولید آنها می‌کاهد و خسارت‌هایی را به خطوط تولید تحمیل می‌کند.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی گفت: در روزهای سرد سال نیز محدودیت گاز مانع تولید صنعتگران می‌شود. این کمبودها در شرایطی در مسیر تولید قرار دارد که ایران از ظرفیت‌های غنی انرژی برخوردار است؛ با این وجود، بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور، اکنون چنین چالش‌هایی را ایجاد کرده است.

متاسفانه در این سال‌ها مدیریت و بهره‌وری منابع آب و انرژی نیز در بخش‌های گوناگون صنعتی، کشاورزی، خانگی و... موردتوجه نبوده که اکنون کشور را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. این در حالی است که انتظار می‌رود با مدیریت منابع، بتوان بخشی از کمبودهای کنونی را برطرف کرد.

این فعال صنعت سرب و روی افزود: با توجه به موارد یادشده که برای تمامی صنایع یکسان هستند یا عملکرد بسیاری از صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، از میزان سودآوری تولید کاسته شده و همزمان قیمت تمام‌شده تولید افزایش یافته است. در واقع از مجموع این موضوع‌ها می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که چالش‌های یادشده که بسیاری از آنها از ضعف مدیریت کشور نشأت می‌گیرند، آسیب‌های غیرقابل جبرانی به مسیر توسعه صنعتی کشور تحمیل می‌کنند و در نهایت همه مردم و اقتصاد کشور از اثرات سوء آنها متاثر خواهند شد.

سرب و روی متاثر از سیاست‌گذاری غلط

حسینقلی گفت: علاوه بر چالش‌های کلی یادشده، برخی مشکلات به صنایع خاصی اختصاص دارد و عملکرد صنعتگران را در آن بخش تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. صنعت سرب و روی در ایران بر پایه بهره‌مندی از ذخایر غنی معدنی احداث شد، با این وجود، هنوز هم مسیر بهره‌مندی از ذخایر معدنی سرب و روی در کشور چالش‌های جدی دارد و همچنان سهم مهمی از مواد اولیه تولیدکنندگان این صنعت، از طریق واردات تامین می‌شود.

در چنین شرایطی، دولتمردان به جای تسهیل شرایط، قوانین مخربی را وضع می‌کنند که به ضرر تولید و تولیدکننده است. به‌عنوان مثال، دولت از سال گذشته فروش محصولات بخش معدن و صنایع معدنی را در بورس کالا اجباری کرد. این‌گونه اقدامات که عموما به بهانه تنظیم بازار اجرایی می‌شوند، آسیب‌های غیرقابل جبرانی به تولیدکنندگان تحمیل می‌کنند. اجبار فروش محصولات گوناگون در بورس کالا به ضرر صنایع است. بورس کالا محلی برای تقابل میان عرضه و تقاضا و کشف قیمت است و اجبار عرضه محصولات در بورس کالا، فشار مضاعفی به صنعتگران تحمیل می‌کند.

وی افزود: این اجبار برای محصولاتی که هیچ کمبودی از آنها در بازار مشاهده نمی‌شود، اجرایی شده و موردانتقاد تولیدکنندگان و فعالان صنایع سرب و روی کشور قرار گرفته است. بارها تاکید شده که میزان تولید شمش روی در کشور، ۷ برابر بیشتر از تولید این محصول است؛ بنابراین بازار با هیچ کمبودی در تامین شمش روی روبه‌رو نیست. در واقع صادرات اصلی‌ترین راه برای تداوم حیات در این صنعت به‌شمار می‌رود. در چنین شرایطی، عرضه روی در بورس کالا به‌منزله دشوار کردن شرایط صنعتگران است. همزمان فرصتی برای خرید ارزان شمش روی را در اختیار عده‌ای خاص قرار می‌دهد؛ یعنی سودی که باید نصیب تولیدکننده و توسعه صنایع شود، به جیب دلالان می‌رود.

حسینقلی در ادامه تاکید کرد: فروش محصولاتی همچون کنسانتره در بورس کالا غیرمنطقی و برخلاف عرف بورس‌های کالایی جهان است. در همین حال باید خاطرنشان کرد که بورس کالا، راهکاری برای گریز از قیمت‌گذاری دستوری است، اما در کشور ما به محملی برای قیمت‌گذاری بدل شده است.

با وجود مشکلاتی که عرضه اجباری محصولات معدنی و صنایع معدنی در بورس کالا برای صنعتگران دارد، حتی شرایط خریدوفروش از این بستر نیز تسهیل نمی‌شود. مشکلات یادشده از تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری نادرست نشأت می‌گیرد و آسیب‌های جدی به تولیدکننده تحمیل می‌کند؛ بنابراین اصلاح این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی گفت: افزایش ۳۰ برابری حقوق دولتی معادن و تحمیل فشار به صنعتگران برای دریافت این پول از معادن، از دیگر مشکلاتی است که مسیر فعالیت ما را دشوار کرده است.

در واقع همان دولتی که با قیمت‌گذاری دستوری مانع رشد قیمت محصولات صنایع متناسب با تورم است، سهم خود را به‌مراتب بیشتر از تورم افزایش می‌دهد.

کمبود جدی ماشین‌آلات معدنی

حسینقلی گفت: کشور در طول سال‌های گذشته با تحریم‌های جدی روبه‌رو شده است. در چنین شرایطی، وزارت صنعت، معدن و تجارت برای مدیریت ارز اقدام به ممنوعیت ورود ماشین‌آلات معدنی کرد. این تصمیم، ۳ سال پیش اخذ شد و آسیب‌های غیرقابل جبرانی به تولید تحمیل کرد. از جمله آنکه شاهد رشد قابل‌توجه قیمت ماشین‌آلات معدنی و همچنین افزایش قابل‌توجه کرایه حمل بار در کشور بوده‌ایم. این اقدامات در نهایت به نفع تولیدکنندگان انحصاری ماشین‌آلات داخلی است که عموما محصولات آنها کیفیت به‌مراتب پایین‌تری هم دارند.

دولت سهیم در سود تولیدکنندگان

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی افزود: برای یک بازه زمانی تقریبا ۲ ماهه، قیمت فلزات در بازار جهانی تحت‌تاثیر حمله نظامی روسیه به اوکراین رشد قابل‌توجهی داشت، اما این روند صعودی ادامه‌دار نبود و در حال حاضر شاهد افت قابل‌توجه قیمت این فلزات در سطح جهانی به‌دلیل واهمه ناشی از رکود اقتصادی هستیم.

دولت در دوره‌ای که قیمت فلزات در سطح جهانی افزایش یافت، با وضع عوارض صادراتی، مانع فروش محصولات ما در بازار جهانی شد. این در حالی است که دولت در ضرر ما سهیم نمی‌شود. در واقع گویا دولت تنها به‌دنبال کسب درآمد از عملکرد صنعتگران و تولیدکنندگان است. بدون تردید تداوم چنین سیاست‌های سودجویانه‌ای از دولت تنها مانع توسعه صنعتی در کشور خواهد شد و نتایج حاصل از آن کل اقتصاد کشور را متاثر خواهد کرد؛ بنابراین اصلاح این شرایط و سیاست‌های یادشده، ضروری است.

> سیاست‌گذاران در طول سال‌های گذشته، تنها به شعارهایی همچون حمایت از تولید و ارزش‌آفرینی اکتفا کرده‌اند، اما مشکلات سر جای خود باقی مانده و هر سال چالشی جدید در مسیر فعالیت صنایع بروز می‌کند

توسعه‌نیافتگی زیرساختی، بزرگ‌ترین چالش صنعتگران

علی رهبری، کارشناس صنعتی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: فعالان بخش معدن و صنایع معدنی در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی روبه‌رو شده‌اند، با این وجود، متاسفانه باید اقرار کرد که سیاست‌گذاران در طول سال‌های گذشته تنها به شعارهایی همچون حمایت از تولید و ارزش‌آفرینی اکتفا کرده‌اند، همزمان مشکلات سر جای خود باقی هستند و هر سال چالشی جدید در مسیر فعالیت صنایع ایجاد می‌شود.

وی افزود: تحریم، محدودیت در تعاملات بین‌المللی، نبود تبادلات بانکی میان ایران و سایر کشورها، کاهش جذب سرمایه خارجی به کشور و توسعه‌نیافتگی صنعت حمل‌ونقل متناسب با توسعه صنعتی و معدنی، مهم‌ترین مشکلاتی هستند که در طول سال‌های گذشته روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر قرار داده‌اند.

رهبری گفت: توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی در کشور همزمان با بی‌توجهی به ارتقای بهره‌وری مصرف انرژی در بخش‌های گوناگون و همچنین بهره‌مند نشدن از ظرفیت روش‌های پایدار تولید انرژی، کشور را در ۲سال گذشته با ناترازی مصرف برق و گاز در دوره‌های پیک مصرف روبه‌رو کرده است. در نتیجه کمبود برق در ماه‌های گرم سال و محدودیت در تامین گاز در هفته‌های سرد سال، به‌عنوان جدی‌ترین چالش پیش‌روی صنایع و معادن مطرح است و انتظار می‌رود مدیران، مسئولان و سیاست‌گذاران کشور، این چالش‌ها را رصد و اقداماتی برای رفع آنها در کوتاه‌ترین زمان ممکن، اتخاذ کنند.

این کارشناس صنعتی با اشاره به محدودیت جدی در تامین انرژی صنایع و به‌ویژه فولادسازان کشور طی سال گذشته، گفت: خسارت ناشی از محدودیت در تامین برق صنایع گوناگون، افزون بر چند ۱۰ میلیارد دلار برآورد شده است. در این میان، سهم خسارت فولادی‌ها ۶ میلیارد دلار گزارش شده است. کاهش سودسازی صنایع به معنی متضرر شدن سهامداران است و متعاقبا صنایع بزرگ بورسی مانند فولاد، سیمانی‌ها و شرکت‌های پتروشیمی متاثر از قطعی برق دچار نوسان در تولید و گاها دچار نوسانات شدید قیمتی خواهند شد. علاوه بر ضرر سهامداران، بهای تمام‌شده محصولات نیز افزایش خواهد یافت، زیرا هزینه‌های سربار تولید روی حجم کمتری از تولیدات سرشکن می‌شود و مردم با پرداخت بهای بیشتر برای محصولات صنعتی از فرآیند قطعی برق صنایع متضرر خواهند شد.

وی افزود: صنایع سیمانی و فولادی در ابتدای زنجیره تولید قرار دارند و در صورت ایجاد هرگونه مشکل در تولید یا بهای تمام‌شده تولیدات، نه‌تنها صنایع یادشده، بلکه تمامی صنایع پایین‌دستی آنها، دچار مشکل خواهند شد.

رهبری در پایان گفت: حل نشدن مشکلات بودجه‌ای و سرمایه‌گذاری ناکافی در توسعه تولید بخش گاز و نیروگاهی کشور، باعث فشار بیشتر به صنعت و صنعتگر و در همین حال جذب نشدن سرمایه‌گذار در حوزه صنعت، عدم‌تمایل صنعتگران به توسعه واحدهای تولیدی و حتی فرار سرمایه از بازار صنعت ایران خواهد شد؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود راهکاری اصولی برای رفع مشکلات و دغدغه‌های فعالان بخش معدن و صنایع معدنی بیندیشند.

سخن پایانی

بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌ها در بخش‌های گوناگون از جمله حمل‌ونقل و انرژی در طول سال‌های گذشته به چالشی فراگیر برای فعالان بخش معدن و صنایع معدنی تبدیل شده است.

تحریم و نبودتعامل با سایر کشورها نیز بر مشکلات فعالان حوزه تولید افزوده است. در چنین شرایطی، از یک‌سو واردات و تامین قطعات و تجهیزات صنایع دشوار است و از سوی دیگر، روند تولید و صادرات این صنایع با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شود. همزمان سیاست‌های غلطی نیز بر روند فعالیت صنایع سایه انداخته است. درنتیجه انتظار می‌رود چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع برطرف شود.

یادداشت

تولید و تجارت در کنار هم

آنوش رحام، دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران

در طول هفته‌های گذشته بحث‌های متعددی درباره تفکیک مجدد وزارت صنعت، معدن و تجارت و احیای وزارت بازرگانی مطرح شد. این در حالی است که سابقه ادغام وزارت صنایع و معادن با وزارت بازرگانی به سال ۱۳۹۰ بازمی‌گردد. این ادغام با هدف ایجاد هماهنگی میان بخش تولید و تجارت و همچنین جلوگیری از واردات بی‌رویه، اجرایی شد. کاهش هزینه‌های سربار دولت پس از کوچک‌سازی این دو نهاد، همگرایی میان تولید و تجارت، حمایت از تولید داخلی و ارتقای رقابت‌پذیری صنایع داخلی در بازار جهانی از دلایل ادغام دو وزارتخانه موردبحث هستند. با این‌وجود، بررسی عملکرد وزارتخانه حکایت از آن دارد که این نهاد در طول سال‌های گذشته در اجرای وظایف خود موفق نبوده است.

در چنین شرایطی، هر از گاهی صحبت‌هایی پیرامون جدایی مجدد این وزارتخانه به گوش می‌رسد. این در حالی است که تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌منزله تحمیل هزینه‌های قابل‌توجه است. از آنجایی که نظارت بر بازار یا تنظیم بازار از دلایل اصلی این تفکیک عنوان‌شده، باید تاکید کرد راه‌حل‌های دیگری نیز برای مدیریت شرایط وجود دارد.

در واقع می‌توان با اتخاذ راهکارهای کم‌هزینه‌تر، مشکلات کنونی حاکم بر بخش بازرگانی و تولید را برطرف کرد، چراکه هر تغییر ساختاری به‌منزله تحمیل هزینه‌های قابل‌توجه به دولت است. تحمیل این هزینه جدایی در شرایطی که دولت با کسری قابل‌توجه بودجه روبه‌رو است و چشم‌انداز مثبتی نیز برای افزایش درآمدهای دولت پیش‌بینی نمی‌شود، جای سوال دارد.

در همین حال باید خاطرنشان کرد که افزایش هماهنگی و تعامل میان بخش تولید و تجارت و جلوگیری از واردات بی‌رویه از دلایل اصلی ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن با وزارت بازرگانی سابق بوده است.

چنانچه سازکار وزارتخانه‌ها به روال سابق بازگردد، مجددا چالش‌های سابق موضوعیت پیدا می‌کنند و حتی این امکان می‌رود که تولید در قیاس با بازرگانی در حاشیه قرار گیرد.

تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌منزله حکمفرمایی دو دیدگاه متفاوت در دو وزارتخانه مستقل در بخش تولید و بازرگانی خواهد بود که پیامدهای خاص خودش را دارد.

از آنجاکه فرآیند تنظیم بازار به یکی از چالش‌های اصلی وزارت صنعت، معدن و تجارت بدل شده، درنتیجه می‌توان به‌جای تفکیک این وزارتخانه، تنظیم بازار را به عهده نهادی مستقل واگذار کرد. بدین‌ترتیب دولت از صرف هزینه قابل‌توجه تفکیک وزارتخانه معاف می‌شود. همزمان تنظیم بازار نیز در شرایط بهتری دنبال خواهد شد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که بخش بزرگی از چالش‌های حاکم بر روند مدیریت بازارها در کشور از مشکلات اقتصادی نشأت می‌گیرد، اما وزارت صنعت، معدن و تجارت متولی اقتصاد نیست و توان رفع این مشکلات را ندارد. در واقع رفع مشکلات اقتصادی، مسئول و متولی خاص خود را دارد و نباید وزارت صنعت، معدن و تجارت را مسئول تمام این مشکلات دانست.

به‌علاوه باید تاکید کرد که کشور در یک دهه گذشته بارها با تحریم و محدودیت در تعاملات بین‌المللی روبه‌رو شده است. موج جدید تحریم‌های اعمالی علیه ایران نیز قوی‌تر از قبل، اقتصاد و صنایع کشور را نشانه گرفته است. بخش بزرگی از مشکلات صنایع و اقتصادی کشور نیز از همین محدودیت‌های جهانی نشأت می‌گیرد؛ در نتیجه تا زمانی که تحریم‌ها برطرف نشود، نمی‌توان به بهبود شرایط امید داشت.

در ادامه باید تاکید کرد که ایجاد یک وزارتخانه جدید زمان‌بر و هزینه‌بر است و چنانچه دولت همین امروز اقدام به تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت کند، این فرآیند جدایی، دست‌کم یک سال زمان می‌برد و در همین زمان نیز مشکلات جدیدی در روند تنظیم بازار ایجاد خواهد شد. در همین حال، موضوعاتی همچون چابک‌سازی که جزو اولویت‌های ادغام وزارتخانه‌های موردبحث بوده‌اند نیز زیر سوال خواهد رفت.

در ادامه این گمان می‌رود با اجرایی شدن تفکیک موردبحث، در مواردی واردات به تولید ارجحیت یابد. بدون تردید چنانچه این پیش‌بینی محقق شود، ضربه‌های غیرقابل جبرانی به صنایع کشور و تولید تحمیل می‌شود؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود به‌جای تحمیل هزینه به صنایع، مسیر بهبود شرایط تولید را در حوزه‌های گوناگون صنعتی در پیش بگیرند.

یادداشت

باید در لبه اکتشافات حرکت کنیم

علی سلگی
کارشناس و فعال معدن

چنـدی پیش، وزیـر صنعت، معـدن و تجارت از معدنکاران خارجی دعوت کرد برای فعالیت اکتشافی به ایران بیایند. این دعوت فقط منحصر به متخصصان خارجی برای حضور در حوزه معدن نیسـت، دعوت فراگیـری اسـت از همـه شـرکت‌های خارجی که به‌همـراه متخصصان خـود وارد حـوزه معدنکاری کشور شوند. به‌نظر من این کار درستی است، زیرا در حوزه‌های گوناگون اکتشـاف و فلزات، تخصص‌های مختلفـی در جهـان ایجاد و ابزارآلات پیشـرفته‌ای سـاخته شـده اسـت. حضور ایـن کارشناسـان و متخصصان می‌تواند کشفیات دقیق‌تر و دستیابی به منابعی را میسر کند که به‌خاطر نبود دانش فنی و فقر تجهیزاتی نتوانسـته‌ایم آنها را کشف کنیم. علاوه بر این، استفاده از تجربه کشـورهای خارجی می‌تواند کمک کند اکتشـافات عمیقی که در چشـم‌انداز یا اسـتراتژی‌های جدید وزارت صمت اسـت، وارد فاز عملیاتی شود. این اقدام از چند وجه مثبت است، زیرا دانش فنی و تجارب کشورهای دیگر را وارد می‌کند، سـرمایه‌گذاری را توسعه می‌دهد و موجب گسترش ظرفیت داخلی کشور برای اکتشافات می‌شود. پاسخ به این پرسـش که آیا در حوزه معدن، فرصت شغلی کافـی برای متخصصان خارجی داریم یا خیر، مثبت است. باید گفت براساس نظر متخصصان، حدود ۱۰ درصد پهنه ایران اکتشـاف شده و مابقی آن نیازمند اکتشـافات جدید است. از سـوی دیگر، همان‌طور که گفته شـد، کشـف ذخایر موجود در عمق که در کشـورهای دیگر اتفـاق افتاده، در ایـران هم اکنون در ابتـدای راه است و باید ما هم به‌سـراغ کشـف و اسـتخراج ذخایر عمیق‌تر برویم. در ۱۰ سال گذشته در دانشـگاه‌ها و آمـوزش عالی و پژوهشـکده‌هایی کـه کارشـناس تربیـت می‌کردند، به‌انـدازه کافی در حـوزه زمین‌شناسـی و معـدن دانشـجو تربیت نشـده و ظرفیت‌های دانشـگاهی خالی مانده است و بیشـتر دانش‌آموزان به رشته‌های فنی‌مهندسی و رشـته‌هایی گرایش پیدا کرده‌اند که از نظر اجتماعی در سـطح بهتری ارزیابی می‌شـوند و به این ترتیب، رشته‌های زمین‌شناسی و معدن به‌طور کامل مغفول مانده و شـاید بتوان گفت جذب دانشجو کمتر از ۸۰ درصد نیاز کشور بوده و ظرفیت اکتشاف بسیار بسیار بیشـتر از تعداد دانش‌آموختگانی اسـت که در طول ۱۰ سـال گذشته داشـته‌ایم. به این ترتیب، در حال حاضر برای جذب زمین‌شـناس یـا مهندس معدن، مشـکلات زیادی داریم و به‌طور قطع در سـال‌های پیش‌رو به مشـکل متخصص معدن یا زمین‌شناسی برخورد خواهیم کرد که حضور خارجی‌ها و دعوت از آنها می‌تواند این مشکل را برطرف کند. به‌عقیده من، حضور متخصصان خارجی به این معنی نیست که ما کارشناسان داخلی را کنار بگذاریم، اما در حال حاضر به‌لحاظ کارشناسی در مقطعی هستیم که نیاز است از معدنکاران خارجی کمک بگیریم تا بتوانیم روزهای بهتری را برای اکتشـاف مواد معدنی در سالیان آتی داشـته باشیم. درباره بخش سـخت‌افزاری در حوزه معدن که شـامل ماشـین‌آلات و تجهیزات می‌شود بایـد گفت در حـال حاضر در حدی کـه نیازهای ما را برطـرف کند، وجود دارد، اما باید واردات ابزارآلات و ماشـین‌آلات نو، در جایی که امکان ساخت مشابه داخلی آن وجود ندارد، تسـهیل شود و همین‌طور در جاهایی که ممکن اسـت فناوری در خارج از کشـور توسعه‌یافته‌تر باشد، لازم اسـت از دانش، تجهیزات و ماشـین‌آلات آنها استفاده کنیم. این همه، منافاتی با اسـتفاده از ظرفیت داخلی ندارد. کشـور ما باید در مرحله نخسـت از ظرفیـت داخلی اسـتفاده کند و بعد هر جـا کمبودی وجود داشـت و امکانات بیرون مرزها پیشـرفته‌تر بود، آن را هم بـه خدمت بگیرد. ما باید در لبه اکتشـاف حرکـت و امکانات را طوری تنظیم کنیم که بتوانیم بهترین شـکل اکتشـاف را بـا هزینه انـدک انجام دهیم تا بـه صرفه و اقتصادی باشد.

ورود نیروی خارجی هم باید به‌صورت کنترل‌شده و با حسـاب کتاب باشد. اینکه دروازه‌های کشور را باز کنیـم و هر فردی با هر دانش، تجربه، تخصص و توان فنـی و تجهیزاتی، وارد فضای داخلی کشـور شـود، آسیب بسیار بزرگی است؛ بنابراین وزارت صمت اگر می‌خواهد از معدنکاران خارجی استفاده کند، باید از قبل مشـخص کند از کدام کشورها می‌خواهد کمک بگیرد و آنها هم در این حوزه سـرآمد باشـند، دیگر اینکه به‌صورت محدود و کنترل‌شـده از آنها استفاده شـود. در پایان تاکید بر این نکته ضروری اسـت که هرچنـد حضـور متخصصان خارجی مفید اسـت و دانش، تجربه و سرمایه‌شـان را وارد کشـور و به ما در اکتشافات بیشـتر کمک می‌کند، اما باید با حساب و کتاب باشد و تعداد محدودی از کشورها و شرکت‌های توانمند با سـابقه درخشان در حوزه اکتشاف را در بر بگیرد تا به کشـور کمک کنند، نه اینکه خود باری بر دوش صنعت معدن کشـور باشند و باعث دلسردی و کوچ متخصصان شوند.

هوشمندسازی نیاز بخش معدن است

معـاون هماهنگی و محیط کسـب‌وکار وزارت صنعت، معـدن و تجارت گفت: هوشمندسـازی معـادن و تربیت نیروی انسـانی ماهر، نیاز بخش معدن اسـت. به گـزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، سـیدمهدی نیـازی در دیدار با اعضای هیـات مدیره خانه معدن ایران درباره برنامه وزارتخانه در بخش معدن، اظهار کرد: برنامه‌های گسـترده و متنوعی برای توسـعه معادن دیده شده و فضای کسب‌وکار کشـور برای ارتقای بخش معدن و رسـیدن به جایگاه خود در اقتصاد ایران فراهم شـده است. معاون هماهنگی و محیط کسـب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: هوشمندسازی یکی از موضوعات مهمی است که باید در بخش معادن دنبال شود و در همین راستا و در جهت تمرکزبخشی به این موضوع، تفاهمنامه‌ای بیـن وزارتخانه، ایمیـدرو، وزارت ارتباطـات و معاونت علمی ریاسـت جمهوری امضا شـده تا این موضوع شـتاب پیدا کند. نیازی تاکید کرد: ورود شـرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها به بخش معدن ضروری است و در برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت در سـال دانش‌بنیان به بخش معدن توجه ویژه شـده اسـت. وی گفت: صندوق‌های ریسـک‌پذیر در بخش معـادن در موضوع فناوری یکی دیگر از موضوعاتی اسـت که در وزارتخانه دنبال می‌شـود. نیازی ادامه داد: منابع انسانی و تربیت نیـروی ماهر و توانمند در بخش معادن از اهمیت بالایی برخوردار اسـت و در این راسـتا، به‌تازگی تفاهمنامه‌ای با وزارت علوم منعقدشـده که در این زمینه اقدامات عملیاتی مناسـبی برای بخش صنعت و معدن پیش‌بینی شـده است. وی گفـت: مذاکراتی بـا وزارت آموزش‌وپرورش هم انجام‌شـده تا در سـطح مدارس به‌صورت هدفمند در رشته فعالیت‌های اولویت‌دار کشور بتوان نیروی ماهر تربیت کرد و هدایت تحصیلی را از همان ابتدای دوره آموزشی انجام داد.

در بررسی موضوع حضور کارشناسان خارجی در حوزه اکتشاف معدن مطرح شد:

تحصیلکردگان تمایلی به این حوزه ندارند

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

مشکل کمبود نیروی متخصص به‌ویژه در حوزه اکتشاف پیش از این هم بارها از زبان فعالان حوزه بیان شـده بود و درباره توانمندی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در رشته معدن، اماواگرهای زیادی شـنیده می‌شـد. از سوی دیگر در گزارش‌های منتشرشده می‌خوانیم که رتبه رشته مهندسی معدن برخی دانشگاه‌های تراز اول کشور از جمله دانشـگاه تربیت‌مدرس، براسـاس سیسـتم رتبه‌بندی موضوعی شـانگهای در سال ۲۰۲۰-۲۰۱۹، در رده ۴۵ تا ۷۵ دانشکده‌های مهندسی معدن دنیا بوده است. (رتبه‌ای که بسـیار بهتر از سایر رشته‌های مهندسی است.) صفحه معدن روزنامه صمت پیش از این گزارش‌هایی درباره وضعیت آموزش از دیدگاه اهالی صنعت به‌تصویر کشـیده، اما این‌بار با توجه به سـخنان سـیدرضا فاطمی‌امین در آغاز سال دوم فعالیت دولت سیزدهم دوباره نگاهی به این موضوع انداختیم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت، هفته گذشـته در بیسـتمین اجـلاس هیات عمومی سازمان نظام مهندسی معدن ایران که به میزبانی خوزستان برگزار شد، از معدنکاران خارجی دعوت کرد برای همکاری در اکتشاف معادن به ایران سفر کنند.

صمت امـروز به این موضـوع از منظر دو نفر از فعالان حـوزه معدن پرداخته کرده است.

عکس: صمت

ناآشـنایی برخـی مدیـران از جمله مدیـران معدنی با رشـته‌های دانشـگاهی و عدم‌اسـتفاده درسـت از تخصـص افراد یا داشـتن انتظارات نابجا از آنها سبب‌شده از افراد غیرمرتبط در بخش اکتشاف استفاده شود

ضعف محسوسی وجود دارد

محمد مسـن آبادی، کارشـناس و فعـال معدنی: در سـال‌های اخیر در تربیت متخصص معدنی و استفاده بجا از توانایی افراد، بسیار ضعیف عمل شده است. رشته‌های علوم زمیـن و معـدن که باید پرچمدار تربیـت نیروی متخصص باشند، عملکرد چندان قابل‌توجهی در بخش آموزش تجربی نداشته‌اند و تمایل اغلب دانشجویان این رشته‌ها به کارهای دفتری و نرم‌افزاری بیشتر شده است؛ بنابراین، مدت‌هاست به‌دلیل فقـدان تجربه اجرایی در کارهای صحرایی و معدن در این زمینه، دسـتاوردهای موفقیت‌آمیزی و قابل‌توجهی نداشته‌ایم. ضعف کار تیمی در ایران در بخش معدن بیشتر محسوس است و اغلب افراد در جایگاه واقعی خود قرار ندارند. در نظام آموزشـی کشورهای دارای سابقه موفق معدنکاری، رشته‌های وابسته برای معدنکاری به شرح ذیل تعریف شده اسـت که رعایت این حلقه برای دسـتیابی به نتایج مثبت بسـیار مفید خواهد بود؛ رشته زمین‌شـناس اقتصادی (به همراه رشـته‌های پترولوژی و تکتونیک به‌عنوان کارشناس همراه)، رشته معدن اکتشاف، رشته معدن استخراج، رشته معدن فرآوری و...

به این ترتیب، به غیر از اکتشـاف، در زمینه‌های استخراج و فرآوری اغلب موفق‌تر بوده‌اند؛ ازاین‌رو اسـتفاده از تجربه کارشناسـان خارجی در بروزرسـانی روش‌های اکتشـاف از سیسـتم‌های آموزشـی تا اجرایی می‌تواند بـه رونق امر اکتشاف کمک کند.

▣ در آینده با کمبود مواجه خواهیم شد

با توجه به نفت‌محور بودن اقتصاد کشور، اغلب برنامه‌ریزی دانشـگاه‌های کشور در تربیت زمین‌شـناس در رشته‌های تکتونیک، رسوب‌شناسـی و فسیل‌شناسی برای این صنعت بوده و به اکتشاف معدن توجه چندانی نشده است.

در این میان، ناآشـنایی برخی مدیـران از جمله مدیران معدنی به رشـته‌های دانشـگاهی و عدم‌اسـتفاده درست از تخصص افراد یا داشـتن انتظارات نابجا از آنها، سبب‌شده از افراد غیرمرتبط در بخش اکتشاف استفاده شود.

یکی از موارد مهم که در «استاندارد جورک» به آن استناد شده، اسـتفاده از متخصص مربوط به هر ماده معدنی است که متاسفانه سازمان‌ها و نظام مهندسی معدن ایران در این زمینه چندان موفق نبوده‌اند و پروانه اشتغال به افرادی داده شـده که گاهی توانمندی لازم در انجام عملیات اکتشـاف و حتـی نظارت بر آن را ندارند؛ بنابراین اغلب کارشناسـان ایـن رشـته دربـاره تمامی علوم اظهارنظر می‌کنند و مرز آنها برای تربیت متخصـص در یک زمینه تعریف نشـده است. گفتنی است با کاهش ورودی‌های دانشگاه در حوزه زمین‌شناسـی و اکتشاف در سال‌های آینده با کمبود بیشتر متخصص معدنی مواجه خواهیم بود.

▣ سخت و زیان‌آور نیست

باید به این نکته اشـاره کرد که رشـته‌های زمین‌شناسی اقتصادی و معدن اکتشاف، بیشتر تجربی هستند که آشنایی با آنها دست‌کم ۳ تا ۵ سال زمان نیاز دارد که فعالیت فیلدی و آموزشـی مستمر اتفاق بیفتد تا با پایه‌های این علوم آشنا شوند که این کار کمتر در کشور ما انجام شده است.

با این مقدمه می‌توان گفت بخش اکتشـاف در کشورمان بسـیار مورد بی‌مهری قرار گرفتـه و ضعیف و مهجور مانده است (به غیر از معادن و سازمان‌های بزرگ)، و از آنجایی که وجود ماده معدنی و ارزش معدن مشخص نشده، هزینه‌کرد در این بخش کمتر انجام می‌شـود و فعالیت متخصصان در این حوزه به‌واسطه نبود مکان ثابت استقرار و کمپ مشخص معدنی، تردد در استان‌های گوناگون و سفر به مکان‌هایی که پای کمتر انسـانی به آنجا رسـیده، نداشتن خودرو مناسب، پشتیبانی و... بسیار سخت‌تر از سایر بخش‌های معدنی است، به نحوی که حتی نیروهای کارگری نیز تمایلی به همراهی آنها ندارند.

عـلاوه بـر ایـن، پرداخت دسـتمزد فعـالان این بخش به‌سـختی انجام می‌شود و بیمه آنها به‌عنوان مشاغل سخت و زیان‌آور شـناخته نمی‌شود؛ بنابراین افراد تحصیلکرده در این رشـته‌ها تمایلی به فعالیت در این زمینه ندارند و برخی دانش‌آموختگان در این رشـته‌ها به‌ویژه در سـال‌های اخیر پس از فارغ‌التحصیلی از دانشـگاه بدون داشـتن هیچ‌گونه تجربه عملی در مقام استاد در دانشگاه‌ها مشغول به تدریس شـده‌اند و به این ترتیب، خروجی آنها چندان مناسب نبوده است.

همچنین اغلب آنها پروژه‌های اکتشـافی برداشـته‌اند که موفقیتی در بیشـتر آنها حاصل نشـده است. حقوق پایین اسـاتید به‌ویژه در سال‌های اخیر سـبب شده برخی از آنها بیشـتر به فکـر فعالیت‌های اقتصادی باشـند و در آموزش چندان وقتی را صرف نکنند.

بهینه‌سازی روش‌های معدنکاری

کاظم بروسـمند، کارشناس و فعال معدنی: امکانات کم دانشگاه‌ها سبب‌شده بازدیدهای فیلدی دانشجویان با افت شـدید روبه‌رو شود. این موضوعات می‌تواند در آینده سـبب شـود تا ناگزیر به اسـتفاده از کارشناسان خارجی به‌ویژه در حوزه اکتشاف و عملیات اجرایی معادن باشیم.

امـروزه معدنـکاری، صنعتـی دارای مزیـت در اقتصاد کشـورها به‌شـمار می‌رود؛ ازاین‌رو بهینه‌سازی روش‌های معدنکاری در راسـتای کاهش هزینه تمام‌شـده و افزایش سـودآوری شـرکت‌های معدنی با نگاه به توسـعه پایدار کشورها، یکی از ملزومات معدنکاری است.

در همین راسـتا در کشـورهای گوناگـون هزینه‌های اکتشـاف، استخراج و فرآوری بسـته به روش به‌کار رفته، تکنولوژی و ماشـین‌آلات متفاوت است. به همین منظور بـرای هم‌افزایـی، آگاهـی و امکان‌سـنجی، اسـتفاده از تکنولـوژی روز جهـان در حوزه معدنـکاری و بهره‌گیری از مشـورت‌ها و کلاس‌های آموزشـی کارشناسان مجرب خارجی می‌تواند سودمند باشد.

این موضـوع می‌توانـد سـبب بروزرسـانی روش‌های اکتشاف، اسـتخراج و فرآوری مواد معدنی شود. خاصیت علوم تجربی و مهندسی به اشتراک گذاشتن آموخته‌های جدید اسـت که در سـال‌های اخیر دوره‌هـای خوبی در این زمینه در کشـورمان انجام شـد و افـراد بزرگی برای آموزش به ایران سفر کردند که خوشبختانه فرصت حضور صحرایی آنها نیز مهیا شـد و از این طریق، موارد بسـیار جالبی در اختیار دانش‌آموختگان و متخصصان قرار گرفت. در سـال‌های اخیر تعامل خوبـی بین متخصصان داخل و خارج از کشور برقرار شده است.

▣ متخصصـان گران‌قیمـت و کارشناسـان ناشناخته

متخصصان مجرب خارجی اغلب دسـتمزد بالایی دارند و تامین هزینه‌های آنها مشکل و استفاده بلندمدت از آنها تقریبا غیرممکن اسـت و در وضعیت فعلی تحریم‌ها قابل پرداخت نیسـت. از سـوی دیگر، کارشناسـان این حوزه، چنـدان شناخته‌شـده نیسـتند و علاوه بر ایـن، مهارتی برای گره‌گشـایی از مشـکلات اکتشـافات معدنی کشور ندارند.

در پایان پیشنهاد می‌شود سازکارهای لازم برای استفاده از دانش روز کارشناسـان مجرب خارجی در حوزه معدن به‌ویژه اکتشـاف به نحوی فراهم شود تا ضمن تربیت متخصصان داخلی، دانشجویان و کارشناسان داخلی برای فعالیت در این حوزه خصوصا کارهای اجرایی راغب‌تر شوند. نباید فراموش کرد که ابتدا باید نیازسنجی‌هایی در این حوزه انجام شود و در ادامه، به‌ترتیب و براساس اولویت از ظرفیت‌ها و دانش کارشناسان خارجی استفاده کنیم.

▣ بهبود دستمزد اساتید

برگـزاری دوره‌های کارآمـوزی طولانی‌تـر و بازدید از معادن برای دانشـجویان این رشـته از سـوی دانشگاه‌ها، سازمان نظام مهندسی و شرکت‌های بزرگ می‌تواند سبب ایجـاد انگیزه بیشـتر و تاثیرگذار بـر عملکرد متخصصان داخلی باشد.

همچنیـن بهتر اسـت از متخصصان مجـرب داخلی و خارجی برای آموزش در هر دو بخش دفتری و فیلد دعوت شود و دانشگاه‌های کشور استفاده از متخصصان معدنی را در کنار اساتید در دستور کار قرار دهند و با بهبود دستمزد اسـاتید، تمرکز آنها را بر فعالیت‌های دانشگاهی و آموزش دانشجویان و ارتباط دانشگاه با صنعت معطوف کنند.

سخن پایانی

تا اینجا بیشـتر واکنش‌هایی که نسبت به موضوع حضور کارشناسان خارجی دریافت کرده‌ایم، مثبت بوده، اما تجربه حضور نیروهای خارجی، هم می‌تواند آثار و نتایج مثبتی داشـته باشـد و هـم پیامدهای منفی.

یادآوری داستان حضور مربیان خارجی در فوتبال ملی کشـور و خاطره ناخوشـایند مارک ویلتموس کافی اسـت تا بخش معدن انتظار داشـته باشد که دست‌اندکاران با احتیاط بیشتری در این زمینه قدم بردارند.

البته شاید دسـت‌اندکاران از ما خرده بگیرند که ایـن دو حوزه تفاوت‌های ماهوی بسـیاری دارد، اما این فقط مثالی بود تا موضوع روشـن‌تر شود و «در مثل، جای مناقشه نیست»

غول‌های زغال‌سنگ، پول پارو می‌کنند

در حالی که جهان با افزایش دما و خشـک شـدن رودخانه‌ها، در آستانه بحران اقلیمی قرار دارد، درآمدزایی از تولید زغال‌سنگ هرگز تا این حد سودآور نبوده است.

به گزارش ایسـنا، شـوک‌هایی که پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین به بازارهای انرژی وارد شـد، به معنای آن اسـت که جهان، وابسـتگی بیشتر و بیشـتری به زغال‌سـنگ، که آلوده‌کننده‌ترین سـوخت فسـیلی اسـت، پیدا کرده و با افزایش تقاضا و قیمت‌ها به بالاتریـن رکـورد همه زمان‌ها، سـود بزرگ‌تریـن تولیدکنندگان زغال‌سنگ، فربه‌تر شده است.

شرکت گلنکور اعلام کرد درآمد واحد زغال‌سنگ این شرکت در نیمه نخسـت سـال جاری میلادی، تقریبا ۹۰۰ درصد افزایش پیدا کرده و به ۸.۹ میلیارد دلار رسیده که بیش از درآمد کل سال شرکتی مانند استارباکس یا نایک بوده است. سود شرکت کول ایندیا ۳ برابر شـده و شـرکت‌های چینی که بیش از نیمی از زغال‌سنگ جهان را تولید می‌کنند، شـاهد رشـد بیش از دو برابری درآمدشان در نیمه نخست سال ۲۰۲۲ بودند.

این سودهای هنگفت، پرداخت سودهای بزرگ به سرمایه‌گذاران را به‌دنبال خواهد داشـت، اما خلاصی از سـوزاندن زغال‌سـنگ را برای جهان دشـوارتر خواهد کرد، زیـرا تولیدکنندگان برای تولید بیشـتر، تلاش کرده و سـرمایه‌گذاری در معـادن جدید را افزایش می‌دهند. اگر زغال‌سنگ بیشتری استخراج و سوزانده شود، احتمال محدود نگه‌داشـتن افزایش گرمایش جهانـی به کمتر از یک و نیم درجـه را بیش از پیش کمتـر می‌کند. این یک تحول قابل‌ملاحظه برای صنعتی اسـت که سـال‌ها گرفتار شـده بود، زیرا جهان تلاش می‌کرد برای کند کردن روند گرمایش جهان، به سـوی اسـتفاده از سـوخت‌های پاک‌تر حرکت کند. بانک‌ها متعهد شـدند به فاینانس پروژه‌های جدید پایان دهند و شرکت‌ها به سرمایه‌گذاری در معادن و نیروگاه‌های زغال‌سوز خاتمه دادند. نوامبر گذشته، سران جهان به توافق برای پایان استفاده از زغال‌سنگ نزدیک شده بودند.

اما همه این تلاش‌ها اکنون به موفقیت تولیدکنندگان زغال‌سنگ کمک کرده، زیرا عدم‌سرمایه‌گذاری، میزان عرضه را محدود کرده و تقاضا برای زغال‌سنگ با تلاش اروپایی‌ها برای رهایی از وابستگی به واردات روسیه از طریق واردات بیشتر زغال‌سنگ دریابرد، بالاتر رفته اسـت. حامیان زغال‌سـنگ می‌گویند این سوخت، بهترین راه برای فراهم کردن برق ارزان و مطمئن به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه مانده است. با وجود توسعه عظیم انرژی‌های تجدیدپذیر، زغال‌سنگ، محبوب‌تریـن راه برای تولید برق در جهان باقی‌مانده و منبع تولید ۳۵ درصد از کل برق جهان است. در حالی که تولیدکنندگان غربی، از قیمت‌های بالای کم‌سابقه بهره می‌برند، کشورهای مصرف‌کننده بزرگ مانند هند و چین، همچنان برنامه‌های رشد را دنبال می‌کنند.

شرایط استفاده از دانش روز کارشناسان مجرب خارجی در حوزه معدن به‌ویژه اکتشاف باید به نحوی فراهم شود تا ضمن تربیت متخصصان داخلی، دانشجویان و کارشناسان داخلی به فعالیت در این حوزه به‌ویژه کارهای اجرایی راغب‌تر شوند

اشتغال ۲۸ هزار نفر در دانش‌بنیان‌های سلامت

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت از فعالیت ۹۵ مرکز رشد فناور حوزه سلامت خبر داد و گفت: هدف امسال قرارگاه دانش‌بنیان، افزایش ۲۰ درصدی شاخص‌های خروجی تبدیل تحقیقات به فناوری است.

یونس پناهی با بیان اینکه بالغ بر هزار و ۶۹۳ شرکت دانش‌بنیان در حوزه سلامت فعال هستند، گفت: با یک دید کلان درباره تبدیل تحقیقات به فناوری در حوزه سلامت می‌توان چنین گفت در این چرخه با مقیاس‌های تقریبی تعداد مقالات ISI چاپ‌شده در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در حدود ۷۵ هزار مقاله است که از این تعداد، بیش از ۲۲۲ هزار طرح پژوهشی و پایان‌نامه و ۵۵۳ طرح فناوری تهیه شده است. وی با اعلام اینکه تعداد کل اشتغال شرکت‌های دانش‌بنیان سلامت، بالغ بر ۲۸ هزار نفر است، گفت: ۳۴۳ محصول فناور سلامت و ۳۳۵ ثبت اختراع در علوم پزشکی داریم. هدف امسال قرارگاه دانش‌بنیان، افزایش ۲۰ درصدی شاخص‌های خروجی براساس مدل تبدیل تحقیقات به فناوری در حوزه سلامت است. وی با اشاره به زنجیره فرصت-ارزش بیان کرد: در این زنجیره به‌صورت خلاصه ابتدا فرصت در قالب نیاز جامعه یا طرح مسئله یا مطالبه دستگاه‌های اجرایی شناسایی می‌شود، پس از آن باید ایده مطرح‌شده پرورش یابد، در صورت وجود ظرفیت کافی، وارد فاز پژوهش و تحقیق شود و سپس نوبت ساخت محصول اولیه و آماده‌سازی برای ورود به بازار است که در صورت موفقیت، باید زمینه برای تولید صنعتی و تجاری‌سازی فراهم شود. معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت یادآور شد: در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بسته‌های حمایتی-سیاستی افزایش «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» تهیه شده است.

رفع تهدید امنیت غذایی با توان دانش‌بنیان‌ها

فناوری به کمک تامین «غذای سالم» می‌آید

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

باتوجه به روند افزایش جمعیت جهان، نیاز به غذا نیز فزونی یافته و در راستای تولید غذای بیشتر از روش‌های مختلفی استفاده شده که گاه برخی از آنها تاثیرات نامناسبی بر سلامت جامعه داشته است. کارشناسان معتقدند با نظر به اهمیت امنیت غذایی و قرار داشتن ایران در منطقه پرخطر و ناامن غذایی به لحاظ کمیت، شوربختانه موضوع کیفیت مواد غذایی از اولویت اول برخوردار نیست. مولفه‌هایی نظیر درآمد خانوار، فرهنگ، ذائقه، علم تغذیه، میزان تولید و واردات مواد غذایی و سیاست‌گذاری‌های کلان اقتصادی، محدودیت زمین‌های کشاورزی، نرخ روبه رشد حامل‌های انرژی، کاهش سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، افزایش جمعیت گرسنگان جهان، متعادل نبودن رژیم غذایی، تخریب محیط‌زیست، تغییرات شدید اقلیمی، ضایعات محصول‌های کشاورزی، آفت‌ها و بیماری‌های گیاهی و دامی و بحران آب از جمله چالش‌هایی هستند که رسیدن به یک نظام یا ثبات غذایی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند. صمت در این گزارش به بررسی نقش دانش‌بنیان‌ها در تامین امنیت غذایی کشور پرداخته است.

معضل اصلی در توسعه بهره‌گیری از فناوری به‌ویژه فناوری‌های زیستی نبود آن نیست، بلکه ترویج و شناخت آن ازسوی بازار هدف است

کیفیت مواد غذایی از بالا تا پایین

یکی از شاخص‌های مهم ارزیابی دولت‌ها در ارتباطات فرامرزی‌شان، حفظ امنیت زیستی و غذایی است؛ به این معنا که امروزه کشورها ابتدا برای حفظ شرایط زیستی و بعد در راستای بهبود آن، با یکدیگر به تعامل و ارتباط می‌پردازند. «دسترسی آحاد مردم به غذای سالم و کافی، برای داشتن یک زندگی سالم و فعال در همه زمان‌ها» تعریفی است که از عبارت امنیت غذایی در بیشتر متون علمی بیان شده است.

ایرنا در این‌باره نوشت: یک کارگروه ویژه سازمان ملل که برای بررسی ناامنی غذایی تشکیل شد، اعلام کرد بیش از ۶۰ کشور در سراسر جهان با مشکل واردات محصولات کشاورزی و بحران غذایی دست و پنجه نرم می‌کنند. طبق سندی که نشریه پولیتیکو به آن دست یافت، این کارگروه توجه خود را بر شماری از کشورهای سراسر جهان از جمله کلمبیا، مالاوی، پاکستان و میانمار معطوف کرده است. در سند فاش‌شده آمده است در سیرالئون، مصرف غذاهای مغذی افراد فقیرتر، در نتیجه افزایش قیمت‌ها رو به کاهش گذاشته و موارد مشابهی نیز از کلمبیا، کنگو، چاد، اکوادور، عراق، کنیا و مالاوی گزارش شده است. به‌اعتقاد پژوهشگران، در ایران توزیع مواد غذایی در دهک‌های مختلف، مشکلات عدیده‌ای دارد. در حقیقت، الگوی مصرف و تغذیه در قشر فقیرتر دچار بحران‌هایی است که این امر به طیف وسیع مواد غذایی و محصولات کشاورزی به لحاظ کیفی در کشور برمی‌گردد. توسعه فناوری‌های زیستی برای بهبود و ارتقای کیفیت مواد غذایی با استفاده از ظرفیت‌های دانش‌بنیان‌ها راهکاری است که به‌تازگی ازسوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با همکاری چند نهاد و سازمان مربوطه پیگیری و سال گذشته ۲۷۰ پروژه برای ارتقای کیفیت محصولات غذایی و کشاورزی با فناوری زیستی تعریف شد.

> امروزه تعدد تنش‌های زیستی حاصل از تغییرات اقلیمی باعث شده اغلب کشورها حتی برنج را به‌صورت خشکه‌کاری با میزان آب کم و بدون استفاده از سموم آفت‌کش، تولید کنند

راه هموار فناوری برای رسیدن به غذای سالم

مصطفی قانعی، دبیر ستاد زیست‌فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در گفت‌وگو با صمت، طرح توسعه فناوری‌های زیستی برای بهبود و ارتقای کیفیت مواد غذایی با استفاده از ظرفیت‌های دانش‌بنیان‌ها را در راستای نفوذ و بکارگیری فناوری‌های نوین داخلی در عرصه تولید مواد غذایی و کشاورزی دانست و گفت: باتوجه به توسعه فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه فناوری‌های زیستی، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری به‌منظور نفوذ و بکارگیری فناوری‌های جدید، برای حل بخش عمده مشکلات مربوط به تامین مواد و امنیت غذایی، اعلام آمادگی کرده و بر همین مبنا فراخوان راه‌اندازی ۲۷۰ پروژه منتشر شده است.

قانعی پیگیری راه‌حل‌های فناورانه را انتخاب مطمئنی برای حل معضلات مربوط به دستیابی به غذای سالم و امنیت غذایی دانست و گفت: تقریبا در اغلب فناوری‌های این حوزه، طرح‌های تحقیقاتی ارائه شده که بخش زیادی از آنها ارزیابی و بخشی هم مورد حمایت مالی قرار گرفته است.

باید از راه‌حل‌های فناورانه به‌منظور دستیابی به غذای سالم برای همه بهره بگیریم و تولید را هم افزایش دهیم.

از آنجایی که معضل اصلی در کشور ما عدم رسوخ و بهره‌برداری از فناوری‌های نوین در صنایع مختلف است، برای عملیاتی کردن این پروژه‌ها نیازمند همکاری و رایزنی میان‌بخشی بودیم؛ بر همین اساس هماهنگی میان وزارت صمت، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان غذا و دارو و سازمان دامپزشکی انجام شد و قرار است دبیرخانه این پروژه‌ها در محل معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری مستقر شود.

به‌گفته قانعی معضل اصلی در بهره‌گیری از فناوری به‌ویژه فناوری‌های زیستی نبود آن نیست، بلکه ترویج و شناخت آن ازسوی بازار هدف است. در واقع ما در رسوخ فناوری دچار ضعف‌هایی هستیم که تلاش کردیم با همکاری‌های بین‌سازمانی در یک بستر استاندارد به ترویج آن بپردازیم.

البته اجباری در بکارگیری این فناوری‌ها در عرصه تولید مواد غذایی و محصولات کشاورزی برای کشاورزان و تولیدکنندگان نیست، به همین دلیل بودجه و یارانه‌ای به آن تعلق نمی‌گیرد و ما این مسئله را به‌عنوان یک راهکار مطرح کردیم.

■ به استانداردهای جهانی نزدیک‌تر می‌شویم

وی بهره‌گیری از فناوری‌های زیستی در تولید انبوه محصولات کشاورزی را راهکار مطمئنی برای رسیدن به استانداردهای جهانی در استفاده از سم دانست و گفت: در استانداردهای جهانی این مسئله اهمیت دارد که نیترات و باقیمانده کودهای شیمیایی زیاد نباشد، در حالی که در فناوری‌های زیستی از باورهایی استفاده می‌شود که نیترات را جذب خاک می‌کنند؛ بر همین اساس می‌توان از کود زیستی استفاده کرد و به استانداردهای جهانی نزدیک‌تر شد.

فناوری‌های زیستی دقیقا در چه مواردی به کار می‌آیند؟

سمیرا کهک، نایب رئیس انجمن علمی ایمنی زیستی ایران با اشاره به اهمیت امنیت و ارتقای کیفیت محصولات کشاورزی در گفت‌وگو با صمت گفت: امنیت غذایی هم بحث کمیت و هم بحث کیفیت غذای تولیدی در یک کشور را شامل می‌شود که برای بهبود آن از استراتژی‌های متفاوتی استفاده می‌شود. این استراتژی‌ها شامل استفاده معقولانه از کود و سم و سایر چارچوب‌های لازم تا استفاده از فناوری زیستی جدید می‌شود که به‌طور چشمگیری استفاده از سموم آفت‌کش را در بخش کشاورزی کاهش می‌دهد.

کهک استفاده از سموم به‌ویژه سموم آفت‌کش را مبارزه ایمن‌تری در تولید مواد غذایی دانست و گفت: استفاده از این سموم برمبنای فناوری‌های زیستی هم باعث افزایش کمیت غذای تولیدی و هم به‌دلیل نماندن باقیمانده سموم در محصولات تولیدی، باعث ارتقای کیفیت آن می‌شود. از سوی دیگر از مهندسی ژنتیک برای غنی‌سازی محصولات کشاورزی با مواد معدنی و ویتامین‌ها استفاده می‌شود که این اقدام نیز باعث افزایش کیفیت غذای تولیدی می‌شود و مثال بارز و معروف آن تولید برنج طلایی است.

■ آگاهی، اصلی‌ترین گام توسعه فناوری

وی افزود: همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، معضل جدی در تولید فناوری‌های زیستی در کشور وجود ندارد؛ معضل اصلی ما ترویج فناوری است. این در حالی است که کشور ما تاکنون تنها مصرف‌کننده یا واردکننده محصولات برآمده از زیست‌فناوری بوده است. از سوی دیگر تنش‌های زیستی در اغلب مناطق جهان خود را نشان داده است؛ به‌گونه‌ای که استفاده از این فناوری‌ها برای افزایش کیفیت و کمیت محصولات کشاورزی و مواد غذایی را امری اجتناب‌ناپذیر کرده است.

■ صرفه‌جویی در مصرف آب کشاورزی

کهک با اشاره به لزوم تولید محصولات زیست‌فناورانه باتوجه به تنش‌های زیستی گفت: به‌طور کلی کشورهای پیشرفته جهان برای تولید غذای جمعیت رو به رشد خود و مقابله با تغییرات اقلیمی از فناوری‌های نوین از جمله زیست‌فناوری بهره می‌برند. این موضوع در مورد کشور ما هم می‌تواند صدق کند.

با استفاده از فناوری‌های نو می‌توان میزان تولید محصول در واحد سطح را افزایش داد و حتی کیفیت محصول تولیدی را نیز بهبود بخشید؛ برای مثال در شرایط کم‌آبی می‌توان با مهندسی ساختار ریشه گیاهان، کمک کرد که گیاه آب موردنیاز خود را از سطوح پایین‌تر زمین‌های کشاورزی تامین کند و در نتیجه میزان آبیاری و آب مصرفی را کاهش داد.

وی افزود: در کل امروزه تعدد تنش‌های زیستی حاصل از تغییرات اقلیمی معضلی است که باعث شد اغلب کشورها با بهره‌گیری از فناوری‌های زیستی به تولید گیاهان مقاوم به خشکی و شوری بپردازند و حتی برنج را به‌صورت خشکه‌کاری با مصرف کم آب و استفاده نکردن از سموم آفت‌کش، تولید کنند.

باتوجه به اینکه الگوی اقلیمی کشور ما خشک و نیمه‌خشک است، برای تولید گیاهان ناگزیریم از زیست‌فناوری‌های نوین استفاده کنیم. برای مبارزه با آفات و بیماری‌ها بدون استفاده از سموم شیمیایی نیز می‌توان از این فناوری بهره جست.

به‌گفته کهک، به ادعای واردکنندگان، ذرت تراریخته مقاوم به خشکی که امروزه در کشور امریکا تولید می‌شود، در محموله‌های وارداتی ذرت دامی به کشور ما وجود دارد.

این امر حاکی از آن است که ما مصرف‌کننده محصولات وارداتی حاصل از زیست‌فناوری جدید سایر کشورها هستیم، اما خودمان تولیدکننده نیستیم.

وی با اشاره به دلیل تاخیر بهره‌گیری کشور ما از فناوری‌های زیستی تشریح کرد: متاسفانه افکار عمومی نسبت به هیچ فناوری به اندازه زیست‌فناوری مسموم نشده، این در حالی است که مقالات و تحقیقات متعددی وجود دارند که سلامت و ایمنی این محصولات را تایید می‌کند.

سخن پایانی

تامین مواد غذایی و رسیدن به امنیت غذایی زنجیره‌ای است شامل نهاده‌های تولید، زراعت و باغبانی، دام و طیور، شیلات و آبزیان، صنایع تبدیلی و غذایی، لجستیک و فروش. یعنی باید همه این حلقه‌ها برای تامین غذای سالم مدنظر قرار گیرند و بازیگران آن برای تحقق این هدف به میدان دعوت شوند. این زنجیره کلان زیرزنجیره‌های زیادی را در دل خود جای داده که هنوز در ایران بخش اعظمی از این زنجیره‌ها تکمیل نشده‌اند. استفاده از فناوری‌های نوین زیستی تفاوت هزینه زیادی برای تولیدکنندگان ایجاد نمی‌کند، اما بهره‌گیری از آن منجر به افزایش تولید می‌شود که این امر کشور را از نگرانی‌های چند دهه آینده در زمینه امنیت غذایی تا حدی مصون می‌دارد.

همچنین باتوجه به نظر کارشناسان، برای جلوگیری از به خطر افتادن امنیت غذایی و ارتقای تولیدات محصولات کشاورزی علاوه بر پیگیری سیاست‌های سازمانی نظیر حمایت دانش‌بنیان‌ها باید در تفهیم اذهان عمومی نسبت به استفاده از فناوری‌های زیستی برنامه ویژه‌ای تدبیر کرد.

یادداشت

هدررفت آب را به‌پای مردم ننویسید

حجت میان‌آبادی - عضو هیات علمی دانشگاه تربیت‌مدرس

برای حل بسیاری از مشکلات و بحران‌ها نظیر کم‌آبی و امنیت غذایی باید علاوه بر ابزار فناورانه از رویکردهای علوم انسانی و سرمایه‌های اجتماعی بهره گرفت، در حالی که نهادهای متولی، نگرش فن‌سالارانه داشته‌اند و ابزارمحور بوده‌اند، نه مسئله‌محور؛ چراکه راه برون‌رفت از مسائل و مشکلات در نگاه کارشناسان این نهادها بکارگیری ابزارهای فناورانه است. در واقع این نهادها در مسیر حل معضل آب نه‌تنها به سرمایه‌های اجتماعی بی‌اعتنا بوده‌اند، بلکه به ابعاد اجتماعی و انسانی آب هم توجه چندانی نشان نداده‌اند و آب را به‌مثابه یک کالا دیده‌اند که با ابزاری نظیر فناوری، می‌توان آن را مدیریت کرد، چراکه همواره نگرش فناوری‌گونه داشته و تنها خواهان حل معضلات با ابزارهای فناوری است، نه علم به ماهیت واقعی آن. اینجا است که چندین سال فعالیت معاونت علمی به‌دلیل تعریف نادرست از علم در حوزه آب و محیط‌زیست چندان موفق نبوده است. به‌اعتقاد من، سیاست‌گذاری غیرفناورانه برمبنای علم برای برون‌رفت از بحران آب در معاونت علمی جایگاه قابل‌دفاعی ندارد؛ در واقع جامعه‌شناسی آب وجود ندارد. یارانه‌هایی که به آب داده‌اند، تا حدی باعث شده مردم بحران آب را درک نکنند، اما این پرسش مطرح می‌شود که آیا در سیاست کلی روالی که یارانه‌ها باید در بحث آب داشته باشند، روالی منطقی است؟ برای پاسخ به این سوال مهم باید به دکترین‌های آبی برگردیم تا مبانی نظری را اصلاح کنیم. نمی‌توان پاسخ دقیقی به آن داد، اما بسیاری از افراد بدون اینکه به این موانع اشاره کنند، پاسخ می‌دهند که از دل پاسخ آنان می‌شود به موانع پی برد.

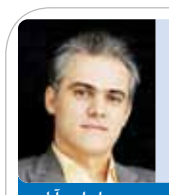
■ آب یک حق بشری است

ابتدا باید به این پرسش پاسخ داد که آب به‌عنوان یک حق بشری شناخته می‌شود یا یک کالا است؟ عموما برای حقوق بشری یارانه در نظر گرفته می‌شود؛ به‌عنوان مثال برای آموزش یا بهداشت. حال این پرسش مطرح می‌شود که آیا آب برای انسان‌ها جزو حقوق است یا کالا که به‌اعتقاد من، باید هر دو جنبه را در نظر گرفت. اگر منظورمان آب شرب باشد، به‌طبع جزو حقوق بشر محسوب می‌شود که باید یارانه به آن تعلق بگیرد، اما وقتی به این ماده به‌عنوان یک کالا نگریسته می‌شود، باید در تخصیص یارانه دقت‌نظر بیشتری به خرج داد. برای مثال چرا کارخانه‌های بزرگ صنعتی و تولیدی از یارانه آب برخوردارند و در تحلیل‌های کارشناسان درباره کم‌آبی بیشتر اتهامات به مردم وارد می‌شود و مردم مخاطب اصلی بحران کم‌آبی هستند. در حال حاضر در کشور ما کارخانه‌های بزرگی وجود دارند که آب را با یارانه مصرف می‌کنند و حاضر هم نیستند باوجود تصویب قوانین متعدد در برنامه‌های توسعه، بازچرخانی آب را عملیاتی کنند. این روند در نیروگاه‌ها، پتروشیمی‌ها، فولاد و دیگر صنایع آب‌بر که محصولات خود را به‌قیمت دلار آزاد به مردم می‌فروشند هم وجود دارد. گفتنی است سود خالص فولاد مبارکه در سال گذشته ۵۰ هزار میلیارد تومان بوده است. با این سود چرا این صنعت باید از یارانه آب برخوردار باشد و از آب چاه استفاده کند؟ در حالی که کمیسیون آب مجلس هم نمی‌داند که این صنعت چقدر آب مصرف می‌کند. خوب می‌دانیم که فرهنگ مصرف آب شرب و کشاورزی در کشور ما مطلوب نیست، اما سوال این است که عدم تخصیص یارانه تا چه حد به نفع مردم است؟ به‌طور کلی حذف ۱۰۰ درصدی یارانه نه خوب است و نه بد. از زمانی که آب از سد وارد تصفیه‌خانه و بعد در شهرها توزیع می‌شود، تا زمانی که به پشت در خانه‌ها می‌رسد، به دلایلی چون فرسودگی شبکه توزیع که مردم در آن هیچ نقشی ندارند، بیش از ۲۰ تا ۴۵ درصد آن از دسترس خارج می‌شود و هدر می‌رود که این میزان هدررفتگی به گردن مردم انداخته می‌شود. در این شرایط اگر بخواهیم یارانه آب را حذف کنیم، در عمل اتفاقی نمی‌افتد و تنها موجب گرانی آب می‌شود. به‌عبارت دیگر، تخصیص نیافتن یارانه مشکلی را حل نمی‌کند. مشکل این است که سیاستمدار این میزان از هدررفت را که مردم در آن نقشی ندارند در مصرف می‌بیند و پای مردم می‌نویسد. با اینکه سیستم کشاورزی در کشور ما استاندارد نیست، در برخی دشت‌های کشور، ۶۰ درصد آب از پشت سد تا پیش از اینکه به زمین برسد هدر می‌رود و تبخیر می‌شود و کشاورز هیچ نقشی در آن ندارد.

باز هم دستگاه دولتی و سیاست‌گذار این هدررفتگی را پای کشاورز می‌نویسد و دودش به‌چشم کشاورز می‌رود. در چنین شرایطی راهکاری که می‌دهند، قطع یارانه است، در حالی که تخصیص نیافتن یارانه کشاورز را مجبور به حفر چاه غیرمجاز می‌کند و بحران اضافه بر بحران می‌شود.

یادداشت

واکنش طلا به تورم یک معماست

رحمان امیر آبادی
تحلیلگر بازارهای مالی

در کشورهایی نظیر ایران که با تورم مزمن روبه‌رو هستند، امکان هجینگ یا پوشش تورم، ابزاری ضروری برای بازار مالی به‌حساب می‌آید. بانک‌ها، صندوق‌های بازنشستگی و بیمه عمر از جمله بخش‌هایی هستند که برای بقا یا بهبود کیفیت خدمات به چنین ابزاری نیاز خواهند داشت. به‌طور معمول انواع دارایی نظیر طلا، ارز، زمین و مسکن برای حفظ ارزش پول در برابر تورم به‌کار گرفته می‌شود. با شکل‌گیری نماد سکه طلا در بورس اوراق بهادار تهران، امکان استفاده از طلا به‌عنوان یک ابزار مجازی نیز به‌وجود آمده است. هنگامی که رشد قیمت‌ها بیش از متوسط نرخ تورم باشد، نرخ طلا رشدی بیش از تورم خواهد داشت. بسیاری از مردم برای جلوگیری از کاهش ارزش پول در اختیار خود از طلا به‌عنوان جایگزین مناسب به‌منظور جلوگیری از افت ارزش پول استفاده می‌کنند.

در اقتصاد بارها به این موضوع اشاره شده ؛ وقتی سرمایه‌گذاران به‌دلیل بحران‌های جهانی نظیر جنگ روسیه و اوکراین وحشت‌زده می شوند؛ طلا به‌عنوان یک ابزار سرمایه‌گذاری مطمئن، وظیفه خود را به‌خوبی به انجام می‌دهد و نظر سرمایه‌گذاران را جلب می‌کند.

به‌بیانی دیگر در دورانی که از اعتماد عمومی به بازارهای مالی به‌دلیل نبود ثبات سیاسی کاسته شده، نرخ جهانی طلا تمایل به رشد پیدا می‌کند. به‌عنوان‌مثال نرخ طلا پس از تشنج روابط بین روسیه و اوکراین ظرف چند روز ۴ درصد افزایش یافت، چراکه سرمایه‌گذاران از ثبات ژئوپلتیک منطقه‌ای و جهانی نامطمئن بودند.

مثال دیگر، تشنج بین کره شمالی و کره جنوبی در ۲۳ نوامبر ۲۰۱۰ است. داستان بدین گونه است که نیروهای کره شمالی به یک جزیره متعلق به کره جنوبی حمله کرده و ۴ نفر را به قتل رساندند. این خبر که احتمال وقوع جنگ را در ذهن‌ها بالا برده بود باعث شد نرخ طلا به‌وضوح افزایش یابد.

در موضوع بحران‌های جهانی این نکته حائز اهمیت است که طرف‌های درگیر تنش‌های سیاسی، چه سهمی در سیاست و اقتصاد جهان دارند. به کلام دیگر صرف وقوع یک جنگ یا یک تشنج برای پیش‌بینی نرخ طلا کافی نیست، بلکه طرف‌های تاثیرگذار و تاثیرپذیر در آن نزاع بسیار مهم هستند.

وقوع جنگ بین دو کشور ساحل‌عاج و لیبریا شاید اثر چندانی بر نرخ طلا نداشته باشد، اما تنش‌هایی که حداقل یک طرف آن کشورهای ایالات‌متحده، اتحادیه اروپا، چین، ژاپن و حتی هند را درگیر می کند از اهمیت بسزایی برخوردار خواهند بود.

همچنین از طلا به‌عنوان مانعی در برابر تورم یاد می‌شود. بدین معنا که وقتی سطح عمومی قیمت‌ها بالا می‌رود، سرمایه‌گذاران می‌توانند پول‌های خود را در بازار طلا ذخیره کنند.

نکته حائزاهمیت این است که تورم همراه با رشد اقتصادی، کمتر به ترس سرمایه‌گذاران از کاهش ارزش پول‌شان منجر خواهد شد و در این حالت نرخ طلا تقریبا ثابت می‌ماند، چراکه بازده بالاتر سهام، اوراق قرضه و کالاهای معاملاتی، سرمایه‌ها را به سمت این بازارها جلب می کند و تقاضای جدیدی برای طلا ایجاد نمی‌شود.

موضوع ترس و ابهام سرمایه‌گذاران از آینده اقتصاد در بحث تورم نیز صدق می کند. در اواخر دهه ۱۹۷۰ و اوایل ۱۹۸۰ ایالات‌متحده با نرخ تورم بالا روبه‌رو شد که این تورم با رشد اقتصادی همراه نبود؛ بنابراین نرخ طلا در مقابل دلار بسیار تقویت شد. اگر نرخ طلا در آن دوران را بر مبنای نرخ تورم تعدیل کنیم آن قیمت، بالاترین نرخ تاریخ معاملات طلا خواهد بود. این موضوع نشان می‌دهد تا چه حد ترس سرمایه‌گذاران از تورم طولانی می‌تواند نرخ طلا را متاثر کند.

نکته بااهمیت که بارها بر آن تاکید شد، این است که در حال حاضر تورم باعث رشد نرخ طلا شده است، زیرا رشد قیمت طلا اولا با رشد اقتصادی معقولی متناسب و مرتبط نیست.

ثانیا میزان آن یا دوره تحمل آن به‌قدری زیاد است که برای سرمایه‌گذاران فعال در سایر بازارهای موازی از جمله سهام و اوراق قرضه ایجاد نگرانی می کند؛ بنابراین در شرایط موجود طلا سرمایه‌گذاری جذابی برای سرمایه‌گذاران نیست.

ارسال پیامک شماره اقتصادی جدید به مودیان مالیاتی

سازمان امور مالیاتی کشور اعلام کرد برای هر یک از پرونده‌های مالیاتی از جمله پرونده‌های موجود یا جدید توسط این سازمان شماره‌های اقتصادی جدید اختصاص یافته که به مودیان پیامک می‌شود.

به گزارش ایلنا، سازمان امور مالیاتی کشور در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: در اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان و با عنایت به ماده ۶ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم و ماده ۸ آیین‌نامه اجرایی ماده ۹۵ قانون مذکور، شماره اقتصادی جدید از اول مرداد برای هر یک از پرونده‌های مالیاتی (اعم از پرونده‌های موجود یا ثبت‌نام‌های جدید) توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین و از طریق پیامک به مودیان محترم مالیاتی اطلاع‌رسانی شده است. شماره‌های اقتصادی تخصیص‌یافته به مودیان از طریق درگاه ملی خدمات الکترونیک سازمان به نشانی my.tax.gov.ir نیز در دسترس است.

مودیان مکلفند در صورت‌حساب‌های فروش کالا و عرضه خدمات (حسب مورد الکترونیکی یا فیزیکی)، قراردادها و سایر اسناد مشابهی که از اول مهر (از فصل پاییز سال ۱۴۰۱ و پس از آن) صادر می‌کنند، شماره اقتصادی جدید خود و خریدار یا طرف معامله را درج کنند؛ در غیر این صورت مشمول جرایم قانونی مربوط خواهند شد.

گفتنی است یکی از سامانه‌های جدیدی است که توسط سازمان امور مالیاتی کشور ایجاد شده است. این سامانه نقش مهمی در جلوگیری از فرارهای مالیاتی ایفا می‌کند و به دریافت بخش زیادی از مالیات‌های پنهان که در سال‌های گذشته پرداخت نمی‌شده، منجر خواهد شد.

در بررسی آثار اخبار مذاکرات وین بر بازارهای مالی نمایان شد

سیگنال مثبت برجام به بازار ارز

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

خبرها از بازار تهران حاکی است در معاملات روزهای اخیر بازار ارز نرخ دلار یک پله دیگر پایین آمد و وارد کانال ۲۸ هزار تومان شد. بررسی‌ها نشان می‌دهد در روزهای گذشته، در سایه اخبار مثبت رسیده از مذاکرات، میل به فروش در معامله‌گران بیشتر و همین مسئله زمینه‌ساز ریزش نرخ دلار در بازار ارز ایران شده است.

طبق گفته‌های نماینده روسیه در مذاکرات، متن پیشنهادی اروپا مورد توافق طرف ایرانی قرار گرفته است؛ موضوعی که می‌تواند مسیر نرخ دلار در روزهای پیش رو را ترسیم کند و بر بازارهای تحت تاثیر دلار نیز اثرگذار باشد. صمت در این گزارش در گفت‌وگو با کارشناسان وضعیت کنونی بازارهای طلا و ارز را بررسی کرده است.

عکس: آیدا فریدی

بازار ارز از آغاز سال جدید برای حرکت صعودی با شیب ملایم مهیا شده بود که خبر توافق احتمالی بر جو روانی این بازار تاثیر گذاشت و نرخ دلار طی روزهای اخیر کاهشی شد

بازار طلا، دلار، مسکن، خودرو، سکه و ارزهای دیجیتال در کنار بازار سرمایه از جذاب‌ترین بخش‌هایی است که سرمایه‌گذاران ایرانی توجه ویژه‌ای به آن دارند و اکنون وضعیت این بازارها تحت تاثیر مذاکرات وین قرار گرفته است.

روند مذاکرات برجام بر همه بازارهای یادشده تاثیرگذار بوده و در کوتاه‌مدت هر یک از آنها را دستخوش تغییراتی کرده است. به عنوان نمونه، وضعیت بازار ارز خلاف سال‌های گذشته به‌ویژه روزهای پیش از کرونا که بسیاری برای تهیه ارز به این بازار مراجعه می‌کردند، این‌گونه نیست و چه‌بسا دارندگان ارز خانگی برای جلوگیری از ضررهای ناشی از کاهش بیشتر نرخ آن، فروشنده آن شده‌اند.

باوجود عبور دلار از نرخ ۳۰ هزار تومان در یک مقطع زمانی، به‌دنبال انعقاد پیمان ارزی ایران با روسیه، فروش ارز حاصل از صادرات به صرافی‌ها و همچنین ادامه مذاکرات برجام و انتشار خبرهای مثبت، نرخ دلار طی روزهای گذشته در سراشیبی قرار گرفت و پله‌پله نزول کرد؛ به‌طوری که نرخ هر دلار امریکا در پایان روز دوشنبه، ۲۴ مرداد در کانال ۲۸ هزار تومان قرار گرفته است.

در بخش طلا و سکه، هرگاه در دنیا بحرانی به‌وجود می‌آید، سرمایه‌گذاران به سمت کالای باارزشی مثل طلا می‌روند و اکنون نیز با توجه به بحران جنگ اوکراین و روسیه، انتظار صعود نرخ طلا وجود دارد، اما در بازار داخلی از آنجا که سرمایه‌گذاران در انتظار نتیجه برجام هستند، نرخ طلا و سکه روند نزولی آرامی در پیش گرفته است.

نرخ دلار هم تحت تاثیر تورم است

پیمان مولوی، تحلیلگر اقتصاد و کارشناس بازارهای مالی درباره وضعیت بازارهای مالی ایران و سودآوری هر یک از این بازارها به صمت گفت: نرخ دلار در نیمه دوم سال همپای تورم ۴۵ درصدی حرکت خواهد کرد و سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در بازارهای طلا، خودرو و ارزهای دیجیتال هم می‌تواند سودآور باشد.

وی افزود: در حال حاضر به‌دلیل ابهامات و شایعات مربوط به نتایج برجام و چگونگی اعمال توافق‌ها، دلار در حالت انتظار زمانی به‌سر می‌برد؛ به‌زبان ساده، دلار از آغاز سال جدید برای حرکت صعودی با شیب ملایم مهیا شده بود که انتشار خبر توافق احتمالی بر جو روانی بازار تاثیر گذاشت و نرخ دلار طی روزهای اخیر کاهشی شد. این تحلیلگر مدیریت سرمایه‌گذاری، با بیان اینکه دلار نیز مانند سایر کالاها تحت تاثیر تورم قرار دارد، گفت: از شواهد بودجه ۱۴۰۱ و چگونگی روابط بین‌الملل می‌توان گفت دلار نیز مانند سایر کالاها با احتمال بسیار قوی، تحت تاثیر تورم خواهد بود.

وی در پیش‌بینی خود از نرخ دلار برای امسال اظهار کرد: در حالت خوشبینانه می‌توان تورم پایه سال ۱۴۰۱ را ۳۵ درصد در نظر گرفت، اما اگر همین رفتار اقتصادی دولت ادامه داشته باشد، دلار هم مانند سایر کالاها می‌تواند تورم تا ۵۰ درصد را تجربه کند.

دلار همچنان ارز شاخص است

این کارشناس بازارهای مالی با اشاره به اینکه دلار در ایران به‌عنوان ارز مرجع و شاخص مهمی در اقتصاد محسوب می‌شود، تصریح کرد: این احتمال وجود دارد که دولت در نیمه دوم سال در صورت افزایشی شدن نرخ دلار از شیوه‌های قدیمی همچون تزریق پول و رویکرد دستوری برای پایین نگه داشتن نرخ دلار استفاده کند که تبعات منفی آن در سال‌های آینده نمایان خواهد شد.

مولوی در پاسخ به این پرسش که وضعیت بازار سکه و طلا در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ چگونه خواهد بود، گفت: شاید بازار سکه و طلا تا پایان سال رونق نسبی را تجربه کند؛ هرچند هم‌پایه دلار نمی‌تواند سودآور باشد، اما به‌عنوان کالای ذخیره‌ای می‌تواند تا پایان سال سودآور و خوشایند باشد.

نرخ طلا روند صعودی آرام خواهد داشت. رشد طلا به اندازه تورم نخواهد بود، اما ممکن است برخی مواقع به‌دلیل تحولات برجام و اخبار آن، کاهش‌های لحظه‌ای داشته باشد.

طلا هم در انتظار نتیجه برجام است

وی خاطرنشان کرد: سکه و طلای آب‌شده با این نیت که به نرخ مناسب خریداری شود و با نرخ سودآور به فروش برسد، رویکرد خوبی برای سرمایه‌گذاری است. البته بازار طلا هم مانند دلار در انتظار برجام است.

این تحلیلگر بازار سرمایه افزود: در سال ۲۰۲۲ نرخ اونس جهانی در مجموع شیب نزولی کندی خواهد داشت؛ به‌عبارتی، روند نرخ اونس در بیشتر مواقع خنثی یا نزولی خواهد بود. در حقیقت به‌دلیل وقوع جنگ میان روسیه و اوکراین به‌طور موقت نرخ این فلز گرانبها بسیار افزایشی شد.

رکود در بازار مسکن

وی درباره افزایش بی‌سابقه نرخ مسکن در سال ۱۴۰۱ گفت: خرید و فروش مسکن در بخش لوکس و متراژ بالا، نسبتا رکودی بوده است. البته روند برای آپارتمان‌های با متراژ کمتر از ۹۰ متر متفاوت و بازار این دست از املاک با رونق نسبی مواجه بوده است. این کارشناس اقتصاد بر این باور است که سال پیش رو برای پیش‌خرید ملک و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن، سال بسیار خوبی است.

اوراق، حریف تورم نیست

مولوی تصریح کرد: فروش اوراق خزانه برای دولت سودمند است، اما باتوجه به اینکه این اوراق نمی‌تواند همپای تورم حرکت کند، برای خریدار سود چندانی نخواهد داشت.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری در بانک برای افرادی که توانایی سرمایه‌گذاری دیگری ندارند، مطلوب است، اذعان کرد: باید همیشه سرمایه‌گذاری بخشی از سرمایه در بانک باشد و سپرده‌گذاری بانکی یکی از گزینه‌ها در سبد سرمایه‌گذاری باشد، اما نباید همه سرمایه را وارد بانک کرد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: به‌دلیل اینکه میزان بهره بانکی بسیار پایین‌تر از تورم است، صرفا سپرده‌گذاری در بانک جایز نیست، زیرا در نهایت شخص سپرده‌گذار متضرر خواهد شد.

رکود دنباله‌دار جهانی

این تحلیلگر بازارهای مالی اظهار کرد: رکود اقتصاد جهانی احتمالا تا سال ۲۰۲۴ ادامه دارد؛ بنابراین شرایط به‌گونه‌ای است که دلار امریکا ارز ذخیره جهانی باقی خواهد ماند و به‌تبع آن طلا نیز درگیر نوسان می‌شود.

این کارشناس بازارهای مالی درباره تصمیم فدرال‌رزرو مبنی بر افزایش نرخ بهره گفت: بعید است بانک مرکزی امریکا بتواند با افزایش نرخ بهره، قیمت‌ها را کاهش دهد و تورم را کنترل کند، زیرا بسیاری از فشارهای تورمی از سمت عرضه می‌آیند و عرضه کمتر به تغییرات نرخ بهره واکنش نشان می‌دهد و رو به افزایش می‌گذارد.

در حالت خوشبینانه می‌توان تورم پایه سال ۱۴۰۱ را ۳۵ درصد در نظر گرفت، اما اگر همین رفتار اقتصادی دولت ادامه داشته باشد، دلار هم مانند سایر کالاها می‌تواند تورم تا ۵۰ درصد را تجربه کند

دلار جهانی گران می‌شود

میثم رادپور، تحلیلگر اقتصاد و کارشناس بازارهای مالی درباره وضعیت بازارهای مالی ایران و پیش‌بینی نرخ طلا و ارز به صمت گفت: نرخ دلار امریکا در بازارهای جهانی نسبت به سایر ارزها افزایشی‌تر است. این ارز مرجع بازدهی بالاتری نسبت به رقبای خود دارد و این موضوع احتمالا تا پایان سال جاری میلادی ادامه خواهد داشت؛ بنابراین نرخ دلار به‌دلیل داشتن نرخ بهره بالاتر در بازارهای جهانی همچنان افزایش را تجربه می‌کند.

دارایی‌های امن

وی یادآور شد: طلا و دلار دو دارایی امنی هستند که مردم در مواقع بلاتکلیفی به سمت آنها می‌روند؛ از همین رو پیش‌بینی می‌شود در صورت تداوم جنگ روسیه و اوکراین در نیمه دوم سال تقاضا برای خرید طلا و دلار در سراسر جهان افزایشی باشد. وی افزود: نرخ واقعی ارز نرخی است که صنعت کشور بر مبنای آن آسیب نمی‌بیند و شکاف بین تورم و نقدینگی محفوظ می‌ماند؛ بنابراین کشورهایی که درآمد طبیعی دارند و اقتصادشان دچار بحران نشده سعی می‌کنند نرخ دلار را حول و حوش نرخ واقعی نگه دارند. رادپور توضیح داد: اتفاقی که با توافق برجام در اقتصاد ایران می‌افتد، این است که بانک مرکزی منابع سرشار ارزی به‌دست می‌آورد. این موضوع درآمد بسیار زیادی را نصیب دولت می‌کند که سبب می‌شود اقتصاد به سمت سیاست‌های پوپولیستی برود و نرخ تورم به‌طور غیرواقعی کاهش یابد. وی با اشاره به اینکه کنترل تورم با ارزپاشی هیچ‌گاه پایدار نبوده، گفت: دولت باید ارز حاصل از توافق برجام را در راستای اتمام و انجام پروژه‌های زیربنایی بکار گیرد و از ورود این پول‌ها به بازار مالی جلوگیری کند. این تحلیلگر اقتصاد با تاکید بر اینکه بازار ارز در روزهای اخیر درگیر سیگنال‌های ضدونقیض برجامی بوده، خاطرنشان کرد: هرچند این سیگنال‌های ضدونقیض در ابتدا مانع از ریزش نرخ دلار شد، اما معاملات روز یکشنبه بازار نشان داد میل به کاهش نرخ در میان خریداران و فروشندگان تقویت شده است.

از بازار ارز و سکه چه خبر

محمد کشتی‌آرای، کارشناس بازار طلا و سکه در گفت‌وگو با صمت با اشاره به افزایش ۲۸ دلاری نرخ هر اونس طلا در بازار جهانی اظهار کرد: نرخ هر اونس طلا به رقم ۱۸۰۵ دلار رسیده است. همچنین نرخ هر اونس نقره ۲۰ دلار و ۹۷ سنت شده است. وی افزود: عصر روز دوشنبه (دیروز) خلاف افزایش نرخ جهانی طلا، شاهد کاهش نرخ ارز در بازار داخلی بوده‌ایم. در نتیجه نرخ طلا و سکه خلاف افزایش اونس جهانی، با کاهش همراه شد. کشتی‌آرای در ادامه درباره قیمت‌های روز دوشنبه اظهار کرد: در پایان روز دوشنبه قیمت هر قطعه سکه تمام طرح قدیم به رقم ۱۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسید و نرخ هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید نیز ۱۴ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان تعیین شد که نسبت به روز کاری قبل از آن، ارزان‌تر شده است. وی افزود: نیم‌سکه با قیمت ۸ میلیون و ۲۰ هزار تومان معامله شد و ربع‌سکه نیز به ۵ میلیون و ۵۰ هزار تومان رسید. سکه یک گرمی بانک مرکزی نیز با کاهش ۱۰۰ هزار تومانی با قیمت ۳ میلیون تومان دادوستد شد. همچنین نرخ هر مثقال طلای آب‌شده به ۵ میلیون و ۸۳۵ هزار تومان رسید و قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار به‌عنوان مبنای معاملات طلا، به یک میلیون و ۳۴۷ هزار تومان رسید. بر این اساس قیمت هر گرم طلای ۲۰ عیار یک میلیون و ۴۹۶ هزار تومان تعیین شد. هر گرم طلای ۲۱ عیار، یک میلیون و ۵۷۱ هزار تومان و هر گرم طلای ۲۲ عیار یک میلیون و ۶۴۷ هزار تومان قیمت‌گذاری شد. هر گرم طلای ۲۴ عیار نیز با نرخ یک میلیون و ۷۹۵ هزار تومان دادوستد شد.

کشتی‌آرای همچنین نرخ دلار توافقی را ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان اعلام کرد و گفت: قیمت‌ها در بازار توافقی ارز با کاهش همراه شده است. گفتنی است در لحظه تنظیم این گزارش، نرخ هر دلار امریکا در بازار توافقی با ورود به کانال پایین‌تر قیمتی به ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان رسیده است.

همچنین هر یورو توافقی با نرخ ۳۱ هزار و ۲۰۰ تومان معامله شد که نسبت به روز قبل، کاهش یافته است.

سخن پایانی

این روزها روزهای پرالتهابی برای معامله‌گران در بازارهای مالی است. کارشناسان معتقدند در صورت شکل‌گیری توافق برجام بازارهای مالی دچار نوسان خواهند شد. با ادامه جو مثبت روانی در جامعه و انتشار اخبار مثبت بین‌المللی و سیاسی و همچنین کاهش انتظارات تورمی، پیش‌بینی می‌شود شاهد تداوم روند کاهشی نرخ ارز در روزهای آتی باشیم. کارشناسان همچنین تاثیر نرخ دلار بر بازارهای موازی را غیرقابل‌انکار می‌دانند؛ به‌طوری که معتقدند در صورت افت نرخ دلار رونق به بازارهای مالی موازی باز خواهد گشت.

هشدار وقوع ابرسیل در کالیفرنیا

شـاید به نظر برسـد، خشکسالی شـدید، نگرانی اصلی آب‌وهوایی منطقه کالیفرنیا در میان تهدید مداوم وقوع آتش‌سـوزی‌های جنگلی و زلزله است، اما کارشناسـان در یک مطالعه جدید هشـدار دادند که یک بحران دیگر در کالیفرنیا در حال وقوع بوده و آن «ابرسیل» است.

به گزارش ایسـنا، براسـاس نتایج این مطالعه، تغییـرات آب‌وهوایی خطر جاری شـدن سـیل را افزایش می‌دهد که می‌تواند شهرها را زیر آب برده و میلیون‌ها نفر را در سراسر این ایالت آواره کند. در این مطالعه آمده است که وقوع یک توفان شدید یک‌ماهه می‌تواند باعث میزان قابل‌توجهی بارش باران شود. در گذشته و پیش از اینکه این منطقه به خانه ده‌ها میلیون نفر تبدیل شود، توفان‌های شدیدی در آن رخ داده است.

ایـن مطالعه حاکی از آن اسـت که اکنون هر درجـه از گرمایش جهانی، به‌طـور چشـمگیری احتمال وقوع و افزایش حجم سـیل بعـدی را افزایش می‌دهد. دانیل سواین، متخصص علوم آب‌وهوایی از دانشگاه کالیفرنیا گفت: چنین سیل‌های عظیمی در سراسر ایالت هر قرن یک‌بار یا هر دو قرن یک‌بار در کالیفرنیـا رخ داده و خطر امـروز وقوع چنین حوادثی به‌طور قابل‌توجهی دست‌کم گرفته شده است.

مدت‌ها قبل از تغییرات آب‌وهوایی، سـیل بزرگ و مهیبی در کالیفرنیا رخ داد. براسـاس این مطالعه در حال حاضر وقوع سـیل مشابهی می‌تواند ۵ تا ۱۰ میلیون نفر را آواره کند، بزرگراه‌های اصلی ایالت را شـاید برای هفته‌ها یا ماه‌ها مسدود کند و شهرهای بزرگ دره مرکزی و همچنین بخش‌هایی از لس‌آنجلس را زیر آب ببرد.

گفت‌وگو

صمت در گفت‌وگو با رئیس موسسه تغییر اقلیم دانشگاه تهران بررسی کرد

لایحه ۳۶۹ میلیارد دلاری سنا برای مقابله با تغییر اقلیم

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

پـس از ۱۸ مـاه تلاش نماینـدگان اردوی دموکرات‌های امریـکا، لایحه ۳۶۹ میلیارد دلاری برای مقابله با تغییرات اقلیمی در مجلس سنای این کشور تایید شـد. جو بایدن، رئیس‌جمهوری امریکا، این لایحه را «تاریخی» خواند و وعده داد که ایالات متحده را در زمینه مقابله با تغییرات اقلیمی به صحنه بین‌المللی بازخواهـد گردانـد. نمایندگان دموکرات ایالات متحده بـرای ماه‌ها در این‌باره بحث و گفت‌وگو داشـتند تا بتوانند موافقت ۵۰ سـناتور این حزب و همچنین کامـالا هریس، معـاون رئیس‌جمهوری این کشـور را جلب کننـد. با این حال، بعضـی از جمهوری‌خواهـان این لایحه را هدر دادن بودجه دانسـته و گفته‌اند تلاش خواهند کرد مانع پیشرفت این لایحه شوند یا آن را به کلی متوقف کنند. سناتور میچ مک‌کانل، رهبر جمهوری‌خواهان سنا، دموکرات‌ها را به چند برابر کردن هزینه‌های فاجعه‌بار اقتصادی خود در امریکا متهم کرد.

مجید شـفیع‌پور، رئیس موسسـه تغییراقلیم و محیط‌زیست دانشگاه تهران درباره این لایحه به صمت گفت: از اهداف این لایحه، تمرکز بر صنایع به‌نسبت فرسـوده، مسـتهلک و پرمصرف‌کننـده انرژی اسـت تا از طریـق انگیزه‌های تشـویقی به‌وسـیله تخفیف مالیاتی و اعطای وام‌های بلندمدت، این صنایع را به اصطلاح بازسازی سبز کنند.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

> تمرکـز تخصیـص اعتبـار مصـوب لایحـه سـنا، بـر دو زمینـه پرانتشاردهنده آلاینده‌ها، یعنی بخش انرژی و نیروگاه‌ها و همچنین بخش حمل‌ونقل اسـت. هزینه‌ای که در این بخش‌ها صرف می‌شود در راستای ایجاد انگیزه‌های تشویقی است

◉ ۳۶۹ میلیـارد دلاری کـه بـه موافقـت مجلس سـنای امریـکا رسـیده، چگونه در راسـتای مقابله با تغییر اقلیم هزینه خواهد شد؟

لایحه جدید ۴۳۰ میلیارد دلاری با نام رسـمی «قانون کاهـش تورم» که حـدود ۱۰ روز پیش به موافقت مجلس سـنای ایـالات متحده امریکا رسـید، ابعاد گسترده‌ای در رسـانه‌ها پیدا کرده است. هزینه‌ای که در این لایحه به موضوع تغییر اقلیم اختصاص پیـدا می‌کند، ۳۷۰ میلیارد دلار اسـت. باقیمانده ایـن مبلغ بـه یارانه‌های خاص دارو و خدمات بهداشـتی درمانی برای شهروندان ایالات متحده داده می‌شود. تمرکز تخصیص این هزینـه بر دو زمینـه پرانتشـاردهنده آلاینده‌ها؛ یعنـی بخش انرژی و نیروگاه‌ها و همچنین بخش حمل‌ونقل اسـت. هزینه‌ای کـه در این بخش‌ها صـرف می‌شـود در راسـتای ایجـاد انگیزه‌های تشـویقی است. البته بخش سومی هم وجود دارد که بهبود و ارتقـای فناوری‌های کم‌مصرف‌کننده انرژی و کارآمدتر کردن صنایع قدیمی، مستهلک و فرسـوده اسـت که با پرداخت این هزینه قصد دارند در صنایع و بخش‌های اقتصادی دسـت به «بازسازی سبز» بزنند.

دموکرات‌ها به‌طـور تاریخی رویکرد مثبت‌تری نسـبت به جمهوری‌خواهـان در برابـر مقابله با تغییرات اقلیمی داشته‌اند.

جمهوری‌خواهـان در بازه‌هایـی حتـی منکـر پدیـده گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی بودند، امـا دموکرات‌ها همواره با اسـتفاده از پشـتوانه علمی، رصدهـا و پایش‌های جهانـی را در نقاط گوناگون بیان کـرده و بر رخداد تغییرات اقلیمی تاکیـد کردند. حدود ۲ سـال پیش، دولت جدید ایـالات متحده پس از پیروزی در انتخابات، تعهد و پایبندی خود به مسـائل اقلیمی و بازگشت به توافقنامه پاریس را ابراز کرد.

این لایحـه ادامه همان نگاه و رویکرد اسـت. البتـه ایـن لایحه قصد نـدارد شـهروندان را در مصـرف انـرژی در مضیقـه قرار دهـد و تلاش می‌کند گذاری از سـوخت‌های فسیلی و سوخت زغال‌سنگ به انرژی‌های تجدیدپذیر داشته باشد. در حال‌حاضر، حـدود ۵۵ درصد برق تولیدی در ایالات متحده توسط نیروگاه‌های زغال‌سنگ‌سوز تامین می‌شود. این نیروگاه‌ها یکی از منابع اصلی انتشـاردهنده گازهای گلخانه‌ای به‌شمار می‌روند. آنچـه در این لایحه بر آن تاکید شـده، توسـعه انرژی‌های تجدیدپذیر با اولویت انرژی خورشیدی و بـادی اسـت. بخشـی از این هدف‌گـذاری بر توسـعه نیروگاه‌های خورشـیدی در مقیاس‌های کوچک خانگی است. توسـعه بهره‌برداری بیشتر از نیروگاه‌هـای زمین‌گرمایی و بعضا نیروگاه‌های هسـته‌ای از دیگر اهداف اسـت. اما تا زمانی که بتواننـد به اندازه کافی از نیروگاه‌های تجدیدپذیر انرژی الکتریکی تولید کنند، برنامه‌ای کوتاه‌مدت بـرای از رده خارج کـردن نیروگاه‌های فسـیلی کنونی خود ندارند. نگاه این سیاسـت بر استفاده کمتر از سـوخت‌های فسـیلی، چه در بخش‌های نیروگاهـی و چـه در بخش حمل‌ونقل اسـت. از اهـداف ایـن لایحه تمرکـز بر صنایع به‌نسـبت فرسـوده، مستهلک و پرمصرف‌کننده انرژی است تا از طریق انگیزه‌های تشـویقی به‌وسیله تخفیف مالیاتی و اعطای وام‌های بلندمدت، این صنایع را به اصطلاح بازسـازی سـبز کنند. بر اثر بازسازی سبز، شدت مصرف انرژی و همزمان شدت انتشار کربن کاهش پیدا می‌کند.

◉ تـا پیش از این، سیاسـت‌های امریکا در راستای کاهش انتشـار در بخش حمل‌ونقل چه بوده است و با این لایحه چه اقداماتی در حوزه گسـترش استفاده از خودروهای برقی انجام خواهد شد؟

در دهه‌های گذشـته در ایالات متحده همواره قوانینی برای توسـعه خودروهای برقی و کاهش انتشـار خودروهای بنزینی و گازوئیل‌سـوز وضع شده است.

به‌عنـوان مثـال، خودروسـازهای داخلی این کشـور بایـد سـالانه ۲ درصد از ظرفیـت تولید خـود را بـه تولیـد خودروهـای فاقـد انتشـار آلاینده‌ها یا به‌عبارتی خودروهای برقی اختصاص دهند.

در این عرصـه، ایالات کالیفرنیا پیشـرو بوده اسـت. با توجه بـه اینکه هزینه تولیـد و به تبع، هزینـه خرید این دسـته از خودروهـا گران‌تر از خودروهای بنزینی و گازوییل‌سوز است، لازم بوده دولت مداخله‌ای در ایجـاد انگیزه‌های اقتصادی، چه از طریـق تخفیف‌های مالیاتی و چه از طریق اعطـای وام‌های بلاعوض بـه خرید این خودروها اختصـاص دهد. ایـن سیاسـت‌ها در این جهت اجرایی شـده تا از طریق قانون و تخصیص منابع، تحولی در بخش حمل‌ونقل ایجاد شود.

به‌عنـوان مثال برای خرید یک خودرو برقی نو تا حـدود ۷۵۰۰ دلار و برای خودروهای دسـت دوم برقـی، حدود ۴ هزار دلار به صورت بلاعوض از طریـق انگیزه‌هـای تخفیفـی مالیاتـی کمک می‌شـود تا شـهروندان به سـمت الگوی زیستی متفاوتی در سـازگاری با تغییرات اقلیمی سـوق پیدا کننـد. با این همه، براسـاس آخرین آمارها تعداد کل خودروهای برقی تولید و فروخته شده در ایـالات متحده حدود ۷ میلیون اسـت که در مقایسـه با حدود ۳۵۰ میلیون دسـتگاه خودرو سـواری در این کشـور وجـود دارد، رقم بالایی نیست. اما شاید با این روش‌ها و ایجاد انگیزه‌های اقتصادی در طول زمـان، تقاضا برای خودروهای برقی بیشتر شود.

همین امـروز هم در امریـکا خودروهای برقی به اندازه تقاضای بازار پیدا نمی‌شـود. پیش‌بینی می‌شـود اگر لایحه اخیر در سـطح گسـترده‌ای عملیاتی شـود، هم تقاضـای مصرف‌کنندگان را بـالا می‌برد و هم مشـوقی بـرای تولیدکنندگان خودروهای برقی در سراسر جهان با هدف‌گذاری بازار مصرف ایالات متحـده خواهد بود. برخی از خودروهـای برقی در هر پیمایـش ۸۰۰ تا ۹۰۰ کیلومتر، یک‌بار شارژ می‌شوند و همین مسئله از جذابیت‌های آنهاست.

ضمـن اینکه تلاش‌هایی بـرای به‌وجود آوردن زیرسـاخت‌های لازم برای گسـترش جایگاه‌های شـارژ خودروهـای برقـی شـده تا حتـی برق ایـن خودروهـا را به‌طـور رایـگان در اختیـار مصرف‌کنندگان قرار دهند. البته چنین یارانه‌هایی برای مدت زمانی اسـت که قصد گسترش مصرف همگانـی و توسـعه این بخـش را دارند و پس از تحقق هدف این یارانه‌ها نیز از بین می‌رود.

◉ هدف‌گذاری این لایحه چه بازه زمانی را در نظـر گرفته و قصـد دارد به چه میزانی از کاهش انتشار، دست پیدا کند؟

براسـاس برآورد اولیه از سوی آژانس حفاظت محیط‌زیسـت ایالات متحده، اگر بتوانند با صرف هزینه ۳۷۰ میلیارد دلاری زیرسـاخت‌های لازم را بـرای نیروگاه‌هـای تولیـد انـرژی الکتریکی تجدیدپذیـر فراهـم کننـد، به اهـداف خود در بازسـازی سـبز برسـند و در بخـش حمل‌ونقل اثربخشـی لازم را داشـته باشـند در حالـت خوشـبینانه می‌تواننـد نسـبت به سـال ۲۰۰۵ میـلادی انتشـار گازهای گلخانـه‌ای خود را ۴۰ درصد کاهش دهند. ضمـن اینکه این تعهدات و تلاش‌ها باعث ایجاد اشتغال در ایالات متحده هم می‌شود.

با اشـتغال بیشتر تولید افزایش پیدا می‌کند و مالیات بر درآمد کارکنان گسـترده‌تر می‌شـود و اقتصاد رونق و شتاب بیشتری می‌گیرد.

◉ آیـا این لایحـه از نظـر قانونـی مربوط بـه تعهـدات ایـالات متحـده نسـبت بـه توافقنامه‌هـای پاریـس و گلاسـکو اسـت؟ وظایـف دیگر ایالات متحده بـرای مقابله با گرمایش جهانی چیست؟

ایـن لایحه از نظر قانونی ذیـل تعهدات ایالات متحده به سـازمان ملل یا موافقتنامه‌هایی مانند موافقتنامه‌های پاریس نیسـت. تعهدات کشورها برای اقدامات ملی خودشـان همسو با منافع ملی است، اما کشورهای توسعه‌یافته و پرانتشاردهنده گازهـای گلخانه‌ای مانند ایالات متحده، تعهداتی بـه جامعه بین‌المللی دارند که تامین منابع مالی، تامیـن فناوری‌های لازم و تامین نیروی انسـانی از طریـق ظرفیت‌سـازی اسـت. ایـن ظرفیت‌ها بایـد به‌عنـوان یک تلاش جهانی بـرای مقابله با پدیـده گرمایش و تغییـرات اقلیمی به‌کار گرفته شـود. طبیعی است این نوع طرح‌ها و لوایح برای شـرایط و منافع ملی درون‌مرزهـای جغرافیایی سیاسـی خـود ایـالات متحـده تنظیم شـده و شـامل کمک‌های مالی در قالب تعهدات به سایر کشـورهای در حال توسعه نمی‌شود. با این حال، منابـع مالی این کمک‌ها به کشـورهای در حال توسـعه توسـط امریکا باید در نظر گرفته شود و این کشور مسـئولیت اجتماعی خود را نسبت به جامعـه جهانی انجـام دهد. کشـورهای در حال توسـعه، بابت تغییرات اقلیمـی همواره در رنج و مشـقت بوده و هستند که این مشکلات در آینده نیـز بیشـتر خواهد بـود؛ در حالی کـه در ۱۰۰ سـال گذشـته از منافع رونق اقتصادی و ارتقای سـطح رفاه شهروندان که در کشـورهای توسعه یافتـه وجود دارد، برخوردار نبوده‌اند. لازم اسـت سـازکارهای اجرایی بـرای تامین منابـع مالی، توسعه فناوری‌های سـازگار با تغییرات اقلیمی و همچنیـن تامین نیروی انسـان و توانمندی لازم برای کشـورهای در حال توسـعه تامین و انتقال داده شود. حتی اگر نگوییم انتقال این کمک باید بلاعوض باشـد، امریکا به صندوق‌هایی که به‌طور مشخص برای این موضوع ایجاد شده، کمک‌های مالی و وام‌های بلندمـدت ارزان نرخ بدهد. البته گفتنی است که هیچ کشوری به تنهایی در مقابل جامعه جهانی مسـئول نیسـت و همه کشورهای روی کره زمین به سـهم خود مسئولیت دارند که هـم تلاش‌های ملی خود را بـرای مقابله با تغییر اقلیـم هدایت کنند و هم بـا جامعه جهانی برای رسیدن به اهداف کاشه انتشار گازهای گلخانه‌ای مشارکت داشته باشند.

مجید شفیع‌پور

> کشورهای توسعه‌یافته و پرانتشاردهنده گازهای گلخانه‌ای مانند ایالات متحده، تعهداتی به جامعه بین‌المللی دارند که شامل تامین منابع مالی، تامین فناوری‌های لازم و تامین نیروی انسانی از طریق ظرفیت‌سازی است

سخن پایانی

در مجموع براسـاس این لایحه، هر شهروند ایالات متحـده که خـودرو برقی خریداری کنـد از تخفیف مالیاتی تا ۷ هزار و ۵۰۰ دلار برخورد می‌شـود. نصب صفحه‌های خورشـیدی بر بـام خانه‌ها نیز ۳۰ درصد تخفیف مالیاتی دارد.

با اجـرای این لایحه، میلیون‌هـا دلار برای حفظ و نگهـداری جنگل‌هـا هزینه خواهد شـد. همچنین در جهـت بازسـازی سـبز، میلیاردهـا دلار تخفیف مالیاتـی به آلوده‌کننده‌ترین صنایع این کشـور برای کمـک بـه انتقال بـه روش‌هـای سـبزتر تخصیص داده خواهد شـد. بـرای تامین هزینه‌های گسـترده این طـرح، مالیات تازه ۱۵ درصدی بر شـرکت‌های دارای سـود یـک میلیـارد دلار و بالاتـر اعمـال می‌شود.

گرچـه بایدن در مـاه آوریل وعـده داده بود که تا سـال ۲۰۳۰ میلادی تا ۵۰ درصد از انتشار گازهای گلخانـه‌ای بکاهد، با اجرای ایـن لایحه، اما در حالت خوشبینانه تا سـال ۲۰۳۰ میلادی حدود ۴۰ درصد انتشـار گازهای گلخانـه‌ای این کشـور کاهش پیدا خواهد کرد.

ایـن اقدامـات صرفا اقداماتی ملی اسـت و ایالات متحده موظف به کمک‌های مالی و انتقال تکنولوژی به کشـورهای در حال توسـعه برای مقابلـه با تغییر اقلیم است.

یادداشت

ضرورت افزایش خرید تضمینی برق خورشیدی

کیوان سهرابی
کارشناس انرژی‌های تجدیدپذیر

در ماه‌ها و سـال‌های اخیر، تورم فزاینده و افزایش قیمت‌ها به‌شـدت بر رشد انرژی‌های تجدیدپذیر تاثیر گذاشـته است. تنها عاملی کـه می‌توانسـته در ایـن بخـش تـا حدی جلوی ضـرر سـرمایه‌گذاران را بگیرد، بحث خریـد تضمینی برق خورشـیدی بـوده، اما متاسـفانه همین عامل نیز متناسـب با تورم افزایـش قیمت نداشـته اسـت. دولت یک قرارداد بلندمدت بـرای خرید تضمینی برق خورشـیدی با مشـترک خانگی یـا صنعتی کوچـک امضا کـرده و با نرخ تعیین شـده، برق تولیدی خورشیدی را خریداری می‌کند. براسـاس آیین‌نامـه ماده ۶۱ قانـون اصلاح الگوی مصرف، وزارت نیرو وظیفه دارد سالانه نرخ‌های پایه خرید تضمینی برق تجدیدپذیر را بروزرسانی کند. با این وجود، تاخیر وزارت نیـرو در این مسـئله، توسـعه نیروگاه‌های خورشـیدی را بـا مشـکل روبه‌رو کـرده و سـرمایه‌گذاری در این بخـش را از جذابیت انداختـه اسـت. مهم‌ترین بحثی کـه درباره توسـعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر وجود دارد، جذابیت سـرمایه‌گذاری است و اساسا روش خریـد تضمینی برق به‌عنوان یک مشـوق و ایجاد این جذابیت اسـت که بـه کار گرفته شده اسـت. یک سـرمایه‌گذار، زمانی اقدام به سـرمایه‌گذاری می‌کند که بداند به سـود مشخصی در زمان مشـخصی خواهد رسید. سرمایه‌گذار باید بداند که برگشت سرمایه‌اش چه روز و ماه و سـال خواهد بود. متاسـفانه فعالان اقتصادی حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر هر زمان خواسـته‌اند مبلـغ خرید تضمینی بـرق افزایش پیدا کند بایـد مدام نامه‌نگاری و خواهـش و تمنـا می‌کردنـد و بـه اهـرم فشارهایی مانند مجلس متوسل می‌شدند. در سال ۱۳۹۹ مبلغ خرید تضمینی برق نسبت به سـال ۹۶ و ۹۷، ۴۰ درصـد افزایش پیدا کـرد. با توجه به تـورم و افزایش قیمت ارز، افزایش قیمـت ۴۰ درصدی خرید تضمینی نهایت ۶ ماه تا یک سـال بیشتر جواب نداد. زمانی هم که این افزایش قیمت اتفاق افتاد، نرخ ارز ۱۳ هزار تومان بود.

امـا امروز نرخ ارز سـنا حـدود ۲۷ هزار تومـان اسـت و حدود ۳۰۰ درصـد افزایش قیمت داشـتیم. مشـخص اسـت که با این افزایش قیمت‌ها و مبلغ نازل خرید تضمینی برق خورشیدی، دیگر شرایط سرمایه‌گذاری در انرژی‌هـای تجدیدپذیر جذابیـت ندارد. بـرای ایجاد جذابیت در سـرمایه‌گذاری باید شـرایط سـخت عـوارض گمرکـی و خرید تضمینی اصلاح شـود و مقدار و مبلغ خرید تضمینی افزایش پیدا کند.

فعـالان اقتصـادی نمی‌گوینـد مبلـغ خریـد تضمینی براسـاس ایـن ۳۰۰ درصد افزایـش تورمی باشـد، اما دسـت‌کم ۱۰۰ درصـد بایـد افزایش پیـدا کند تـا دوباره سـرمایه‌گذار جذب ورود به این حوزه شـود و پروژه‌های تجدیدپذیر رشد بیشتری داشته باشد.

براسـاس مطالعـات، کشـور مـا ظرفیت توسـعه ۵۰ هزار مگاوات انرژی خورشـیدی دارد، امـا هنوز کمتر از هـزار مگاوات از این ظرفیت اجرایی شده است.

ساتبا دسـتورالعملی برای توسعه ۱۰ هزار مگاواتی انرژی‌هـای تجدیدپذیر صادر کرده که قصد دارد در فاز نخسـت، ۴ هزار مگاوات از آن را اجرایی کنـد. با توجه به قیمت‌های فعلـی، زمانی که طرح توجیه اقتصادی برای سـرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی نوشته می‌شـود، حتی بانک هـم حاضر به پرداخت تسهیلات نمی‌شود.

وقتـی بانـک متوجـه ایـن اسـت کـه سـرمایه‌گذار نمی‌توانـد بـه ایـن زودی‌ها برگشت سرمایه داشته باشد، تسهیلاتی ارائه نمی‌کنـد، چراکه بـه دادن وام به ضرر بانک خواهد بود.

در حـال حاضـر با قیمت فعلی برگشـت سـرمایه سـرمایه‌گذاری در نیروگاه‌هـای خورشـیدی حدود ۸ سال زمان می‌برد. هیچ بانکی زیر چنین فشـار چنین وامی نمی‌رود. بـه تبع اولیـن راهکار این اسـت که قیمت خریـد تضمینی برق به میـزان ۱۰۰ درصد افزایـش پیدا کند، چراکه کمتر از این قیمت دیگر توجیهی ندارد.

سـاتبا و وزارت نیـرو بایـد مطالعـات و تمهیـدات لازم را انجام دهند تا جذابیت این حوزه به حد کافی افزایش یابد.

سه‌شنبه
۲۵ مرداد ۱۴۰۱- ۱۸ محرم ۱۴۴۴ - ۱۶ اوت ۲۰۲۲- شماره ۲۱۲۶-پیاپی ۳۴۴۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

هشدار پلیس تهران به شهروندان:

هویت خود را اجاره ندهید

عکس: آیدا فریدی

چندی پیش بانک مرکزی به دارندگان کارت‌های بانکی هشدار داد «تحت هیچ شرایطی، پیشنهاد اجاره حساب یا کارت بانکی را نپذیرید، چون مسئولیت تمام تراکنش‌های یک کارت بانکی برعهده دارنده آن است.» چند روز پیش هم پلیس تهران با هشدار جدی به شهروندان تاکید کرد هویت خود را اجاره ندهید. با این همه به‌نظر می‌رسد اجاره کارت یا حساب بانکی بیش از گذشته رایج شده است؛ به‌ویژه در شرایط کنونی که قوانین مالیاتی سختگیرانه‌تر شده و بسیاری از افراد برای فرار از مالیات یا پولشویی کارت و حساب بانکی دیگران را اجاره می‌کنند.

مراقب پیشنهاد اجاره حساب یا کارت بانکی باشید

بیش از ۳ ماه پیش بانک مرکزی نسبت به اجاره حساب یا کارت‌های بانکی به افراد غیر هشدار داد. در بخشی از این هشدار آمده بود: «اجاره حساب‌های بانکی توسط افراد کلاهبردار و به‌منظور پوشش فعالیت‌های مجرمانه انجام می‌شود؛ بر این اساس هموطنان ضمن هوشیاری در این زمینه مراتب را به مراجع قضائی و قانونی اطلاع دهند.» در بخش دیگری از این هشدار نیز آمده بود: «اخیرا مشاهده شده پیشنهادهایی برای اجاره کارت یا حساب بانکی در مسیرهای ارتباطی گوناگون از جمله کانال‌ها و گروه‌های فضای مجازی مطرح می‌شود که طی آن در ازای استفاده از کارت یا حساب بانکی شخص، مبالغی به‌صورت ثابت به وی پرداخت می‌شود. باتوجه به اینکه افتتاح حساب و دریافت کارت برای همه هم‌میهنان به سهولت میسر است، اجاره کارت یا حساب صرفا برای پوشش فعالیت‌های مجرمانه، پولشویی و فرار مالیاتی کاربرد دارد و پیشنهاددهندگان کسانی هستند که برای گریز از عواقب فعالیت‌های خلاف قانون، مسئولیت آن را در قبال پرداخت مبالغی اندک، یکسره متوجه اجاره‌دهندگان می‌کنند.» هشداری که به‌نظر می‌رسد در پی وقوع برخی اقدامات مجرمانه صادر شده است. مجرمان با وعده‌هایی نظیر «درآمد ثابت و چندین میلیونی ماهانه بدون یک ریال سرمایه»، «کسب درآمد بدون حتی یک دقیقه کار» یا حتی در پوشش شروط استخدام و... اقدام به دریافت کارت بانکی یا اطلاعات دسترسی به حساب بانکی افراد و از این طریق صاحب حساب بانکی و کارت را در فعالیت‌های مجرمانه خود شریک می‌کنند؛ شراکتی که گاهی حتی سبب می‌شود فرد اجاره‌دهنده کارت به‌عنوان مجرم اصلی شناسایی و محاکمه شود، چراکه براساس قوانین و مقررات جاری، مسئولیت تمام تراکنش‌ها و مبادلاتی که از طریق حساب و کارت بانکی انجام می‌شود، بر عهده دارنده آن است و هیچ ادعایی مبنی بر اجاره دادن حساب برای مراجع قانونی، مالیاتی، انتظامی و قضایی مسموع نیست. در همین راستا چندی پیش، سرهنگ داوود معظمی گودرزی، رئیس پلیس فتای پایتخت از انهدام باند ۱۰ نفره اجاره کارت‌های بانکی با گردش مالی ۷۰۰ میلیارد ریالی خبر داده بود. او به شهروندان هشدار داده بود که به هیچ عنوان کارت خود را در اختیار افراد دیگری قرار ندهند و توجه داشته باشند که در صورت اجاره کارت بانکی خود در جرائم مجرمانه‌ای که با آن کارت انجام شود، سهیم خواهند بود.

وعده‌های فریبنده سودجویان

همان‌طور که گفته شد، سودجویان برای استفاده از مدارک هویتی همواره از وعده‌های فریبنده‌ای استفاده می‌کنند، اما در واقع ممکن است این افراد با سوءاستفاده از کارت بانکی شماره آن را در سایت‌های شرط‌بندی، خرید و فروش موارد غیرمجاز، اقدامات کلاهبردارانه و... مورد استفاده قرار دهند. رئیس پلیس فتای تهران بزرگ در همین راستا به ایسنا گفت: ممکن است افراد سودجو در کانال‌ها و گروه‌ها و دیگر بسترها در شبکه‌های اجتماعی با طرح تبلیغات و ادعاهایی مانند درآمد میلیونی و... اقدام به ترغیب کاربران برای اجاره دادن کارت‌های بانکی‌شان کنند، در حالی که این اقدام جرم است و عواقب هر نوع سوءاستفاده از کارت را نیز بر عهده فرد اجاره‌دهنده می‌گذارد. اجاره کارت بانکی در واقع به‌نوعی اجاره هویت فرد است و طبیعی است که هیچ فردی تمایلی به اجاره هویت و آبروی خود در ازای دریافت مبالغ مختلف نخواهد داشت.

درخواست تجمیع کارت‌های بانکی

پلیس در کنار هشدار نسبت به اجاره کارت‌های بانکی، راهکاری را هم برای مقابله با این اقدام ارائه کرده است. سردار حسین رحیمی، فرمانده انتظامی تهران بزرگ معتقد است نظام بانکی و صدور کارت باید به سمت‌وسویی برود که در نهایت هر فردی بتواند با کارت ملی خود به‌عنوان کارت بانکی خرید کند. سردار رحیمی در گفت‌وگو با ایسنا با انتقاد از تعدد کارت‌های بانکی که در دست هر فرد قرار دارد، گفت: وجود انواع کارت بانکی برای هر فرد منجر به افزایش ریسک وقوع جرم می‌شود. گاهی افراد سودجو از شهروندان می‌خواهند که کارت بانکی را که هیچ استفاده‌ای از آن ندارند، به آنها اجاره دهند. وی ادامه داد: یک فرد می‌تواند تعداد زیادی کارت بانکی داشته باشد و آنها را اجاره دهد یا از آنها برای انواع و اقسام جرائم سوءاستفاده کند. در بسیاری از کشورها کارت ملی می‌تواند کار کارت بانکی را انجام دهد. این پیشنهاد پلیس به نظام بانکی و جزو مطالبات این نهاد است و باید موضوع کارت‌های بانکی سروسامان داده شود تا بستر جرم از بین برود. رئیس پلیس پایتخت اضافه کرد: می‌توان طرحی را اجرا کرد که براساس آن تمامی کارت‌های بانکی در یک کارت تجمیع شود. آن وقت دیگر هیچ فردی حاضر به اجاره آن یک کارت خود نخواهد بود. متاسفانه پرونده‌هایی را در پلیس آگاهی، پلیس فتا و... داشتیم که مجرمان با همین شیوه از حساب بانکی شهروندان سوءاستفاده و آنان را در جرائمی که حتی روحشان نیز از آن خبر نداشته شریک کرده‌اند. پلیس با این موارد برخورد کرده، اما لازم است شهروندان نیز آگاهی خود را افزایش دهند و تحت هیچ شرایطی کارت بانکی خود را در اختیار افراد غیر قرار ندهند.

اجاره ماهانه کارت و حساب بانکی

برخی گزارش‌های منتشرشده نشان می‌دهد افراد در ازای رقم‌های متفاوتی کارت بانکی را برای دوره‌ای خاص، از هفته‌ای تا ماهانه و سالانه اجاره می‌کنند. ایسنا چندی پیش در گزارشی به موضوع اجاره کارت بانکی پرداخت و نوشته بود دلالان دلار در روزهای گذشته در فراخوانی قابل‌تامل از شهروندان خواسته‌اند تا حساب‌های بانکی‌شان را در مقابل پرداخت ماهانه ۲ میلیون تومان به آنها اجاره دهند! اما در آگهی دیگری فردی اجاره هفته‌ای کارت را پیشنهاد داده و نوشته است: «کاری که شما باید انجام دهید این است که در ۳ بانک حساب باز کنید و به ما تحویل دهید. درآمد هر حسابی که به‌صورت هفتگی به ما اجاره می‌دهید، ۵۰۰ هزار تومان خواهد بود». محدودیتی در واگذاری حساب به دلالان کارت بانکی وجود ندارد و می‌گویند هر فرد می‌تواند ۱۰۰ کارت و حساب بانکی به آنها بدهد و در مقابل، هفته‌ای ۵۰۰ هزار تومان به فرد اجاره کارت پرداخت می‌شود.

درآمد این کار می‌تواند چنده میلیون شود! گزارش دیگری هم اجاره ماهانه کارت بانکی را ۴۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان اعلام کرده و مدعی شده «یا به‌صورت اجاره هفتگی مبلغ ۴۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان یا اجاره ماهانه بیش از ۲ میلیون تومان در زمان مقرر به شماره‌حساب اعلامی توسط شخص اجاره‌دهنده واریز می‌شود.»

سخن پایانی

پیشنهادات برای مقابله با سوءاستفاده از حساب بانکی افراد و اجاره آن در حالی مطرح شده که موافقان و مخالفان بارها دیدگاه خود را در این باره مطرح کرده‌اند. یکی از این پیشنهادات تجمیع کارت‌های بانکی در کارت هوشمند ملی بود. حالا باید دید که باتوجه به مطالبه صریح پلیس در این زمینه آیا طرح تجمیع کارت‌های بانکی در دستور کار مجلس شورای اسلامی و بانک مرکزی قرار خواهد گرفت یا خیر.

برگی از تاریخ

ردپای ابتهاج در شرکت سیمان تهران

تدوین کتاب تاریخ سیمان تهران زیر نظر مسعود فروزنده، تاریخ‌پژوه، سال گذشته به پایان رسید و یادداشت آقای فروزنده به‌مناسبت ۶۷ سالگی سیمان تهران ۱۴ شهریور ۱۴۰۰ در انصاف‌نیوز منتشر شد. این یادداشت به بهانه درگذشت هوشنگ ابتهاج بازنشر می‌شود.

بعد از سیمان ری که در زمان پهلوی اول تاسیس شد، سیمان تهران نقشی فراگیر در توسعه ساخت‌وسازهای شهری و عمرانی داشت. شمار واحدهای تولیدی‌اش در طول ۶۷ سال گذشته هم به لحاظ کمی و هم کیفی متحول شد و از جمله چشمگیرترین خلاقیت‌های فنی همانا تولید سیمان حفاری چاه‌های نفت بود.

احمدعلی ابتهاج از نخستین دانشجویان اعزامی به خارج از کشور در سال ۱۳۰۷ بود. او با همراهی محمدرضا پهلوی، احمد فرهاد، ابدال بختیاری، یرواند پزشکیان، عزیز فرمانفرمائیان و چند تن دیگر در ۱۳ شهریور ۱۳۳۳ شرکت سیمان تهران را تاسیس کرد. پهلوی دوم برای حل و فصل حقوقی و اجرایی شرکت‌های تولیدی چون سیمان تهران از همان راهبرد دهه ۱۳۰۰ (یعنی مشارکت دربار) بهره جست تا موانع پیش روی این شرکت‌ها را بردارد. احمدعلی ابتهاج سهامدار عمده شرکت بود و پس از او، شاه بیشترین سهام را داشت. کلنگ ساختمان کارخانه در آذر ۱۳۳۳ بر زمین خورد و از سال ۱۳۳۵ تولید آن آغاز شد. پیش از آن، سیمان فارس به این مهم دست یافته بود. محل کارخانه قطعه زمینی در اطراف تهران (جاده خراسان-غنی‌آباد شهرری) انتخاب شد. دفتر مرکزی شرکت که مدیران در آن استقرار داشتند، در خیابان شاهرضا (انقلاب) واقع شده بود که پس از یک جابه‌جایی در سال ۱۳۴۵ به ساختمان کنونی در خیابان کوشک انتقال یافت. عمارت شرکت از جمله عمارت‌های چشم‌نواز و صاحب سبک است که ابتهاج آن را خریداری کرد. از جمله رویدادهایی که سیمان تهران را به موسیقی، شعر و فرهنگ پیوند می‌دهد، حضور هوشنگ ابتهاج، شاعر پرآوازه ایران در آن است. هوشنگ ابتهاج، پسر برادر احمدعلی بود که در مقام مسئول اداری شرکت قرار گرفت و برای نخستین بار طرح طبقه‌بندی مشاغل را در یک شرکت خصوصی بنیاد نهاد. خانه هوشنگ ابتهاج در جوار عمارت شرکت، محفل هنرمندان بود. هنرمندان و شعرایی چون فروغ فرخزاد، سیمین بهبهانی، شهریار، شفیعی کدکنی، جواد آذر، لعبت والا، نادر نادرپور و محمد قاضی در منزل هوشنگ ابتهاج گرد هم می‌آمدند و فضای رسمی و خشک شرکت سیمان با آمدن هنرمندان گاه‌گاهی تلطیف می‌شد. درخت ارغوانی که او کاشت هنوز پابرجاست. هوشنگ ابتهاج بعدها با عمویش اختلاف پیدا کرد و از شرکت اخراج شد. او به وزارت کار رفت و از سیمان تهران شکایت کرد. وزارت کار به نفع او رأی داد و در حکم ابلاغی به شرکت آمده بود که باید مبلغ ۶۹۰ هزار تومان به او بپردازند که در سال ۱۳۵۴ مبلغ بالایی بود. محصول اصلی شرکت سیمان تهران را می‌توان در ساختمان‌ها و مجموعه‌های عمرانی بزرگ همچون ورزشگاه آزادی، سد دز، بانک مرکزی کشاورزی، ساختمان دانشکده دامپزشکی، انبارهای اداره دخانیات تهران و نیز در مهار آتش‌سوزی چاه شماره ۶ اهواز مشاهده کرد.

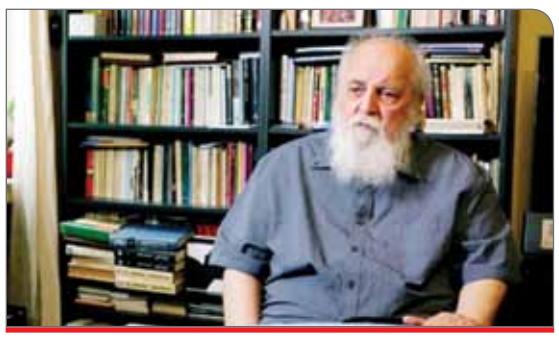
پس از پیروزی انقلاب، بخش عظیمی از سهام سهامداران عمده شرکت مصادره شد و بعدها در اختیار بنیاد مستضعفان قرار گرفت. هنگام پیروزی انقلاب، واحدهای ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ در مدار تولید قرار داشتند و واحد شماره ۶ این شرکت در حال راه‌اندازی بود. واحدهای بعدی که از لحاظ کیفیت و کمیت متفاوت بودند در ۴۰ سال گذشته برپا شدند. واحد شماره ۸ در زمان مدیریت اتابک و واحد نهم در زمان مدیریت مجیدپور افتتاح شد.

سیمان تهران در دوران جنگ سهمی درخور در ساخت سنگرها، پناهگاه‌ها و سازه‌های بتنی داشت. در طول ۸ سال دفاع مقدس، چند میلیون تن سیمان به جبهه‌های جنوب و غرب ارسال شد و تعدادی از کارکنان در عملیات سنگرسازی مشارکت کردند. هنگام بازسازی ویرانی‌های ناشی از جنگ، این شرکت، سیمان را با حداقل نرخ در اختیار مردم قرار داد.

تاثیر عمده دیگر سیمان تهران، تاسیس دیگر کارخانه‌های سیمان بود. سیمان تهران در گسترش دانش فنی تولید سیمان در کشور نقشی پراهمیت ایفا کرد؛ سیمان شمال را قبل از انقلاب به مرحله تولید رساند و چند کارخانه دیگر را پس از انقلاب تاسیس کرد. از این منظر، سیمان تهران از مراکز مهم انباشت دانش و تجربه برای تاسیس واحدهای جدید سیمان به‌شمار می‌رود.

یادبود

بازگشت سایه به خانه ارغوان

امیرهوشنگ ابتهاج (هـ ا.سایه) شاعر پیشکسوت که از چندی پیش به‌دلیل نارسایی کلیوی در بیمارستانی در شهر کلن آلمان بستری و تحت درمان بود، به خانه بازگشت.

به گزارش ایرنا، یلدا ابتهاج، فرزند امیرهوشنگ ابتهاج، شاعر پیشکسوت و نامدار کشور با اعلام این خبر در صفحه شخصی خود در فضای مجازی نوشت: «دوستان عزیز که می‌دانم این روزها در نگرانی زیادی به‌سر بردید، پدرم به درخواست خودشان به خانه منتقل شدند.

باید از همکاری پزشکانی که از دور و نزدیک این روزها ما را حمایت کردند بی‌نهایت سپاسگزار بود.»

فرزند این شاعر ۱۷ تیر در صفحه شخصی خود در فضای مجازی از بستری شدن پدرش در بیمارستانی در شهر کلن آلمان به‌دلیل نارسایی کلیوی خبر داده بود.

در زمان بستری دستیار وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به نمایندگی از وزیر در تماس تلفنی با فرزند ابتهاج با ابلاغ سلام محمدمهدی اسماعیلی، در جریان آخرین وضعیت جسمانی این هنرمند و شاعر قرار گرفت.

محمود شالویی در این گفت‌وگوی تلفنی، آمادگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شخص وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌منظور هر گونه کمک در زمینه تسریع در فرآیند درمان این شاعر نامدار کشور را اعلام کرد.

امیرهوشنگ ابتهاج، شاعر و پژوهشگر متخلص به سایه متولد ۶ اسفند ۱۳۰۶ در رشت است که نخستین اثرش به نام نخستین نغمه‌ها را سال ۱۳۲۵ منتشر کرد. از آثار دیگر او می‌توان به تصنیف سپیده (ایران ای سرای امید) اشاره کرد. سراب، سیاه مشق، شبگیر، زمین، چند برگ از یلدا، تا صبح شب یلدا و بانگ نی از دیگر آثار ابتهاج است. وی همچنین در رادیو (برنامه گل‌ها) کار می‌کرد و پایه‌گذار برنامه موسیقایی گلچین هفته بود.

از مهم‌ترین آثار ابتهاج، تصحیح غزل‌های حافظ است که با عنوان حافظ به سعی سایه نخستین بار در سال ۱۳۷۲ توسط نشر کارنامه به چاپ رسید و بار دیگر با تجدیدنظر و تصحیحات تازه منتشر شد.

سایه سال‌های زیادی را صرف پژوهش و حافظ‌شناسی کرده که حافظ به سعی سایه حاصل همه آن زحمت‌هاست و مولف در مقدمه، این کتاب را به همسرش تقدیم کرده است.

۱۰ مهر ۱۳۹۵ بیست‌وسومین جایزه ادبی و تاریخی محمود افشار یزدی در باغ موقوفات افشار به انتخاب اعضای هیات گزینش جایزه این بنیاد به هوشنگ ابتهاج اهدا شد.

۱۲ مهر ۱۳۹۷ در مراسم پایانی ششمین جشنواره بین‌المللی هنر برای صلح، نشان عالی هنر برای صلح به ابتهاج و ۳ هنرمند دیگر اهدا شد.

منزل شخصی سایه که خود آن را ساخته، سال ۱۳۸۷ با نام «خانه ارغوان» به ثبت سازمان میراث فرهنگی رسیده است.

دلیل این نام‌گذاری وجود درخت ارغوان معروفی در حیاط این خانه است که سایه شعر معروف ارغوان خود را برای آن درخت گفته است. این شعر توسط علیرضا قربانی خوانده و در قالب آلبوم موسیقی «حریق خزان» منتشر شده است.

رد پای ابتهاج در رادیو ایران

اوایل دهه ۵۰ هوشنگ ابتهاج به رادیو آمد و سرپرست برنامه پرطرفدار «گل‌ها» شد. این برنامه که با نام «گل‌های تازه» نیز شناخته می‌شود، پس از کناره‌گیری داود پیرنیا از آن و آغاز به کار ابتهاج رنگ‌وبوی دیگری پیدا کرد.

تفاوت برنامه «گل‌های تازه» ابتهاج با گل‌های دوره داوود پیرنیا، جوان‌گرایی و نوآوری بود که در آن جواد معروفی، فریدون شهبازیان، حسن یوسف زمانی و فرهاد فخرالدینی از گرایش موسوم به کلنل وزیری در کنار اسدالله ملک، پرویز یاحقی، حبیب الله بدیعی و فرامرز پایور از شاگردان جوان‌تر استاد ابوالحسن صبا حضور داشتند.

علاوه بر این از ۱۳۵۳ با جدایی محمدرضا لطفی از مرکز حفظ و اشاعه موسیقی پای دیگر شاگردان این مرکز نیز به رادیو باز شد.

با این همه قدیمی‌ترها نیز هنوز حضور پررنگی داشتند؛ به‌عبارتی ابتهاج هر سه جریان موسیقی آن زمان را یکجا در رادیو گرد هم آورد و سبب تقویت کیفیت و کمیت برنامه‌های آن شد. ابتهاج پس از قیام میدان ژاله (میدان شهدا) در ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ به همراه محمدرضا لطفی، محمدرضا شجریان و حسین علیزاده به نشانه اعتراض از رادیو استعفا داد.

ابتهاج و شعر کلاسیک

هوشنگ ابتهاج با سرمشق‌گیری از غزل حافظ، سعدی و مولوی توانست به انسجام مناسبی دست یابد. زبان، عاطفه، موسیقی و اندیشه در کلام این شاعر تجلی برجسته و بی‌عیب‌ونقصی دارد. سایه در آغاز، همچون شهریار، چندی کوشید تا به راه نیما برود اما نگرش مدرن و اجتماعی شعر نیما به‌ویژه پس از سرایش ققنوس با طبع او که شاعری غزل‌سرا بود، همخوانی نداشت و شیوه خود را که همان سرودن غزل به‌شمار می‌رفت، دنبال کرد.

غلامحسین یوسفی، نویسنده و استاد برجسته ادبیات که هم‌سن‌وسال ابتهاج بود درباره غزل‌های او می‌گفت: «در غزل فارسی معاصر، شعرهای سایه در شمار آثار خوب و خواندنی به‌شمار می‌رود.

مضامین گیرا و دلکش، تشبیهات، استعارات و صور خیال بدیع، زبان روان، موزون، خوش‌ترکیب و هماهنگ با غزل از ویژگی‌های شعر او به‌شمار می‌رود و نیز رنگ اجتماعی ظریف آن یادآور شیوه دلپذیر حافظ است. از جمله غزل‌های برجسته سایه می‌توان به دوزخ روح، شبیخون، خون‌بها، گریه لیلی، چشمی کنار پنجره انتظار و نقش دیگر اشاره کرد.»

اعجاز ابتهاج در شعر نو

هوشنگ ابتهاج در سروده‌های خویش هر دو زمینه شعر سنتی و نو را به کار برد. گرچه او در زمینه شعر نیمایی هم موفق عمل کرد اما می‌توان گفت در میان تمام قالب‌های شعر فارسی، علاقه ابتهاج به غزل، آن هم غزل حافظ‌گونه، بیش از دیگر قالب‌ها بود.

از طرفی دیگر شعر نو او اجرای مدرن‌تری از ایده‌های غزل او به‌شمار می‌رود؛ به‌گونه‌ای که زمانی شعر او دارای پیچیدگی‌های زبانی و هنری است و در برهه‌ای دیگر برای بیان افکارش از اشعاری با زبانی سهل‌ممتنع (آسانِ غیرممکن) استفاده می‌کند.